

Galamb József Mezőgazdasági
Szakképző Iskola
Pedagógiai Programja

Horváth Zoltán
igazgató

2016.

„A tudomány gyökere keserű, gyümölcse pedig gyönyörűség...”

(Apáczai Csere János)

Tartalomjegyzék

1. AZ INTÉZMÉNY JELLEMZŐI.....	7
1.1. Az iskola története	7
1.2. Az intézmény jelenlegi helyzete.....	9
1.3. Küldetésnyilatkozat	10
2. NEVELÉSI PROGRAM	11
2.1. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai 11	
2.1.1. Pedagógiai alapelveink.....	11
2.1.2. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka értékei.....	15
2.1.3. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka céljai, feladatai.....	19
2.1.4. Eszközök, eljárások.....	24
2.2. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok.....	24
2.2.1. Kompetenciaalapú oktatás	27
2.3. Az egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok.....	30
2.4. A közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok.....	40
2.5. A pedagógusok helyi intézményi feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai.....	43
2.5.1. A pedagógusok helyi intézményi feladatai	43
2.5.2. Az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai.....	44
2.6. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje	46
2.6.1. A beilleszkedési, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenység	46
2.6.2. Sajátos nevelési igényű tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység	48
2.6.3. A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység	50
2.6.4. A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatása	52
2.6.5. A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenység.....	56
2.7. A gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok, tevékenységek.....	61
2.8. A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje.....	68
2.9. A szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partnerei kapcsolattartásának formái	71
2.10. A tanulmányok alatti vizsgák és az alkalmassági vizsga szabályai, valamint a szóbeli felvételi vizsga követelményei	84
2.10.1. A tanulmányi vizsga alatti vizsgák	84
2.10.2. Az alkalmassági vizsga szabályai.....	103
2.10.3. A szóbeli felvételi vizsga követelményei	103
2.11. A felvétel és az átvétel helyi szabályai	104
2.11.1. A felvétel szabályai	104
2.11.2. Az átvétel helyi szabályai.....	107

2.11.3.	A tanulói jogviszony megszűnésének szabályai, eljárási rendje.....	107
2.12.	Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv	110
3.	HELYI TANTERV.....	112
3.1.	A választott kerettanterv megnevezése.....	112
3.2.	A kötelező, kötelezően választandó, szabadon választható tanórai foglalkozások megnevezését, óraszámát: kimenő (régi) rendszerű képzési ágazatokra.....	113
3.3.	A kötelező, kötelezően választandó, szabadon választható tanórai foglalkozások megnevezése, óraszámát: felmenő (új) rendszerű szakközépiskolai képzésekre	119
3.4.	A kötelező, kötelezően választandó, szabadon választható tanórai foglalkozások megnevezése, óraszámát: felmenő (új) rendszerű szakgimnáziumi képzésekre.....	122
3.5.	Az oktatásban alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei	126
3.5.1.	Törvényi háttér:	126
3.5.2.	Kiválasztásukról a munkaközösségek döntenek az alábbi elvek szerint:	126
3.5.3.	Feleljenek meg:	126
3.5.4.	A tankönyvek és a taneszközök kiválasztásának elvei.....	126
3.6.	A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályait	127
3.7.	A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja	129
3.8.	A választható tantárgyak, foglalkozások, továbbá ezek esetében a pedagógusválasztás szabályai.	130
3.9.	Választható érettségi vizsgatárgyak megnevezése.....	130
3.10.	Az egyes érettségi vizsgatárgyakból a középszintű érettségi vizsga témakörei	130
3.11.	A tanuló tanulmányi munkájának írásban, szóban vagy gyakorlatban történő ellenőrzési és értékelési módja, valamint a magatartás és szorgalom minősítésének elvei	131
3.11.1.	Ellenőrzés	131
3.11.2.	Értékelés.....	131
3.11.3.	Az ellenőrzési és értékelési rendszer követelményei:.....	131
3.11.4.	A tanulók értékelésének helyi rendszere:	132
3.11.5.	Az ellenőrzés, értékelés formái:	132
3.11.6.	Az iskola értékelési és vizsgarendszere	133
3.11.7.	Egyéb vizsga:	134
3.12.	A tanulók tanulmányi munkájának, magatartásának és szorgalmának ellenőrzése és értékelése ..	138
3.12.1.	Az iskolai értékelés kiterjed:.....	138
3.12.2.	Az értékelés feladata:.....	138
3.12.3.	Az értékelés formái:	139
3.12.4.	A tanulók magatartásának, szorgalmának értékelése, minősítési formája.....	139
3.13.	A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei.....	141
3.13.1.	Az osztályba, csoportba sorolás szempontjai.....	142
3.14.	A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzetiség kultúrájának megismerését szolgáló tananyag.....	142

3.15.	A tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszerek	142
3.15.1.	A NETFIT felmérés gyakorlati haszna:	143
3.15.2.	A NETFIT® újszerűsége:	144
3.15.3.	A testnevelő fontos feladata:	144
3.15.4.	A fizikai fitességi méréshez kapcsolódó iskolai adminisztrációs feladatok:	144
3.16.	Az egészségnevelési és környezeti nevelési elvek	144
3.16.1.	Egészségnevelési elvek	145
3.16.2.	Egészségügyi jogszabályok	145
3.16.3.	Környezeti nevelési elvek	147
3.16.4.	Iskolánk környezeti nevelési hitvallása:	150
3.17.	A gyermekek, tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések	151
3.17.1.	Pontos felmérés és nyilvántartás	151
3.17.2.	Tájékoztató tevékenység	151
3.17.3.	Az iskoláztatás figyelemmel kísérése	152
3.17.4.	Eredményesség követése	152
3.17.5.	Pedagógusok továbbképzése	152
3.18.	A tanuló jutalmazásával összefüggő, a tanuló magatartásának, szorgalmának értékeléséhez, minősítéséhez kapcsolódó elvek	153
3.18.1.	Az iskolában adható elismerések, dicséretetek	153
3.18.2.	A tanuló magatartásának, szorgalmának értékeléséhez, minősítéséhez kapcsolódó elvek	154
4.	SZAKMAI PROGRAM	155
5.	KÖZNEVELÉSI HÍDPROGRAM (HÍD I.)	156
5.1.	Jogszabályi háttér:	156
5.2.	Köznevelési Hídprogram (Híd I. program)	156
5.2.1.	Bevezetés	156
5.2.2.	Helyzetelemzés	157
5.2.3.	Pedagógiai alapelveink	157
5.2.4.	A Köznevelési Hídprogram célcsoportja	158
5.2.5.	A Köznevelési Hídprogram sajátosságai jellemzői	158
5.2.6.	A megvalósításhoz szükséges feltételek	162
5.2.7.	A Köznevelési Hídprogramot megvalósító pedagógusok és vezetők felkészítése és szakmai támogatása	164
5.2.8.	A Köznevelési Hídprogram heti és napi időbeosztása	165
5.2.9.	Ajánlás a napok tervezéséhez	166
5.2.10.	A tanulás szervezési keretei:	167
5.2.11.	A Köznevelési Hídprogram tartalmi keretei:	167
5.2.12.	A Köznevelési Hídprogramban kiemelten fejlesztendő kompetenciák	167
5.2.13.	Értékelés a Köznevelési Hídprogram:	170
5.2.14.	A tanév javasolt beosztása a Köznevelési Hídprogramban	171
5.2.15.	Műveltségterületek és ajánlott óraszámok a Köznevelési Hídprogram	171
5.2.16.	Az egyes műveltségterületek rövid bemutatása	172
6.	SZAKKÉPZÉSI HÍDPROGRAM	175
	(HÍD II. – B VARIÁCIÓ)	175
6.1.	Bevezetés:	175

6.2.	Jogszabályi háttér:.....	175
6.3.	Szakképzési Hídprogram:.....	176
6.4.	Szakképzési Hídprogram: B variáció	177
6.4.1.	Célok, feladatok	177
6.4.2.	Fejlesztési területek - nevelési célok.....	177
6.4.3.	Kulcskompetenciák, kompetenciafejlesztés	181
6.4.4.	Egységesség és differenciálás	183
6.4.5.	A Szakképzési Hídprogram program óraszám: B variáció	184
6.4.6.	A Szakképzési Hídprogram közismereti óraszámai	184
7.	ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK.....	187
8.	JÓVÁHAGYÁSA.....	189

*„Az iskola dolga, hogy megtanítsa velünk, hogyan kell tanulni, hogy felkeltse a tudás iránti
étvágyunkat, hogy megtanítsa bennünket a jól végzett munka örömeire és az alkotás
izgalmára, hogy megtanítsa szeretni, amit csinálunk, és hogy segítsen megtalálni azt, amit
szeretünk csinálni.”*

(Szent-Györgyi Albert)

1. Az intézmény jellemzői

1.1. Az iskola története

A szakképző iskola elődjét, az iparostanonc iskolát 1882-ben alapították. Az iskola célja ebben az időben a város és a vonzaskörzet iparos segédeinek képzése volt. Az iskola elsődlegesen céh, valamint városi irányítás alatt működött.

Az intézmény az 1950-es évtől a hasonló iskolákkal együtt központi minisztériumi irányítás alá került.

1954-től kezdődően megjelentek a mezőgazdasági foglalkozási ágak is.

1978-ban a Művelődési Minisztérium engedélyezte a 4 éves képzési idejű mezőgazdasági gépszerelő szakközépiskola beindítását.

1985-ben indult a mezőgazdasági gépészmérnök oktatás.

A gyakorlati oktatás szervezésére az iskola vagyona kiegészült egy 4 ha-os tankerttel és kezelői jogot szerzett egy 200 ha-os tangazdaság üzemeltetéséhez.

1997 szeptemberétől indult az informatikai szakközépiskolai képzés.

1998-ban bekapcsolódott az iskola a világbanki képzésbe, amely komoly tárgyi fejlesztéseket jelentett az iskolának.

Az iskolánk 1994-től beindította a szakmunkások szakközépiskoláját.

Ma már az általános műveltséget megalapozó és kimenő (rég) rendszerű szakközépiskolai képzés és felmenő (új) rendszerű szakgimnáziumi képzés keretében érettségire felkészítő, valamint szakképesítés megszerzésére felkészítő iskolarendszerű felnőttoktatás folyik.

1990-ben felvette az intézmény Galamb Józsefnek, a híres amerikai T-Ford modell autó makói származású főkonstruktőrének a nevét.

Iskolánk mára jelentős felnőttképzési központtá nőtte ki magát, melyet jelez az is, hogy ECD vizsgaközpont és EUROPASS bizonyítvány kiállítóhely is.

2007 és 2011 között a Makói Oktatási Központ tagintézményeként működött.

2013. augusztus 1-én az iskola fenntartója a Vidékfejlesztési Minisztérium lett, és az iskola neve Galamb József Mezőgazdasági Szakképző Iskolára változott.

2014. június 6. napjától Vidékfejlesztési Minisztérium neve Földművelésügyi Minisztériumra változott. lett.

Az iskola fenntartója Földművelésügyi Minisztérium és az iskola neve Galamb József Mezőgazdasági Szakképző Iskola.

1.2. Az intézmény jelenlegi helyzete

Személyi feltételek:

A feltételek számbavételkor a humán erőforrások pedagógiai és szakmai felkészültsége meghatározó. Az iskola szempontjából különösen fontos az ott dolgozók személye. Iskolánkban kreatív, ambiciózus, az új iránt fogékony és egyben erősen gyermekcentrikus nevelőtestület dolgozik, amelynek fő erényét az összeszokottság, együttműködési készség és a segítőkész jelenti. Kellő kritikával szemléli munkáját, hogy minden évben javítani tudjon oktatói-nevelői módszerein. Fáradhatatlan energiával foglalkozik a lemaradókkal, biztatja a közepeseket és segíti kibontakozni a tehetségeket.

A pedagógusok végzettsége minden szempontból kielégítő.

A tantestület bővítését minden esetben nagy körültekintéssel igyekszünk végezni, figyelembe véve a kollégák többirányú végzettségét.

Tárgyi feltételek:

Az iskola egy főépületből és egy oktatási épületből áll. A városközpontban helyezkedik el, könnyen megközelíthető, gondozott környezetben fekszik, kellő nagyságú udvar és sportpálya csatlakozik hozzá.

A két épületben összesen 32 tanterem van, ahol megoldható az idegen nyelv, az informatika és a szakmacsoportos alapozó tantárgyak óráinak csoportbontásban történő megtartása.

A számítástechnika oktatására 7 tanterem és több mint száz számítógép áll rendelkezésre, melyek hálózaton keresztül csatlakoznak az internetre.

Két tornaszoba és egy kondicionáló terem biztosítja a tanulók testi nevelését, de szükség lenne egy tágabb (szabványméretű) tornateremre.

A mezőgazdasági szakmacsoport tanulóinak gyakorlati képzése egy 4,2 ha-os tankertben és ehhez kapcsolódó 200 ha-os tangazdaságban történik.

1.3. Küldetésnyilatkozat

*„Az ember csak annyit ér, amennyi
hasznot hajt embertársainak, hazájának,
s ezáltal az egész emberiségnek.”*

(Széchenyi István)

Az oktatás – nevelés nemcsak a munkánk, inkább a hivatásunk. Tudjuk, hogy hivatásunkat csak akkor teljesítjük, ha olyan embereket nevelünk, akik szakmai tudásukkal és emberi magatartásukkal elismerést szereznek önmaguknak és iskolánknak.

Iskolánkban a jövőben is szem előtt kell tartanunk azt a tényt, hogy a munkaerőpiac elvárásainak megfelelő képzéseket indítsunk, biztosítva, hogy tanulóink versenyképes szaktudással rendelkező szakemberekként kerüljenek ki falaink közül. Céljaink megvalósításához szükség van a gazdaság igényeivel összehangolt, kompetenciaelvű modularizált oktatásra, a korszerű gyakorlati képzés biztosítására, az élethosszig tartó tanulás feltételeinek megteremtésére, a szakképzés és a gazdaság kapcsolatának erősítésére. Fontos, hogy az elméleti oktatás személyi és tárgyi feltételei alkalmassá váljanak a piac szakképzési követelményeinek teljesítésére.

Ahhoz, hogy képzéseink színvonalát tartani tudjuk, biztosítanunk kell az innováció, módszertani megújulás lehetőségét tantestületünk számára. A módszertani kultúra színesítésének egy lehetősége az info-kommunikációs technológiák használata a közismereti tárgyak tanításában. Az audio-vizuális oktatási segédeszközök iskolába való bevonulásával a tanulás eredményességének merőben új minőségét remélhetjük. Célunk az IKT eszközök alkalmazása, digitális tananyagok használata.

Iskolánkban nem feledkezünk meg az iskolai hagyományokról, mert azok őrzésének komoly pedagógiai haszna van. Meghatározza az iskola hangulatát, érzelmi töltést ad, formálja a közösséget, tettekre mozgósít, lelkesítő hatást gyakorol az egymást követő tanulógenerációkra, élményt jelent az öregdiákoknak, növeli az együvé tartozás érzését a felnőttek és fiatalok körében.

2. Nevelési program

2.1. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

2.1.1. Pedagógiai alapelveink

Az iskolai nevelési rendszer jellemzői

A nevelőmunka középpontjába az európai humanista értékek, az egészséges hazaszeretet, a magyarságtudat és polgári értékrend bemutatását állítottuk.

Előtérbe kerül a viselkedéskultúrának, a családnak, a műveltségnek, az egészséges testnek és léleknek tudatos értéként való megjelenítése, a rendkívül gyorsan változó szakmának naprakész, jó színvonalon való ismerete.

A nevelőtestület elsődleges célja egy magas színvonalú, modern tudást nyújtó, a polgári társadalom elvárásait kielégítő kínálat biztosítása, amely versenyképes tudást biztosít minden tanulónak. E cél vonatkozik a szakmai képzésre is.

Az iskola funkciói

A nevelőtestület az alapfunkciók közül a következőket részesíti előnyben, és fontossági sorrendjüket az alábbiak szerint állapítja meg:

Alapfunkciók:

Szociális készségek fejlesztése

1. Tisztességre, erkölcsre nevelés
2. Másokkal való együttműködésre nevelés
3. Rendre, fegyelemre nevelés
4. Szeretetteljes bánásmód
5. A közösségi szellem fejlesztése

Intellektuális készségek fejlesztése

6. A gondolkodás, az értelem fejlesztése
7. Az idegen nyelvek megtanítása
8. Felkészítés a továbbtanulásra

9. Az egyéni képességek fejlesztése

10. Tudományos ismeretek átadása

Szakmai képzés

11. Szakma alapjainak elsajátítása

Hazafias nevelés

12. A magyar nemzeti hagyományok megismertetése

13. A haza szeretetére nevelés

14. Állampolgári nevelés

15. Az anyanyelv megfelelő elsajátítása

Egyéb élethelyzetekre való nevelés

16. Játék, szórakozás, igényes szabadidős elfoglaltságok

17. Szexuális nevelés

18. Egészségtudatos étkezés

19. Mozgás és sportolási lehetőség biztosítása

Az intézményi munkát meghatározó alapelvek

1. tanulóközpontúság

2. partnerközpontúság

3. demokratizmus és felelősségvállalás

4. autonómia

5. az esélyegyenlőség biztosítása

1. Tanulóközpontúság

Az iskola az egyes tanulót állítja a nevelés, a oktatás középpontjába. A pedagógusok személyes kapcsolataikkal, egyéni bánásmóddal teremtik meg a feltételeket az egyén fejlődéséhez. A közösen tevékenykedő tanulók közösséggé válhatnak. Ezeket a törekvéseket az iskola segíti.

A tanulók testi, lelki és szellemi fejlesztésének érdekében kiemelt feladataink:

- jó közösségek kialakítása
- kellemes, ingergazdag környezet biztosítása
- megfelelő rend és fegyelem megteremtése
- személyes példamutatás
- a tanulók képességeinek és mentális állapotának megfelelő egyéni bánásmód

2. Partnerközpontúság

Intézményünk fontosnak tartja, hogy közvetett és közvetlen partnereivel folyamatos és jól működő kapcsolatot tartson fenn.

3. Demokratizmus és felelősség

A nevelőtestület a jogszabályok keretei között állapítja meg az iskola munkarendjét.

Az iskola pedagógiai gyakorlata a nevelőtestület aktivitására épül. A pedagógusok közötti tanórán kívüli munkamegosztás konkrét feladatok meghatározására épül.

A nevelőtestületen belül a szakmai kérdések a lehetséges alternatívák számbavételével, közmegegyezés révén dőlnek el.

A tanulók az iskolai élet minden részterületéről véleményt mondhatnak, javaslatot tehetnek. A diákönkormányzatokon keresztül a tanulók érdemben bekapcsolódhatnak az iskola pedagógiai folyamatának szervezésébe.

A diákönkormányzatok komoly segítséget adnak a tanulóközösségek belső önfegyelmének, viselkedéskultúrájának alakításához.

A demokratizmust együtt kell értelmezni a felelősség elvének az érvényesülésével.

A tanár felelőssége, hogy a tanuló személyiségét fejlessze, ismereteit korszerű tudásanyaggal bővítse, valamint olyan segítséget nyújtson, amely megakadályozza, hogy diákja tanulmányaiban lemaradjon.

A tanuló felelőssége, hogy optimálisan használja ki az iskola által nyújtott szolgáltatásokat.

A szülő felelőssége, hogy gyermeke előmenetelét figyelemmel kísérje, és őt arra ösztönözze, hogy a rendelkezésére álló lehetőségekkel éljen.

A munkahelynek és a szakmának is van felelőssége. A gyakorlati munkahely ismerje meg az intézmény célrendszerét, követelményeit, a tanulókat ennek megfelelően nevelje, képezze. Jelezzen vissza az intézménynek a végzett tanulók munkavégzésének tapasztalatairól.

4. Autonómia

A nevelőtestület legfőbb erénye, ha pedagógiai problémák esetén is képes megőrizni szakmai kompetenciáját.

A pedagógiai problémák megoldása az iskola szakmai kompetenciájába és döntési felelősségébe tartozik. A nevelőtestület a fentiek figyelembevételével alakítja kapcsolatrendszerét a fenntartóval és a szülői szervezettel.

A tanulók személyiségi jogait mindenkinek tiszteletben kell tartani. Olyan elfogadó légkör kialakítása a cél, ahol a siker és kudarc kockázatával az egyéné a döntés felelőssége. Ez a személyes autonómiájukat is megalapozza. Az iskola olyan állampolgárt kíván nevelni, aki kibontakoztathatja személyiségét.

A sokszínű, különböző tevékenységi formákat az iskola biztosítja minden tanuló számára, a tanulók így különböző szerepkörökbe kerülhetnek. Az intézmény ösztönzi a kreativitást, az önálló alkotások létrehozását.

A nevelőtestület tiszteletben tartja a tanulók jogképességét, ugyanakkor számol joggyakorlásuk korlátaival is.

Az iskolai autonómia kialakításához kellő kompetenciával rendelkező, stabil értékrendben gondolkodó, önfejlődésre képes pedagógusokra van szükség.

A nevelőtestületi együttműködés alapja a személyes felelősségen alapuló munka, a teljesítmény elismerése. Alapvető, hogy minden pedagógus az elfogadott pedagógiai program és a testületi munkamegosztás szerint végezze munkáját. Az önművelés, a szakmai igényesség elvárás a pedagógusok munkájával szemben.

A munkaközösségek szerepe mindinkább felértékelődik. A szaktárgyi kérdések problémáinak megválaszolása, a fejlesztési elképzelések kimunkálása és megvalósítása az ő hatáskörükbe tartozik.

5. Az esélyegyenlőség

Az iskolában egyre több a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanuló.

A hátrányok okai:

- a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult
- alacsony iskolai végzettsége,

- alacsony foglalkoztatottsága
- szegregátumnak nyilvánított lakókörnyezetben vagy félkomfortos, komfort nélküli vagy szükséglakásban él

Az intézmény tárgyi, személyi feltételrendszere, maga a pedagógiai program, a helyi tanterv olyan, hogy az intézmény képes az esélyegyenlőtlenség olyan mértékű csökkentésére, hogy biztosítani lehessen minden hátrányos helyzetű tanulónak az érettségi és szakmai vizsga letételét, a felsőoktatási intézménybe történő sikeres felvételt, ha a tanuló részéről a szorgalom nem hiányzik.

A szülők megfelelő anyagi háttérének hiánya a szociális és a gyermekek jogairól szóló törvények és egyéb jogszabályok által: biztosított lehetőségekkel kompenzálható.

2.1.2. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka értékei

A nevelés részterületei

Egészséges életmód

Feltétlenül tudatosítani szükséges, hogy felelősséggel tartozunk az emberi élet fennmaradásáért, saját utódainkért, születendő gyermekeinkért. A káros szenvedélyeket el kell kerülnünk, illetve meg kell előznünk kialakulásukat.

Minden embernek el kell ismernie másoknak, más élőlényeknek az élethez való jogát, melynek szerves része a természeti környezet értékeinek védelme. Meg kell ismernie mindenkinek az emberi test felépítését, működésének legfontosabb törvényszerűségeit. Fontos tudatosítani, hogy a testi és lelki egyensúly életünkben rendkívüli jelentőséggel bír, ezért igen nagy súlyt kell fektetni az egészséges életmód kialakítására a mindennapi gyakorlatban. Ezen belül meg kell ismertetni a tanulókkal az alapvető higiénés szabályokat, az egészséges táplálkozás fontosságát, a testmozgás és a sport szerepét életünkben.

Különösen fontos, hogy a Hagymatikum fürdőben a tanmedence biztosította lehetőségeket kihasználva valamennyi tanulónk megtanuljon úszni legalább egy úszásnemben biztonságosan.

Mindenképpen fejleszteni kell a szellemi és fizikai állóképességet.

Önismeret – önkritika

Tanulóinknak az iskolában eltöltött évek alatt fejlődniük kell az önismeret területén. A serdülő korosztály általában még nem áll kialakult személyiségekből, diákjaink még keresik

önmagukat. Ezért fontos, hogy fejlesszük önismeretüket, hogy segítsük elő a reális „önkép” kialakulását, hogy tanulóink fogadják el önmagukat, tudják, hogy felelősek saját személyiségük alakulásáért. E területen kiemelten fontos a gondolkodás, az alkotás, a közösen végzett tevékenység, a befejezett munka örömeinek átélése, az ún. sikerélmény megvalósulása.

Közösség, társas kapcsolatok, szocializáció

Amennyiben meg akarunk felelni pedagógiai célunknak, akkor igen nagy súlyt kell fektetnünk tanulóink kommunikációs készségének és képességeinek folyamatos fejlesztésére. Meg kell ismertetnünk, és el kell fogadtatnunk a kulturált viselkedés, az emberi érintkezések, a korrekt piaci magatartás szabályait. A szocializációs folyamatok során diákjainknak tudniuk kell alkalmazkodni a velük kapcsolatban álló emberekhez, toleránsnak, előítéletmenteseknek, empátiával rendelkezőknek kell lenniük, rendelkezniük kell együttműködési készséggel és az egymás iránti szolidaritás képességével.

Rendkívül fontosnak tartjuk a közösség nevelő szerepét, melyben kiemelkedő jelentőségű területek az osztályközösség, az évfolyamközösség és az iskolai diákszervezet. A mai atomizálódó világban az egyén szocializációja, társadalmi beilleszkedése a valahová tartozás élményén keresztül valósul meg leginkább. Ennek lehetséges területei a család, az iskolai és iskolán kívüli ifjúsági szervezetek, melyekkel az iskola kapcsolatait szükséges szorosabbra fűzni. Azok az évszázadok óta elfogadott emberi értékek, melyek a hűség, az önzetlenség, a megértés, egymás egyéniségének elfogadása, a segítőkészség, a titoktartás, a kölcsönösség fogalmával írhatók le, melyeknek értéke csak az egymás közötti kapcsolatokban létezik, ezek tehát kisebb-nagyobb közösségekben alakíthatók ki és gyakorolhatóak. Erre a legmegfelelőbb terep az iskola, nekünk tehát, mint az iskolai nevelés egyik legfontosabb részét kell kezelnünk ezt a kérdéskört.

A mai középiskolás korosztálynak fokozottabb kihívásokkal kell szembenéznie az intim kapcsolatok, a barátság és a szerelem területén. Meg kell értetnünk, hogy az ilyen jellegű kapcsolatokban is az érzelmeknek van döntő szerepük, egészséges testi kapcsolatok csak egészséges érzelmi viszonyokból jöhetnek létre ideálisan.

A tanulás, a művelődés, a tudás

A változó világ, a változó kapcsolatrendszerek elemi igényként vetik fel egy konvertálható tudás megszerzését még a középiskolai évek alatt. A tudás megszerzése a felnőtt életbe való beilleszkedés kulcskérdése. A megfelelő tanulási módszerek kiválasztására és kialakítására fokozott hangsúlyt kell fektetni az elkövetkezendő években.

Meg kell tanítanunk diákjainknak, hogyan használják ki a legmegfelelőbben idejüket, hogyan készüljenek fel az iskolai „mérésekre”, az órai szereplésre, a felelésre, az előadásra és a vizsgára. A középiskolai évek alatt ki kell alakítani az elvonatkoztatás, a fogalmi gondolkodás, a lényegkiemelés képességét.

A kimenő rendszerű (rég) szakiskolai és szakközépiskolai valamint a felmenő (új) rendszerű szakközépiskola és szakgimnáziumi nevelésben egyaránt rendkívül fontos, hogy létrehozzuk az elmélet és a gyakorlat megfelelő kapcsolatát, kialakítsuk a praktikum iránti fogékonyságot, hasznosítható tudás- és ismeretanyagot adjunk át.

Sajnos az utóbbi évek tapasztalatai azt mutatják, hogy a középiskolás korosztálynál is foglalkozni kell az alapkészségek: olvasás, írás, helyesírás, a szabatos beszéd kialakításával és fejlesztésével. Ki kell alakítani az értelmes olvasás képességét, mely nélkül nem lehetséges a problémamegoldás, melynek rendkívüli szerepe van a változatos szókinccs létrejöttében. Szintén a fejlesztendő alapkészségek közé sorolható a memória, az emlékezet fejlesztése, a problémamegoldó gondolkodás kialakítása.

A kimenő rendszerű (rég) szakiskolai és szakközépiskolai valamint a felmenő (új) rendszerű szakközépiskola és szakgimnáziumi nevelés-oktatás egyaránt többféle követelménynek kell, hogy megfeleljen a nevelés alábbi vonatkozásában:

- a tanulóknak képeseknek kell lenniük a probléma megoldásra,
- fejlett reprodukív memóriával kell rendelkezniük,
- képesnek kell lenni az elvonatkoztatásra

A munkaerőpiacon elsősorban azon végzettek fognak „megfelelni”, akik a fenti képességek mellett nyitottak az új ismeretek, módszerek iránt, akikben sikerült felébreszteni az igényt a folyamatos önképzésre, az önművelésre, akik kritikusak, ám elismerik a tévedéshez való jogot, akik képesek tárgyilagosak lenni az elkötelezettségük mellett. Mindezen célok elérésének egyik lehetséges útja az egyéni kreativitás kialakítása, folyamatos fejlesztése. A ránk bízott fiatalokat kreatívvá, kezdeményezőkké nevelni talán az egyik legfontosabb feladatunk.

A hasznosítható tudás fontos része napjainkban a kommunikáció: az anyanyelv, az idegen nyelvek ismerete. Ám nemcsak ismerni kell a mai fiataloknak más népek nyelvét, hanem alkotó módon hasznosítani, alkalmazni, gyakorolni kell azt. Tanulóink nyelvi képzése tehát a jövőben is fontos területe lesz oktatásunknak.

A munkára nevelés

A középiskolai nevelésben tekintettel kell lennünk arra is, hogy a végzett tanulóink jelentős százaléka az iskola elvégzése után munkába áll, vagy munkába állhat. Idejében fel kell készíteni ezeket a diákokat a munka világának viszonyaira, meg kell mutatnunk, hogy a munka hivatás is lehet, és elsősorban erre kell törekedni, hogy az legyen.

A hasznosan, értelmesen végzett munka a megélhetés mellett örömet okozhat, sikerélményt szerezhet a végzőjének. Mindehhez persze megfelelő szintű kötelességtudat, céltudatosság, szorgalom és kitartás szükséges. Az ésszerűen végzett munka során meg kell ismerkedni az idővel és energiával való optimális szintű takarékoság, a szervezettség, a rendszeresség és alaposág követelményeivel - mindez a szakközépiskolai és szakgimnáziumi nevelés-oktatás feladata is.

Fontos feladatunk a változó, átalakuló világunkban a munkába állásra való gyakorlati felkészítés is:

- megismertetni a munkahelykeresés módszereit, tudatosítani a munkáltatók igényeit,
- bemutatni az önmenedzselés fontosságát,
- a szakmai- és általános műveltség szerepét a menedzselésben,
- felhívni a figyelmet az „első benyomás” jelentőségére

Haza és társadalom

A társadalmi, politikai és gazdasági változások mellett is vannak olyan örökérvényű nemzeti követelmények melyeknek meg kell felelnünk, ezek:

- a magyar nyelv, a nyelvi kultúránk ápolása,
- egészséges lokálpatriotizmus: a szűkebb és tágabb haza szeretete,
- igény múltunk ismerete és megértése iránt,
- iskolai, városi, települési, nemzeti hagyományaink ismerete, tisztelete és ápolása,
- településünk, városunk, régióink, Magyarország helye a mai világban, betöltött szerepének reális értékelése, azaz az egészséges önbecsülés kialakítása,
- nemzeti függetlenségünk tartalmának változása az EU-ban, jelentősége, az érte való kiállás: a haza védelme összefonódik a békefenntartással a világban, a NATO-val
- a közösség vállalása a határokon túl élő magyarsággal
- a kisebbségek jogainak tiszteletben tartása, kultúrájuk védelme, a más népek identitástudatának, nemzeti érzésének tisztelete

Mai viszonyaink között ki kell alakítani a fiatalokban a törekvést:

- az alaptörvény megértésére és betartására,
- a törvényességre,
- az állampolgári jogok tiszteletben tartására,
- nyitottságra a hátrányos helyzetű rétegek ügye iránt,
- a társadalmi szolidaritásra,
- nyitottságra mások vallási, politikai, ideológiai nézetei iránt,
- a toleranciára,
- a társadalmi problémák iránti érdeklődésre,
- a demokratikus jogok érvényesítésére,
- az érdekelismerésre és az érdekvényesítésre

A természeti környezet, az ökológiai egyensúly szerepének megértése és ezeknek megóvására való törekvés fontos szemléleti eleme kell, hogy legyen a jövő szülők nemzedékének. Ez természeti és társadalmi környezetünkre nézve is egyaránt érvényes. Meg kell tanítani, megbecsülni a természeti és társadalmi békét és törekedni kell ezeknek megvalósítására. El kell utasítani az agresszivitást, fel kell lépni az erőszakos megnyilvánulások ellen. Érzékenynek kell lenni az emberiség globális problémái iránt.

Az esztétikai értékek és a kultúra

Az utóbbi évek, talán évtizedek háttérbe szorították, némely területeken elsorvasztották - elsősorban a pénzügyi szemlélet miatt - az iskolai nevelésnek e rendkívül fontos területét. Törekednünk kell tehát arra, hogy kulturált embert neveljünk a középiskolai évek alatt. Feltétlenül kiemelendő, hogy ez minden pedagógus feladata. Az esztétikai nevelésünkben elérendő célok a következők:

- kialakítani a jó ízlés iránti igényt,
- rávezetni a mások ízlése iránti toleranciára,
- az alkotó és az alkotás megbecsülése,
- bemutatni a művészetek, a kultúra szerepét a személyiség fejlődésében,
- felhívni a figyelmet a művészeteknek a mindennapokra gyakorolt hatására.

2.1.3. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka céljai, feladatai

Az iskolában folyó pedagógiai tevékenység célja mindazoknak az intellektuális és emberi-erkölcsi normáknak, értékeknek a kialakítása tanulóinkban, amelyek birtokában úgy tudják egyéni boldogságukat, munkavállalási esélyeiket megteremteni, hogy közben a szűkebb és tágabb közösségük javát is szolgálják.

Stabil értékrend, amelyben első helyen áll a **humánium**, valamint nagyon fontos szerepet kap a **nyitottság** és az alapos és állandóan gyarapodó, hasznosítható **szakmai tudás**.

Lelki és testi egészség. Ez elsősorban jelenti a saját és mások meggyőződésének tiszteletét, a másság elfogadását, a konfliktusok feloldásának képességét, együttérzést, segítőkészséget. A test edzése, a harmonikus életérzés megteremtése, káros szenvedélyektől mentes élet minden más területen alapját képezi a sikerességnek.

Célratörés, az életcélok helyes megválasztása, a kitartás, a célok megvalósítása érdekében. Képes legyen levonni a megfelelő tanulságokat, ennek megfelelően módosítani, vagy megváltoztatni céljait. Jellemezze az állandó kíváncsiság a való világ és szűkebb értelemben a saját kisebb világának kérdései iránt. Folyamatosan tanuljon a „világtól” és a „világ érdekében”.

Az előbbieken felvázolt személyiségjegyek elérésében meghatározó szakképzésünk rendszerében az alpműveltséget és a szakmai felkészültséget adó tantárgyak rendszere.

Az irodalom és az anyanyelvi képzés alkalmassá teszi a fiatalot arra, hogy a világot a humánium oldalával is megtapasztalja, ne csak saját, de a művészetek valósága alapján is tudjon tájékozódni és gondolatait, érdekeit kifejezni. Az idegen nyelvek tanulása, sikeres elsajátítása megszünteti a bezártságot, kapcsolatot nyit a világra, megsokszorozza érvényesülésének lehetőségeit.

A természettudományos ismeretek magas szintű oktatása, és a képességek fejlesztése, olyan tudást és lehetőséget adnak, amely elsősorban gyakorlati életben való érvényesülés feltételeit teremti meg, és a sikeres felsőfokú oktatásban való részvételt készíti elő.

Az iskolai nevelés-oktatás fontos területe 9-12. osztályokban az ágazati szakképzés, valamint az érettségit követő középfokú szakképzés.

A nevelésfilozófiánkra épülő konkrét célok a következők:

Értékközvetítés

Az iskola tényleges nevelő-oktató munkáját folyamatosan és tudatosan közelíteni kell a program alapelveiben megfogalmazott értéktartalmakhoz, valamint a preferált emberi értékekhez, új tulajdonságokhoz.

A nevelőtestület - maga is elfogadva ezeket az értékeket – egységes az alapelvek elfogadásában és az alapvető értékek közvetítésében. A tanulókkal a humanista emberi értékeket és az európai polgári gondolkodás értékrendjét – önértékelésre alapozva – kell megismertetni.

A tanulók normakövetésében növekvő mértékben vannak jelen ezek az értékek.

Ismeretközvetítő funkció

A tudás modern értelmezésének az érvényesítése az iskola gyakorlatában. A tanítási tartalom tényeinek és készségek tudásán túl a tanulók tudjanak önállóan ismeretet szerezni. Feladat a gondolkodási készségek folyamatos fejlesztése, problémamegoldó tanulási módszerek alkalmazása, a kooperatív munkamódszerek előnyben részesítése.

A tanulók legyenek képesek a szakmai vizsga követelményeinek teljesítésére.

Az internet, a számítástechnika, a multimédia és egyéb modern eszközök ne csak jelen legyenek, hanem az oktatási folyamatban használják is azokat.

A tanulók használhatják a könyvtárat, a médiatárat.

Képzési feladat

A helyi tanterv, a szakmai program részletesen tartalmazza a minimális követelményeket. Az ismeretátadásban, a képzésben a tanulók egyéni fejlődési üteméhez kell igazodni, természetesen nem szem elől tévesztve az előírt követelményeket.

A programkínálatot minden évben ennek megfelelően kell kialakítani. A csoportbontásban legfontosabb alapelv a nívócsoportok szerinti csoportszervezés. A továbbhaladásban a tanulók egyéni fejlődési üteméhez kell igazodni.

Tevékenységi irányok

Tovább kell haladni a tevékenységre orientált iskola irányába. Kulturális és művelődési lehetőséget kell biztosítani az eddigi hagyományoknak megfelelően.

A szakmai képzés keretében a szaktantárgyakhoz kötődően kell a tanulóknak felkészülési lehetőséget biztosítani a szakmai vizsgákra.

A központi és helyi vizsgák szervezése legyen zavarmentes.

Szocializációs funkció

A veszélyeztetett tanulók krízishelyzetének többsége az iskola ifjúságvédelmi eszközeivel feloldható, a súlyosabb eseteket a megfelelő szakmai szervezetek segítségével lehet kezelni.

A tanulók demokratikus joggyakorlásának maradéktalan biztosítása a diákönkormányzat működésének (működtetésének) a záloga.

A tanulói önkormányzatok munkaterv szerint működnek, rendszeresen megtartják fórumaikat, elhatározott programjaikat megszervezik.

A tanulási feltételeket az iskola biztosítja, ehhez megteremti a szükséges személyi és technikai hátteret.

Nevelési-oktatási feladatok

A központi képzési programok stratégiája, hogy a középiskolák:

- adjanak magasabb általános műveltséget és konvertálható szaktudást diákjaiknak,
- készítsék fel őket a későbbi egész életen át tartó tanulásra, az átképzésekre, a szakmaváltásra,
- fejlesszék személyiségüket, növeljék munkavállalási és elhelyezkedési esélyeiket.

A szakmai felkészítéssel párhuzamosan jogos elvárás az is, hogy a képzésben részt vevő, az iskolából kikerülő tanulók:

- váljanak harmonikus személyiségekké,
- rendelkezzenek helyes értékítélettel,
- tudjanak élni jogaikkal a saját és a társadalom érdekében,
- ismerjék és vállalják kötelezettségeiket,
- legyenek nyitottak, ismerjék el a másságot,
- vitakészségüket jellemezze megfelelő hangnem,
- lássák be és ismerjék el tévedéseiket.

Ez a sokoldalúság igényli a nevelőmunka javítását, az iskolai követelmények konkretizálását és betartásának szigorítását, a képzéskorszerűsítést, és fejlesztését.

A fentiek igazolják, hogy a nevelés és az oktatás nem választható szét. Az iskolai képzés fejlesztése, korszerűsítése is csak ezek együttes rendszerében valósítható meg. Oktatási intézményünk valamennyi dolgozója diákjainak jövője érdekében munkálkodik.

Nevelési folyamataink az iskola pedagógiai folyamatában:

- a tudományos megalapozottság, az objektivitás az ismeretek feldolgozásában,
- súlyponti és komplex feladat a hatékony munkára nevelés,

- az értelmes tanulás, a korszerű tudás szerepének bemutatása,
- az erkölcsi, az esztétikai, az érzelmi és testi nevelés,
- a felelősségvállalás, a hivatástudat kialakítása, formálása,
- akarat tulajdonságok erősítése, aktivitásra és fegyelemre nevelés.

Feladatok az oktatás-képzés folyamatában:

- a tanulókat önálló, kritikai gondolkodásra, döntésképessegre és önművelésre kell tanítani,
- korszerű ismeretanyagot kell feldolgozni
- törekedni kell az elmélet és a gyakorlat sokoldalú kapcsolatának bemutatására,
- a tanár egész személyiségével, szakmai felkészültségével, erkölcsi meggyőződéssel hasson tanulóira, tisztelve személyiségüket és meggyőződésüket,
- biztos elméleti és gyakorlati szakmai tudással rendelkező általánosan művelt szakembereket kell képezni.

2.1.4. Eszközök, eljárások

Pedagógusaink e pedagógiai program alapján választják meg a tanításban, nevelésben alkalmazott speciális eszközöket, eljárásokat.

A Nemzeti Alaptanterv, valamint a kerettanterv előírásaitól eltérő, alternatív pedagógiai módszereket pedagógiai programunk nem ír elő, illetve nem tartalmaz.

2.2. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Az oktatás-nevelés folyamata során célul tűzzük ki a **személyiségfejlesztését**, kibontakozásának lehetőségét is.

A különböző ismeretek elsajátítása során a tanulók érzelmi, önálló ismeretszerzési, kommunikációs, egészséges és kulturált életmód iránti képességeinek a továbbfejlesztésére törekszünk.

A tanulói személyiség fejlesztésének legfontosabb színtere a hosszabb tanítási-tanulási folyamatba illeszkedő tanítási óra. A tanítási órákon törekszünk az önálló ismeretszerzés képességének kialakítására. (Egy-egy témakör egyéni feldolgozása, egy korszak önálló bemutatása, kísérletek önálló elvégzése alkalmas erre.)

Az iskola nevelői a tanítási-tanulási folyamat megszervezése során kiemelten fontosnak tartják a tanulók motiválását, a tanulói aktivitás biztosítását és a differenciálást.

- a) A motiválás célja, hogy tanulóinkban felébresszük azokat az indítékokat, amelyek a gyermekeket tanulásra ösztönzik, és ezt a tanulási kedvet a tanulás végéig fenn is tartsuk.
- b) A tanítási órák tervezésénél és szervezésénél minden esetben előtérbe helyezzük azokat a módszereket és szervezeti formákat, amelyek a tanulók tevékenykedtetését, vagyis állandó aktivitását biztosítják.
- c) Az iskolai tanulási folyamat során kiemelten fontos feladat a differenciálás, vagyis az, hogy a pedagógusok nevelő-oktató munkája a lehetőségekhez mérten a legnagyobb mértékben igazodjon a tanulók egyéni fejlettségéhez, képességeihez és az egyes

tantárgyakból nyújtott teljesítményéhez. A nevelők az egyes szaktárgyak tanítási óráin előnyben részesítik az egyéni képességekhez igazodó munkaformákat, így - elsősorban a gyakorlásnál, ismétlésnél - a tanulók önálló és csoportos munkájára támaszkodnak

Az iskolában a nevelési és oktatási célok megvalósítását az alábbi **tanítási órán kívüli tevékenységek** segítik:

Otthoni munka, önálló ismeretszerzés

A tanítási órán elhangzottak elmélyítését szolgálja, és így nem pótolhatja a tanítási órát. A házi feladatok nem önmagukért valók, a tanítási órán elhangzottak jobb megértését, hosszú távú rögzíthetőségét szolgálja. Elvégzésének ellenőrzése, az ellenőrzés változatos módszereinek alkalmazása nélkülözhetetlen a tanulók aktivitásának, önálló munkájának fokozása érdekében.

Felzárkóztató foglalkozások, korrepetálások

A tanulóiifjúság - várhatóan - a jövőben is heterogén összetételű lesz. Emiatt szükség van a tudásbeli különbségek csökkentésére. Ilyen foglalkozásokat elsősorban magyar nyelvből, matematikából és idegen nyelvből biztosítunk, de igény szerint – a tantárgyfelosztásba betervezve – bármelyik tantárgyból szervezhető.

Konzultáció a tanulmányi problémákról

Bármikor, bármelyik tanuló kérheti a szaktanár, osztályfőnök segítségét tanulási nehézségeinek megoldására.

Felkészítés tanulmányi versenyekre, pályázatokra

Iskolai verseny bármely tantárgyból szervezhető. Célja, hogy minél több tanulót bevonjunk és sikerélményhez juttassuk. Az itt kiemelkedő eredményt elérő tanulók képviselik az iskolát az iskolán kívüli versenyeken.

Városi, megyei, országos versenyek a kiemelkedő iskolai eredményt elérő tanulók részére biztosítják a lehetőséget ismereteik kibontakoztatására.

Iskolai pályázat: minden tantárgyból hirdethető, ahol a tanulók az általuk választott témát önállóan, kreatív módon dolgozzák ki.

Külső pályázaton a vállalkozó, érdeklődő tanulók mindig részt vehetnek.

Emelt szintű érettségi vizsgára való felkészítés

Emelt szintű oktatás szervezhető a kerettanterv kiadásának és jóváhagyásának rendjéről szóló miniszteri rendelet (51/2012.(XII. 21.) EMMI rendelet) 2.§(8) pontja alapján.

Iskolánk jellegéből adódóan a tanulók ritkán választják az emelt szintű érettségi vizsgát

Szakkörök és érdeklődési körök

A tanórán szerezhető ismeretek elméleti és gyakorlati bővítése mind a tanulók, mind az iskola érdeke. Erre lehetőség nyílik az iskola által szervezett foglalkozásokon.

Sport

A tanulók és szülők körében végzett felmérés, valamint az iskola adottságainak fegyelembevételével az alábbi sportágakban tervezünk foglalkozásokat:

- atlétika
- labdajátékok,
- önvédelem,
- úszás
- természetjárás.

A felsoroltak elsősorban a tantervi anyag kiegészítéseként a különböző versenyekre való felkészítést és az iskola hírnevének öregbítését szolgálják.

Könyvtárhasználat:

Az iskola könyvtárait minden tanuló használhatja.

Az iskolai könyvtárban a könyvtár használatának elsajátítása, a tanulók tudásának bővítése céljából könyvtári órák megtartására kerül sor.

Önköltséges szolgáltatások:

- Kirándulások: célja a tanulók földrajzi ismereteinek bővítése, hazánk nevezetes tájainak, városainak, műemlékeinek megismertetése.
- Színházlátogatás: a sokoldalú nevelés egyik színtere.
- Sportpálya, tornaterem használat: a sportköri foglalkozáson kívül.
- Sí tábor
- Speciális tanfolyamok: /pl.: gépjárművezetés, stb./

2.2.1. Kompetenciaalapú oktatás

Fontos, hogy tanulóink általános és szakmai műveltsége korszerű legyen. Fontos továbbá, hogy harmonikus személyiségekké váljanak. Lényeges, hogy mire tanulmányaikat befejezik, alakuljon ki bennük határozott, pozitív erkölcsi értékrend, amelynek alapján képesek lesznek megtalálni a helyüket a társadalomban. A fenti értékrend a következőkből álljon: humanizmus, demokrácia, nemzeti identitástudat, európaiság. A nevelés és oktatás folyamatában a pedagógiai és tanulói tevékenységnek egyaránt a tanuló személyiségfejlődését kell szolgálnia.

Kompetenciaterületek:

1. szövegértési-szövegalkotási,
2. matematikai-logikai,
3. szociális, életviteli és környezeti kompetenciák,
4. idegen nyelvi (angol, német)
5. IKT (informatikai és médiahasználati) területen,
6. az életpálya-építési kompetenciák területén.

1. A szövegértési és szövegalkotási képességek

A szövegértési és szövegalkotási képesség mindenfajta tanulás és társadalmi szerepvállalás elemi feltétele. Az e képességcsoportot megalapozó ismereteket ma már valamennyi iskolaköteles korú gyermek elsajátítja Magyarországon. Lényeges, hogy e kompetenciaterület tervszerű fejlesztése folytatódjon a felsőbb évfolyamokon. Az évek során a tanulók egyre növekvő terjedelmű és bonyolultságú szövegekkel találkoznak, azonban ezek elemző feldolgozásához, befogadásához segítségre van szükségük. Hasonló segítségre van szükségük a szóbeli és írásbeli szövegalkotás terén is, hiszen ha a számonkérés során dominánssá válik az ismeretek írásbeli tesztelése, nem kap elég figyelmet a különféle céloknak, érzelmi állapotoknak, kommunikációs helyzeteknek alárendelt szóbeli és írásbeli szövegalkotási képesség fejlesztése.

2. A matematikai kompetenciák

A matematikai gondolkodásmód a világ leképezésének, értelmezésének sajátos módszere, amely különösen cselekvési stratégiák alkotása, folyamatok tervezése, állítások érvényességének és jelenségek valószínűségének mérlegelése során igen hasznos eszközökkel tudja segíteni a hétköznapi gondolkodást. A matematikai képességek fejlesztése a mindennapi élet problémáival, illetve az egyén szükségleteivel. Az elvont matematikai ismeretek, a matematikai logika más tartalmi területeken való felhasználása a tanulók problémaazonosító és –megoldó képességének a fejlesztése érdekében.

3. A szociális és életviteli kompetenciák, környezeti nevelés

A szociális és életviteli kompetenciák körébe olyan attitűdök, készségek és képességek tartoznak, amelyek egyaránt alapját képezik az egyén belső, személyes harmóniájának és társadalmi beilleszkedésének. E terület lényeges attitűdelemei az önbizalom, az öntudatos és a környezetért is felelős magatartás, a világgal szembeni pozitív beállítódás, a tolerancia és az őszinte kommunikáció, az értelmes kockázat vállalásának bátorsága. A kapcsolódó képességcsoport legfontosabb összetevői az egyén szintjén a reális énkép kialakításának képessége, a frusztráció elviselése, a reális egyéni célok kitűzésének és követésének képessége, a szabályok és a vágyak összehangolásának képessége, a cselekvési alternatívák meglátásának képessége, a döntési képesség, a kezdeményezőkézség, az akaraterő és a kitartás. A társas viselkedés terén pedig az empátia, a kommunikációs és kooperációs készség, a vitázó és érvelő képesség, a konfliktustűrő, -kezelő, -megoldó képesség, valamint a vezető és szervező képesség kap kitüntetett szerepet. Mindezek olyan képességek, amelyek nagyon hosszú időn át, és nagyjából közvetett hatások alatt formálódnak.

4. Az idegen nyelvi kompetenciák

Idegen nyelvi kompetenciák alatt az alábbi kompetenciákat értjük:

- szövegértés és szövegalkotás idegen nyelven szóban és írásban,
- kommunikációs szándékok megértése és érthető kifejezése,
- ezzel szoros összefüggésben az adott idegen nyelvhez kapcsolódó, az eredményes nyelvhasználathoz/kommunikációhoz szükséges szociokulturális ismeretek és azok alkalmazása. A hagyományos nyelvtanítási gyakorlat (olvasás, fordítás, nyelvtani

gyakorlatok) helyébe lépő, cselekvésközpontú és kommunikatív stratégiák eredményesen járulnak hozzá a használható nyelvtudás kialakulásához, és igazodnak a tanulók életkori sajátosságaihoz, érdeklődéséhez, világismeretéhez. Ennek gyakorlati megvalósítása ugyanakkor a pedagógusok részéről egy sor ismeret megszerzését és készség kialakítását igényli.

5. Az IKT kompetenciák

Az IKT (= informatikai és kommunikációs technológiák) ismerete és használata a munkaerőpiac egyes területein alapvető követelmény, más területein esélynövelő tényező. Az IKT kompetenciák jelentik egyrészt az eszközjellegű informatikai alkalmazások ismeretét, másrészt azok kreatív használatát a munkavégzés során és a hétköznapi életben egyaránt. A tananyag megtanítása, a gyakorlás nagyon időigényes, igénybe veszi a teljes óraszámot, így a tradicionális módszerek mellett nem jut idő a számítógép használatára a tanulásban-tanításban. Az IKT módszerek megjelenése lehetőséget teremt egy átfogó módszertani megújulásra. Alkalmazásuk során elkerülhetetlen, hogy átgondoljuk a tananyagot, a fejleszteni kívánt készségeket, átszervezzük a megtanítandó információkat. Az IKT kompetenciák fejlesztése érdekében szükséges a digitális, interaktív internetes taneszközök használata.

6. Életpálya-építési kompetenciák

Az életpálya-építési kompetenciák nemcsak a pályaorientációt jelentik, hanem az egyén képességét arra, hogy

- reális önismerete alapján tisztában legyen szellemi és fizikai erősségeivel és gyengeségeivel,
- különböző távú célokat tudjon maga elé tűzni és a célhoz vezető utat képes legyen operatív szakaszokra bontani,
- közvetlen tetteit képes legyen céljainak alárendelni, illetve a céljainak és érdeklődésének megfelelő egyéni tanulási utakat kijelölni,
- az egész életen át tartó tanulás egyéni folyamatában tudja saját tetteit és teljesítményét reflektív módon értékelni,
- képes legyen a megkezdett utak szükség szerinti korrekciójára,
- tudjon jó döntéseket hozni.

2.3. Az egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok

Az iskola az egészségfejlesztés egyik legfontosabb színtere, hiszen a fiatalok hosszú éveket töltenek itt. Ebben az időszakban érdemi hatást lehet gyakorolni személyiségfejlődésükre, mely nagyban meghatározza az életmódjukban később kialakuló szokásaikat.

Az iskolának a gyerekekre gyakorolt hatása többretegű, komplex. A nevelő-oktató tevékenység mellett az iskolai élet mindennapi hozadéka az a plusz, melyben az iskola tárgyi környezete, az emberi viszonyok minősége egyaránt tükröződik. Így a családi környezet mellett a szocializációnak azt a színterét jelenti, amelyben mód nyílik az egészségesebb életvitel készségeinek, magatartásmintáinak kialakítására és begyakorlására.

A korszerű egészségnevelés az egészségi állapot erősítésére és fejlesztésére irányul. Ide tartozik például:

- az egészséges táplálkozás,
- az aktív szabadidő eltöltése,
- a mindennapos testmozgás (iskolai testnevelés),
- a személyi higiéné,
- a lelki egyensúly megteremtése,
- a harmonikus párkapcsolatra és családi élet kialakítására törekvés igénye, (családtervezés),
- az egészséges és biztonságos környezet kialakítása,
- az egészségkárosító magatartásformák elkerülése.

Az iskolának e fenti primer prevencióban van jelentős szerepe, így az egészségnevelési feladatok meghatározásánál is e területekre kell a hangsúlyt fektetni.

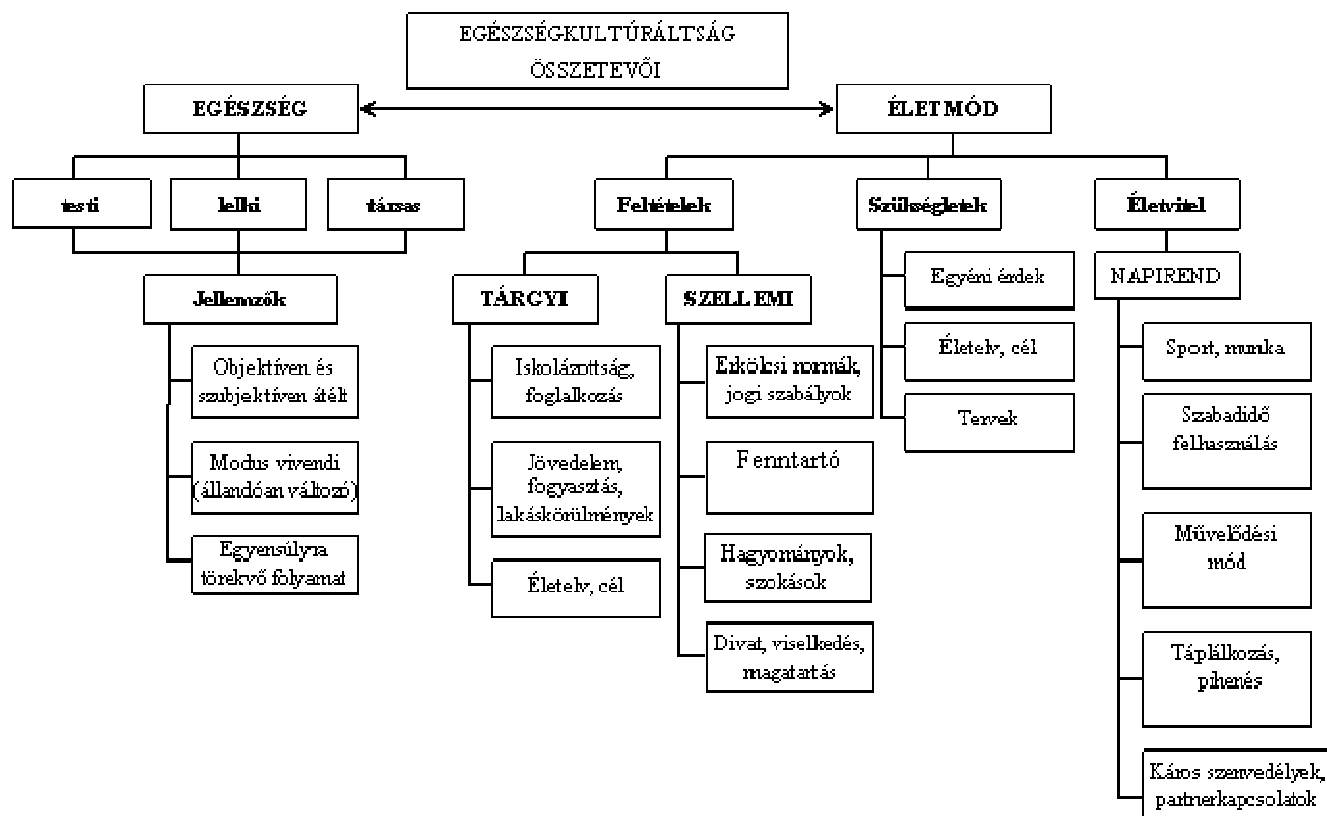
A kerettanterv szerint az osztályfőnöki órákból minimum 10 órán egészségneveléssel, egészségmegőréssel kell foglalkozni. Ebben segítséget nyújtanak az iskola-egészségügy dolgozói – iskolaorvosi előadás, védőnő által tartott felvilágosító, önismereti, mentálhigiénés foglalkozások. A hagyományos formák (felvilágosító előadások) mellett egyre elterjedtebbek lesznek a hallgatóság aktív és személyes bevonását kívánó foglalkozások, melyben a személyes kontaktusra, a kommunikációra helyeződik a fő hangsúly.

Fontos része az egészségnevelés prevenciós területének a rizikócsoporthoz közelebbi megközelítése pl.: súlyproblémával küszködők, magas vérnyomásban szenvedők, cukorbeteg és az alkoholistaszülők gyerekeinek fokozottabb figyelemmel kísérése, gyakoribb szűrése.

Érzelmi intelligenciát, társas kompetenciákat, alkalmazkodást fokozó beavatkozások azok az új modellek, melyek – a mai zaklatott, rohanó világunkban - az érzelmi nevelést tekintik megfelelő eszköznek. Ennek a lényege abban a felismerésben rejlik, hogy az egészségkárosító magatartásformák hátterében a személy konfliktuskezelési eszköztárának gyengeségei húzódnak meg. Ezért a társas-érzelmi készségek fejlesztése a fő célunk. Mentálhigiénés szakemberek segítségével szocializációs lehetőséget kell biztosítani a prevenciós foglalkozások résztvevőinek társas-kommunikációs készségeik fejlesztésére.

Sokféle módon megpróbáljuk a lelki egészség iránti igényt felkelteni majd kialakítani az ehhez szükséges készségeket és képességeket. Prevenciós programok megpályázása, ezek megszervezése a 9. évfolyamoktól - folyamatosan.

Az egészségkultúráltság fejlesztésében ki kell térnünk az életvitelt szolgáló optimális feltételekre (védőfaktorok) és az ezek hiányából származó rizikófaktorok megismertetésére. Ebben az életkorban tanulóink még egészségesek, ezért az egészség védelmére és megőrzésére kell tanítanunk őket. A prevenció az egészséges életvitelhez szükséges ismeretek átadásából és készségfejlesztésből áll.

Az egészségi állapot és életmód oda-vissza hat egymásra, ezért az egyéni felelősséget hangsúlyoznunk kell. Egészségesnek tekintjük azt az embert: akinek életműködései kiegyensúlyozottak, lelki élete harmonikus, és a társadalmi elvárásoknak képes eleget tenni.

Iskolánknak az életmód helyes alakításában három kiemelt területre kell irányulnia:

- Biológiai tényezők: táplálkozás, mozgás, testápolás, sexualitás.
- Mentális tényezők: primer szocializáció és társas kapcsolatok elősegítése
- Szociális tényezők: egészségügyi ellátás és családvédelem

A, Biológiai tényezők:

Cél: Biológiai létünk jobb minősége érdekében rendszeresség, tudatosság (napirend) és igényesség kialakítása.

Táplálkozás

Feladat:

Egészséges táplálkozásra nevelés, megfelelő étkezési szokások kialakítása. „Betegséged okát, táplálkozásodban keresd.”

Tevékenység - eszköz:

- Táplálkozás-élettani optimum, korszerű táplálkozás, valamint a napi és évszakos ritmus megismertetése.

- Ebéd során az étkezés higiénijának, kultúrájának és társas jellegének fejlesztése. Az ebédeltetés rendjének kialakítása.
- A káros táplálkozási szokásokra való figyelemfelhívás és következményeinek tudatosítása tanulóinkban.
- Korcsoportok és népcsoportok eltérő táplálkozási szokásai, sajátosságai (osztályfőnöki órán beszélgetés, anyaggyűjtés).
- Naponta meleg étel fogyasztásában részesüljön minden gyermek, ennek érdekében az ifjúságvédelmi felelős tegye meg a szükséges intézkedéseket.
- Az iskolai ételek minősége tartalmassága törekszik az egészséges ételek túlsúlyára.

Követelmény:

- Táplálkozás higiéniai, esztétikai ismeretek betartása
- Alapvető táplálkozási ismeretek elsajátítása

Mozgás

Feladat:

- Felhívni a figyelmet arra, hogy a rendszeres mozgás (túra, kerékpár, úszás) gyermekkortól idős korig egészségmegőrző hatású: „Ép testben, ép lélek.”
- Tanulóink felkészítése a balesetveszélyes helyzetek elkerülésére
- Fizikai, értelmi és akarati tulajdonságok fejlesztése

Tevékenység - eszköz:

- A mindennapos testmozgás biztosítása, kéthetenként két úszás órával a szagimnáziumba járók számára. Rendszeres testedzés a tanórákon kívül (spontán szerveződés alapján).
- Háziversenyek szervezése és túrákon való részvétel a tömegsport keretében. Sportnapokon való aktív részvétel
- A mozgással – sporttal kapcsolatos pályázatok elkészítése, megvalósítása. Emberi kapcsolatok és értékes tulajdonságok fejlesztés
- A mozgáskultúra örömszerző funkciójával való megismerkedés
- Erőnlét, terhelés, fittség és állóképesség egyéni fejlesztése a testnevelés órákon
- Jellemformáló helyzetek felhasználása

Követelmény:

- A rendszeres testmozgás szükségletté váljon. Életkoruknak megfelelő állóképességgel és terhelhetőséggel rendelkezzenek.

- Pozitív szemlélet kialakítása, amely megteremti a további élet folyamán az életmódszerű mozgás igényét.

Testápolás

Feladat:

A higiénés magatartásra nevelés, a személyi higiénia iránti tartós igény kialakítása, valamint a környezet tisztaságára és védelmére irányuló szoktatás

Tevékenység - eszköz:

- A testrészek ápolásának megtanítása, elmélyítése az osztályfőnök, védőnő és iskolaorvos bevonásával. Testnevelés órák utáni rendszeres tisztálkodás (feltétel biztosított).
- A társas együttlétek alkalmával megfelelően ápolts külsőre, öltözködésre szoktatás (iskola, színház, ünnepély).
- Tudatosítani tanulóinkban, hogy az egyéni és társadalmi érvényesülés az elvárt kulturális szignálok (megjelenés, kommunikáció) alkalmazásán is múlik.
- A közvetlen környezet (osztályterem, iskola és környéke) tisztaságának megóvása, otthonossá tételében való aktív közreműködés.

Követelmény:

- Tiszta ápolts megjelenés az iskolában és egyéb rendezvényeken. Alakuljanak ki az alapvető tisztálkodási szokások (test, haj, köröm, száj).
- Mellőzzék a testdíszek (pirszing, tetoválás) alkalmazását, legyenek tisztába veszélyeikkel. Az elvárásoknak megfelelően öltözködjének.
- Mossanak kezet étkezés, valamint WC-használat előtt és után. Tartsanak rendet szűkebb és tágabb környezetükben!

Szexuális nevelés

Feladat:

A szexuális nevelés akkor lehet hatékony, ha párosul az érzelmi és erkölcsi neveléssel. Építeni kell a kölcsönös felelősségvállalás fogalmának elmélyítésére.

Tevékenység - eszköz:

- A szexuális magatartás meghatározó eleme, hogy milyen módon megy végbe nemi szerepeink szocializációja.
- Ezzel kapcsolatban az egyéni és társadalmi szinten elvárt magatartás kialakítása beszélgetésekkel, példákkal és élményekkel (szépirodalom, film, színház).

- A nemek közötti különbségek tudatosítása, férfi és nő egyenrangúságának elfogadtatása, az egymás iránt érzett felelősségre és tiszteletre koncentrálni.
- A szexualitás biológiai aspektusainak megismertetése az ifjúkornak megfelelő szemléltető filmek, szakkönyvek és segédanyagok felhasználásával.
- A korai nemi élet és szexuális aktus nemkívánatos következményeinek (terhesség, szexuális úton terjedő betegségek) megismertetése szakemberek bevonásával.
- Felhívni a figyelmet a családtervezés fontosságára (modellek bemutatása), tudatosítani a gyermekvállalás alapvető feltételeit (szülői szerepek, nevelés, családi munkamegosztás).

Követelmény:

- Legyenek tisztában azzal, hogy a szerelem kiteljesedése a szexualitás, amelynek fontos feltétele az egymás iránt vállalt felelősség és hűség.
- Tudják, hogy mi az intimitás lényege. Legyenek ismereteik arról, hogy a nemi érés és pszicho-szexuális fejlődés ütemében eltér, ezért a korai nemi kapcsolat hátránnyal jár.
- Tudatosuljanak a partnerkapcsolatokkal, párválasztással és családtervezéssel szemben támasztott követelmények.

B, Mentális tényezők:

Cél:

Harmonikus személyiség kialakítása, a társas kapcsolatokhoz szükséges készségek fejlesztése. A reális önismeret, helyzetfelismerő és problémamegoldó képesség, valamint a döntésre való készség kialakítása. Megfelelő stresszkezelő technikák kiépítése.

Feladat:

- Optimális intellektuális és érzelmi fejlődés biztosítása. Pozitív énkép, reális önismeret kialakulásának segítése, pályaválasztásra való felkészítés.
- Elfogadó pedagógiai légkör működtetése, amely a tanulók objektív értékelését, konfliktusok kezelését folyamatosan felhasználja az önfejlesztésre.
- Szülői értekezleten (egyéni és közösségi szinten) tudatosítani a gyermekkori szorongás kiváltó okait (kudarcélményeink a felnőttkori pszichés betegségek alapját képezhetik).
- A tanuló társas támogatása, mert ez krízishelyzetekben mozgósítja az önsegítő erőket. Az egyedi eseteknél iskola- vagy gyermekpszichológus bevonása a problémakezelésbe.
- Konfliktuskezelés, problémamegoldás technikáinak megtanítása (osztályfőnök és drámapedagógus bevonásával).

- Stresszlegyűrő képesség és tolerancia fejlesztése, amely megkönnyíti a külvilág pszichoszociális hatásaihoz történő alkalmazkodást.
- Pozitív jövőkép kialakulásának támogatása. A szociális biztonság feltételeinek javítása a rászorulóknál (ifjúságvédelem).
- Tudatosuljon a tanulóknál, hogy a mindennapi életünket ritmusok jellemzik (feltöltődés, célra irányuló tevékenység, energiafelhasználás, rekreáció).

Tevékenység - eszköz:

- Tanulóink legyenek tisztában a jogaikkal és kötelességeikkel, az elvárások tükrében alakítsák magatartásukat (ezzel a konfliktushelyzetek mérséklődhetnek).
- Őszinte légkör kialakítása az iskolában. Tanulóink értékelését pedagógusaink úgy valósítsák meg, hogy ne az „embert”, hanem „cselekedetét” minősítsék (Gordon módszer).
- Az önismeret fejlesztésénél a tanárok térjenek ki az „aktuális énkép” a „kapott énkép” és „eszményi énkép” közötti különbségekre és kölcsönhatásaira.
- A szülőkkel való folyamatos kapcsolattartás. Magatartás zavarok jelentkezése esetén a család felkeresése (családi háttér és igazolatlan hiányzás okainak feltárása).
- Az osztályfőnöki órákon stresszfeloldó technikák átadása (relaxáció), konfliktuskezelés módszereinek keresése és gyakorlása, a lelki egészségvédelem tudatosítása.

Követelmény:

- Pozitív és reális énkép, objektív önismeret, megfelelő jövőkép. Tanulják meg növendékeink, hogy a sikerekből merítve lépjenek tovább új céljaik megvalósítása felé.
- Konfliktuskezelő képesség, toleráns magatartás a külvilággal szemben. Legyenek tisztában azzal tanulóink, hogy a kudarcok az élettapasztalatot gazdagítják, hibáikból tanuljanak.
- Fontos tudatosítanunk: Aktív cselekvő viszonyban legyünk a világgal és ne szenvedjük el azt, ami „ránk méretett”. Akinek nincs tenni akarása, annak nagyobb az életkockázata.

C, Szociális tényezők

Cél:

Az egészséges élethez szükséges szociális feltételek biztosítása (rászorulók segítése, törődés egymással). A függőséghez vezető szokások megelőzése.

Feladat:

- A szociális háló adta lehetőségek megismertetése. Tanulóinkat támogató pályázatok figyelemmel kísérése.
- Baleset megelőzés, betegségek elkerülése (időben orvoshoz fordulás, egészségüggyel való együttműködés), az egészség megóvása.
- Harmonikus kapcsolatok kialakítására nevelés. Családi életre, társsá, szülővé nevelés (a mindennapi kultúra erősítése).
- A függőséghez vezető motívumok felismertetése (szenvedélybetegségek), az élvezeti szerek (drog, alkohol, dohányzás) elutasítására nevelés.

Tevékenység - eszköz:

- Figyelemfelhívás a balesetveszélyes helyzetekre az iskolában, a közlekedésben, és háztartásban.
- Közlekedési és elsősegély-nyújtási ismeretek átadása. A közlekedési szabályok gyalogosra, kerékpárosra, autósra vonatkozó előírásainak szinten tartása.
- A gyógyításba és gyógyulásba vetett bizalomra nevelés, az egészségkultúráltság növelésével erősíteni az orvoshoz fordulást és egészségüggyel való együttműködést.
- A megelőzés jelentőségének hangsúlyozása, a szűrővizsgálatokon való részvétel. Különös tekintettel citológiai mintavétel (aktív nemi élet esetén), tüdőszűrés dohányzásnál.
- Interaktív beszélgetés osztályfőnöki órák keretében a dohányzás-alkohol-drog emberpusztító hatásáról.
- A társas kapcsolatokra való nyitottság fejlesztése, minél több közös pozitív élmény biztosításával (szolidaritás, előzékenység, együttérzés, előítélet-mentesség)
- Érdekérvényesítő tevékenység a diák-önkormányzati munkában osztály és iskolaszinten. A tolerancia és elfogadó magatartás gyakorlása nap mint nap.
- Bandák szerveződésének és veszélyeinek megismertetése. Aktuális újságcikkek, TV adások elemzése, megbeszélése (a MÉDIA kedvezőtlen hatásainak kivédése).

Követelmény:

- Ismerjék tanulóink a szervrendszerek leggyakoribb működészavarait, betegségeit és ezek megelőzésének lehetőségeit.
- Törekedjenek a balesetek megelőzésére, ismerjék a közlekedési szabályokat és elsősegélynyújtás fogásait.

- Legyen ismeretük a nikotin, az alkohol és egyéb drogok pszichikumra gyakorolt viselkedésmódosító hatásáról, ismerjék a védekezés és leszokás módjait.
- A harmonikus családi élet feltételeivel legyenek tisztában. A teljes család iránti igény és tenni akarás legyen jövőképük szilárd alapja.

A pedagógus szerepe az egészségnevelésben

A fiatalok életvitelüket minták követésével is alakítják, ezért különösen fontos a pedagógusok életmódja. Egy tanár az egész személyiségevel nevel, így válik az erkölcsi nevelés alapjává a példamutatás. A pedagógus egyéni és testületi magatartása tükrözze azt a közösségi értékrendet, amire a tanulókat nevelni akarjuk.

Az ő felelőssége az is, hogy mire irányítja a tanulók figyelmét. Minden ismeret és hitelesen közvetített tudás nemcsak tájékozottságukat gyarapítja, hanem erkölcsi ítélőképességüket is segíti. Így válnak képessé különbséget tenni jó és rossz, igaz és hamis, értékes és értéktelen között.

Az erkölcsi értékek a mindennapi cselekvésben alakuló szokások útján, az értékek tudatosulása útján válnak a hétköznapi élet irányítására alkalmas jellemformáló erővé.

Az iskola, mint élettér is befolyásolja a tanulók egészségét és pszichikumát, ezért az iskolai környezetnek meghatározó szerepe van az életvitel és napirend alakításában.

Az iskola drogmegelőzési programja

Az egészségnek, mint alapértéknek az elfogadása, az egészségmegőrzés igényének felkeltése; az egészségkárosító szokások, szenvedélyek kialakulásának megelőzése, készség és képesség ezek leküzdésére.

A kábítószer-ellenes felvilágosító munkánkba bevonjuk az iskolaorvost, védőnőt, és az olyan külső szervezetek ajánlásait, amelyeknek megfelelő referenciáik vannak. A drog-prevenációs tevékenység kiterjesztése minden évfolyamra, és ezek folyamatossá tétele egész tanévre. A tanítási szünetekben a segítő szervezetekkel együtt ehhez kapcsolódó hasznos programok szervezése.

Nagyon sok írott kiadvány jelenik meg e témában, ezeket egy részét az osztályfőnökökkel megismertetjük, másrészt közvetlenül a diákokhoz juttatjuk el.

Az aktuális szakirodalom egy-egy példányának beszerzése szükséges az iskola könyvtárába, hogy bármikor hozzáférhető legyen az ifjúság és a pedagógusok számára is (egészséges életmód, kábítószer fogyasztás, konfliktuskezelés, lelki egészség témakörökben is).

A tanítási órákon, valamint a szünetekben is folyamatosan figyelemmel kísérjük tanulóink viselkedését ebből a szempontból is. Szükség esetén szakemberhez fordulunk.

Az iskolai drogmegelőzés keretében foglalkoznunk kell azzal, hogy a drog kifejezés sokféle szerre vonatkozik. Vannak olyan anyagok, amelyeket társadalmilag elfogadnak (pl. az élvezeti cikkek) és vannak olyanok is, amelyeket tiltanak. Ezek az illegális drogok, más néven kábítószer.

Arra törekszünk, hogy tudatosodjon tanulóinkban az, hogy a drogok nem aszerint veszélyesek, hogy jogilag büntetik-e a használatukat vagy sem.

Az alkohol és a dohány is lehet drog. Ehhez a témához kapcsolódva szintén prevenció tevékenység szükséges, mely a feszültség levezetésének és a problémák megoldásának egy újabb útját, más lehetőségek feltárását képes megmutatni a fiataloknak.

Félrevezető a „kemény” és a „lág” drog kifejezés használata is. Ennek bizonyítására ajánlatos a kérdésben jártas szakemberek bevonása, ezzel reális kép – a valóság feltárása.

Emellett kiemelkedő szerepet játszanak a kortárshatások, melyeket az új prevenció technikák szinte valamennyi területen (egészségnevelés, drogfogyasztás stb.) leghatékonyabb eszköznek tekintenek. Iskolánkban is ez lehet az egyik leghatásosabb módszer, ha megtaláljuk a fiatalok között az erre a feladatra legalkalmasabb személyeket.

A legtöbb fiatal nem válik a törvény által tiltott drogok használójává. Manapság azonban elkerülhetetlen, hogy a fiatalok valamilyen módon ne kerüljenek kapcsolatba ezekkel a szerekkel.

Figyelembe vesszük drogmegelőző munkánk során, hogy a korosztály tudásához, attitűdjeihez nem illeszkedő oktatás értetlenséget, ellenállást, bizalmatlanságot szülhet, sőt még akár a drogok iránti kíváncsiságot is fokozhatja. Meg kell értetni tanulóinkkal, hogy az egészséges élet lehetőségének záloga az ő kezükben van. Ahhoz, hogy jól döntsenek, meg kell tanulniuk az adott helyzetben nemet mondani. Érezzék, hogy segítőkre és segítségre viszont mindig számíthatnak.

Iskolánk minden pedagógusa számára fontos feladat, hogy a helyi sajátosságokat magában foglaló „Iskolai drogstratégia” megvalósításában tevékenyen részt vegyenek. Ennek lényege, hogy alkotó módon tudjunk együtt dolgozni - osztályfőnökök, szaktanárok, ifjúságvédelmi felelős, az iskolavezetés, iskola-egészségügy, családsegítő és a nevelő-oktató munkához kapcsolódó szervezetek mind egy célért dolgozzanak: olyan fiatalokat neveljünk, akik helyes önértékeléssel, megfelelő döntésekkel képesek saját életüket irányítani, kitűzött céljaikat elérni. Megfelelő empátiával, szociális és kommunikációs készséggel bírjanak.

2.4. A közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok

Általános feladatok

A közösségfejlesztés az a folyamat, amely az egyén és a társadalom közötti kapcsolatot kialakítja, megteremti. A közösségi nevelés területei: a család, az iskola, a kollégium és az iskolán kívüli közösségek.

A család hagyományos nevelői funkciói arányaiban és minőségében megváltoztak. Ezért nagyon fontos az iskola együttműködése a szülők közösségével a tanulói közösségek formálása, fejlesztése érdekében. A tanuló közösségbe történő beilleszkedésének elősegítésével kapcsolatban a családnak, a szülőnek az alábbi kiemelt feladatai vannak:

- az intézmény pedagógiai programjának, házirendjének megismerése,
- az osztály, az iskola és egyéb közösségek rendezvényeinek támogatása, aktív közreműködés a megvalósításban,
- kapcsolattartás a pedagógusokkal, osztályfőnökökkel annak érdekében, hogy a pozitív szociális és társadalmi szokások, értékrendek a tanulóknál kialakuljanak, gyarapodjanak.

A közösségfejlesztés az iskolában a közösség szükségleteinek, elvárásainak megfelelő, a fejlődést elősegítő tevékenységekkel alakítható ki. A közösségi tevékenység megszervezésének olyan módon kell történnie, hogy a megválasztott forma alkalmas legyen a közösségfejlesztő szerepek betöltésére, döntések meghozatalára, egyéni felelősség vállalására, tolerancia és segítőkészség kialakítására, az egészséges versenyszellem elsajátítására.

Iskolánkban a közösségfejlesztés fő területei:

- tanórák (szaktárgyi órák, osztályfőnöki órák),
- tanórán kívüli foglalkozások,
- diákönkormányzati munka,
- szabadidős tevékenységek.

Az iskolában működő tanulói közösségek: osztályközösség, tanórán kívüli és funkcionális csoportok.

A tanórán megvalósítandó közösségi feladatok

Az osztályközösség egyrészt a tanulók fő iskolai tevékenységének, tanulmányi munkájának összefogó kerete, alapvető élet- és munkaközössége, másrészt pedig valójában a tanulók

spontán, véletlenszerű csoportja. Legfontosabb célunk ebből a csoportból olyan valódi közösséget formálni, amely a közös cél érdekében hajlandó a közös értékrend elfogadására és az iskola szervezett keretein (tanórák) belül ennek megfelelően viselkedni, munkálkodni.

Ennek érdekében az alábbi feladatok megvalósítására törekszünk:

- a tanulás támogatása kölcsönös segítségnyújtással, közösségi ellenőrzéssel, tanulmányi és munkaerkölcs erősítésével,
- a tanulók kezdeményezéseinek segítése,
- a közvetlen tapasztalatszerzés segítése,
- a közösségi cselekvések kialakításának segítése, fejlesztése (példamutatással helyes cselekvések bemutatásával; bírálat, önbírálat segítségével),
- a tanulók önállóságának, öntevékenységének, öngazgató képességének (ki)fejlesztése,
- a folyamatosság biztosítása (a már elért eredmények továbbfejlesztése, a következő évfolyamon a már elért eredményekre való építés),
- olyan nevelőkollektíva kialakítása (megtartása), mely összehangolt követeléseivel és nevelési eljárásaival az egyes osztályokat vezetni, és tevékenységüket koordinálni tudja,
- különböző változatos munkaformákkal (homogén csoportmunka, differenciált csoportmunka, egyéni munka, verseny, stb.) az együvé tartozás, az egymásért való felelősség érzésének erősítése.

A kitűzött cél megvalósításához több esztendő kitartó, állhatatos és türelmes munkájára van szükség. A közös tevékenységet úgy kell felépíteni, hogy minden tanuló cselekedetének eredménye nélkülözhetetlen láncszeme legyen a közös cél elérésének.

Közösségfejlesztés a tanórán kívüli foglalkozásokon

A tanórán kívüli foglalkozások kötetlenebb tevékenységi formái a közösségfejlesztés kiváló területei. Az ezzel kapcsolatos feladatok:

- nevelje a tanulókat az önellenőrzésre, egymás segítésére és ellenőrzésére,
- átgondolt foglalkozási tervvel és a tevékenységek pedagógiai irányításával biztosítsa, hogy a különböző tevékenységek megfelelően fejlesszék a közösséget, erősítsék a közösséghez való tartozás érzését,
- ismertesse meg a tanulókkal a társas együttélés alapvető szabályait, amelyek a közösségben való harmonikus kapcsolathoz elengedhetetlenek,

- a sokoldalú és változatos foglalkozások járuljanak hozzá a közösségi magatartás erősítéséhez.

A feladatok megoldásának szinterei, fórumai:

Az osztályközösségek rendezvényei:

Közös programok szervezése során kirándulások, könyvtárlátogatások, „osztály buli”, vagy egyéb közös programok alkalmával közösségfejlesztő és formáló magatartás érvényesül.

A mindennapokban legyen igénye a kulturált osztályterem kialakítására, az iskola környezetének állagmegőrzésére. Az iskolai versenyek, rendezvények előkészítésében vállaljanak osztályszinten aktív feladatokat, az iskola hírnevét öregbítsék.

A tanórán kívüli nevelés sajnos egyre ritkább előforduló formája (anyagi vonzata miatt) iskolánkban a kirándulás, mely a szervezett élmény- és tapasztalatgyűjtés alkalma. Tanulóink a középiskola éve alatt megismerhetik hazánk legszebb tájait, történelmi emlékhelyeit. Minden osztályfőnök a tanulókkal közösen alakítja ki a kirándulás tartalmi tervét. (útvonala, cél, szakmai program, üzemlátogatás vagy kiállítás, stb.) A szülőket tájékoztatja a kirándulással kapcsolatos tudnivalókról, és az ellenőrző könyvbe történő beírás útján vagy szülői értekezleten (indulás, érkezés, szálláshely címe, költségek, fegyellemmel kapcsolatos elvárások, stb.)

Egyéb csoportok, kisközösségek lehetőségei

A szabadidős tevékenységek olyan örömet adó munkaformák köré szervezett foglalkozások, versenyek, amelyek kötődnek a tanulók személyes életéhez, társadalmi és egyéni problémáihoz és hatása nem csak a csoporton belül érvényesül, hanem kihat az iskola más területeire is. A tevékenységeket élményre épülő, problémamegoldást fejlesztő módszerekre kell építeni. Feladat olyan csoportok kialakításának segítése, amelyek az emberi kapcsolatok pozitív irányú elmélyítése mellett hatnak az egész személyiség fejlesztésére, valamint hatással vannak a pozitív töltésű életmód kialakítására.

Közösségi programok

Az ünnepeket, megemlékezéseket a tanév rendjét szabályozó EMMI- rendelet alapján tartjuk meg (lásd az iskola adott évi munkatervét). Az ünnepek, megemlékezések, rendezvények lehetőséget teremtenek az osztálynál tágabb: évfolyamon belüli és évfolyamok közötti kapcsolatok kialakulására. Olyan közeg jön létre, amelyben a diákok önmagukról, a társadalmi létről, a világról meghatározó élményeket kapnak, s ez fontos az éppen formálódó tizenévesek számára.

Az iskola közösségeinek állandó feladata, hogy a kialakult hagyományokat ápolja, őrizze, továbbfejlessze.

Hagyományossá vált rendezvényeink:

- 9. osztályosok köszöntése, Gólyaavató
- Diáknap
- Megemlékezés a nemzeti ünnepekről
- Megemlékezés a névadónkról (Galamb József születéséről)
- Mikulásnap programok
- Karácsonyi ünnepség
- Szalagavató bál
- Szerenád
- Ballagás
- Érettségi bankett
- Színház- és hangverseny-látogatás
- Pedagógusnap
- Érettségi találkozók
- Az iskola fennállásának kerek évfordulói alkalmával rendezvényt tartunk

A diákönkormányzat munkáját segítő tanár feladata, hogy - együttműködve az osztályfőnökökkel és a diákönkormányzattal - tartalmas, értelmes kikapcsolódási lehetőségeket szervezzen az DÖK-vel a tanulóknak.

2.5. A pedagógusok helyi intézményi feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai

2.5.1. A pedagógusok helyi intézményi feladatai

A pedagógusok feladatainak részletes listáját személyre szabott munkaköri leírásuk tartalmazza. *A pedagógusok legfontosabb helyi feladatait az alábbiakban határozzuk meg.*

- feladata az intézmény és a munkaközösség munkatervében rögzített szakmai és pedagógiai feladatok előkészítése és végrehajtása,

- a helyi tanterv alapján tanmenet készítése,
- a tanítási órákra való felkészülés és a tanítási órák megtartása,
- a tanulók dolgozatainak javítása,
- a tanulók munkájának rendszeres értékelése és annak dokumentálása,
- a tanulók dolgozatainak javítása határidőn belül,
- a megtartott tanítási órák dokumentálása, az elmaradó és a helyettesített órák vezetése,
- érettségi, szakmai, különbözeti, javító, osztályozó vizsgák lebonyolítása,
- felügyelet a vizsgákon, tanulmányi versenyeken, iskolai méréseken,
- kísérletek összeállítása, dolgozatok, tanulmányi versenyek összeállítása és értékelése,
- a tanulmányi versenyek lebonyolítása,
- tehetséggondozás, a tanulók fejlesztésével kapcsolatos feladatok,
- iskolai kulturális, és sportprogramok szervezése,
- osztályfőnöki, munkaközösség-vezetői, diákönkormányzatot segítő feladatok ellátása,
- az ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok ellátása,
- szülői értekezletek, fogadóórák megtartása,
- részvétel nevelőtestületi, munkaközösségi, nevelési értekezleteken, megbeszéléseken,
- részvétel a munkáltató által elrendelt továbbképzéseken,
- a tanulók felügyelete óráközi szünetekben
- tanulmányi kirándulások, iskolai ünnepek és rendezvények megszervezése,
- iskolai ünnepeken és iskolai rendezvényeken való részvétel,
- tanulók kísérete a rendezvényekre,
- tanítás nélküli munkanapon az igazgató által elrendelt szakmai jellegű munkavégzés,
- iskolai dokumentumok készítésében, felülvizsgálatában való közreműködés,
- szertárrendezés, a szakleltárak és szaktantermek rendben tartása,
- osztálytermek rendben tartása és dekorációjának kialakítása.

2.5.2. Az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai

Az osztályfőnököt – az osztályfőnöki munkaközösség vezetőjével konzultálva – az igazgató bízza meg minden tanév júniusában, elsősorban a felmenő rendszer elvét figyelembe véve.

- Az iskola pedagógiai programjának szellemében neveli osztályának tanulóit, munkája során maximális tekintettel van a személyiségfejlődés jegyeire.

- Feladata az intézmény és a munkaközösség munkatervében rögzített szakmai és pedagógiai feladatok előkészítése és végrehajtása.
- Helyi tanterv alapján osztályfőnöki tanmenetet készít.
- Együttműködik az osztály diákönkormányzati képviselőjével, segíti a tanulóközösség kialakulását.
- Segíti és koordinálja az osztályban tanító pedagógusok munkáját. Kapcsolatot tart az osztály szülői munkaközösségével.
- Figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét, az osztály fegyelmi helyzetét.
- Minősíti a tanulók magatartását, szorgalmát, minősítési javaslatát a nevelőtestület elé terjeszti.
- Kapcsolatot tart az osztályába járó diákok szüleivel, szülői értekezletet tart.
- Ellátja az osztályával kapcsolatos ügyviteli teendőket: digitális napló vezetése, ellenőrzése, félévi és év végi statisztikai adatok szolgáltatása, bizonyítványok megírása, továbbtanulással kapcsolatos adminisztráció elvégzése, hiányzások igazolása.
- Segíti és nyomon követi osztálya kötelező orvosi vizsgálatát.
- Kimenő rendszerű (rég) szakközépiszkolai osztályok esetén koordinálja és ellenőrzi az osztályába járó diákok közösségi szolgálatának teljesítését, és arról kimutatást vezet.
- Felmenő rendszerű (új) szakgimnáziumi osztályok esetén koordinálja és ellenőrzi az osztályába járó diákok közösségi szolgálatának teljesítését, és arról kimutatást vezet.
- Kiemelt figyelmet fordít az osztályban végzendő ifjúságvédelmi feladatokra, kapcsolatot tart az iskola ifjúságvédelmi felelősével.
- Tanulóit rendszeresen tájékoztatja az iskola előtt álló feladatokról, azok megoldására mozgósít, közreműködik a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében.
- Előkészíti és megszervezi osztálya tanulmányi kirándulását, az előírt időben leadja a kirándulási tervet.
- Javaslatot tesz a tanulók jutalmazására, büntetésére, segélyezésére.
- Részt vesz az osztályfőnöki munkaközösség munkájában, segíti a közös feladatok megoldását.
- Közreműködik a tanulói tankönyvtámogatások iránti kérelmek összegyűjtésében és elbírálásában.
- Részt vesz osztálya bemutatkozó műsorának, szalagavató műsorának, stb. előkészítő munkálataiban.

- Rendkívüli esetekben órát látogat az osztályban.
- A közösségi szolgálat szervezése, adminisztrálása a jogszabályok szerint.

2.6. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje

2011. évi CXC törvény (továbbiakban: Nkt.) 4.§ 13. pontja szerint, a kiemelt figyelmet igénylő gyermek, tanuló:

a) különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló:

aa) sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló,

ab) beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló,

ac) kiemelten tehetséges gyermek, tanuló,

b) a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény szerint hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermek, tanuló,

Ha beilleszkedési nehézséget, magatartási rendellenességet tapasztalunk, feltétlenül körültekintően közelítünk az esethez. Pedagógiailag fontos, hogy úgy kezdjünk a vizsgálathoz, hogy közben ne érje a tanulót sérelem, hátrányos megkülönböztetés. Mindenekelőtt az osztályfőnök az, akinek mindenről tudnia kell. Az osztályban tanító kollégák tapasztalataikról folyamatosan tájékoztatják. Ha az osztályfőnök szükségesnek tartja, bevonja a szülőt is.

Előfordul, hogy a tanuló iskolai magatartási zavara a családi élet rendezetlenségére vezethető vissza. Lehetőleg a saját osztályközösséggel, nem attól elkülönítve segítünk a tanulónak az iskolai közösségbe való beilleszkedésben. Tartósan fennálló nehézségek esetén az osztályfőnök a probléma megoldásába bevonja az iskolai szakembert, a gyermek- és ifjúságvédelmi felelőst. Ha eredménytelen az iskolai gondoskodás, a szülő beleegyezésével felvesszük a kapcsolatot külső szervekkel.

2.6.1. A beilleszkedési, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenység

Feladatok:

A *szülők*kel való konzultáció szülői értekezleteken, fogadóórákon

- a szülői segítségnyújtás várható mértékének feltérképezése
- a szülőkkal a tanuló személyiségfejlődésének, a közösségben betöltött szerepének ismertetése
- a tanuló otthoni tanulási lehetőségeiről, a szülők és gyerekek, valamint testvérek kapcsolatáról vélemény alkotása, következtetés levonása
- a szerzett tapasztalatok beillesztése a nevelési munkába
- a szülők megnyerése az együttműködésre, közös megoldás keresése
- aktuális nevelési kérdésekkel való foglalkozás
- folyamatos kapcsolattartás, egymás kölcsönös tájékoztatása az elért eredményekről

Az osztályfőnök, a szaktanár, az ifjúságvédelmi felelős segíti – a mentálhigiénés és az egészségnevelő tanácsadóval együttműködve – az egészségvédelmi és mentálhigiénés ellátás igénybevételét.

A családsegítő szolgálat és a gyámügyi hatóságok segítségének igénybevételét az ifjúságvédelmi felelős javaslatára az igazgató kezdeményezi.

Az osztályfőnök szerepe a beilleszkedési nehézségekkel és magatartási problémákkal küzdő tanulók gondjainak megoldásában kiemelten fontos:

- az osztályfőnöki órán való beszélgetés együtt és külön-külön a problémás tanulókkal, ezeknek a tanulóknak a bevonása a közös programok, klubdelutánok, mozi-színházlátogatás, sportprogramok szervezésébe
- megerősíteni, bátorítani a gyermeket abban, amiben eredményes

Az *osztályfőnök* és az ifjúságvédelmi felelős az önismereti osztályfőnöki órák szervezésével célként állíthatja fel a személyiségben rejlő lehetőségek és gátak feltárását és a személyiség stabilizálását. Egy meghívott *tréner* vagy *pszichológus* előadása vitaindító lehet. Segíthet feltárni:

- mennyire reális a tanuló énképe
- milyen előítéletei vannak, milyen az alkalmazkodóképessége
- milyen hatást (s mivel) kelt másokban
- képes-e változtatni és megoldási variációkat találni
- felismeri-e a konfliktushelyzetet, s milyen szinten tudja kezelni

2.6.2. Sajátos nevelési igényű tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység

A Galamb József Mezőgazdasági Szakképző Iskola felvállalja a Nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény (továbbiakban: Nkt.) 4.§ 13. pontja szerinti kiemelt figyelmet igénylő gyermek, tanulók csoportjából a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanulók közül azon sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók ellátását, akik, egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzdenek és a többi tanulóval együtt nevelhetők.

Az átlagtól eltérő fejlődésmentet mutató gyermek számára a sajátos, egyénre szabott pedagógiai feltételrendszer az esélyteremtés elengedhetetlen eszköze. A sajátos feltételrendszer megteremtése feltételezi a tanuló valódi elfogadását és befogadását. Minden gyermeknek alapvető joga, hogy megkapja a képességeinek, fejlettségének megfelelő gondoskodást, mely az egyénre szabott fejlesztőprogramban válik kézzelfoghatóvá.

Intézményünkbe szakértői és rehabilitációs bizottság szakvéleménye alapján kezdjük meg a tanulók ellátását.

Ezen tanulók biológiai, pszichológiai, szociológiai és szociális adottságukból kifolyólag különleges bánásmódot, gondozást igényelnek. Helyi pedagógiai programunknál alapul vesszük, hogy az SNI-s gyermek minden más gyermekkel közös emberi tulajdonságokkal rendelkezik, hogy ugyanabban a kultúrában, emberi közösségben, társadalomban élnek. Ezért felnőtté válásukhoz biztosítjuk iskolai kereteinken belül az elsajátítható tudást és a kialakítandó képességeket, szem előtt tartva egészséges személyiségfejlődésük megalapozását, fejlesztését, illetve oktatásukhoz – nevelésükhöz nélkülözhetetlen speciális szükségleteiket, hogy felkészítésük olyan mértékűvé váljon, amivel iskolaváltás esetén egy másik iskolában folytatni tudják tanulmányaikat, és részesei lehessenek szakképzésnek.

Az integrált képzés a speciális egyéni szükségletekhez is igazított sajátos módszerekkel, történik.

Feladat: A szakértői és rehabilitációs bizottság megállapításának időpontjától kezdődően kezdődjék meg a tanuló fejlesztése és gondozása a szülő bevonásával együtt. A tanuló megfigyelése, fejlesztésének, lehetőségeinek, korlátainak értelmezése, team-munkában a gyógypedagógussal, a szakértői vélemény alapján történjen.

A fejlesztés tervezése tanórai keretek között, valamint a rehabilitációs, rehabilitációs foglalkozások keretében – egyéni és csoportos fejlesztő tevékenység speciális pedagógiai segítségnyújtással – a gyógypedagógus által biztosított ismeretekre építetten kerül kidolgozásra.

- A diagnosztizáló, formatív, szummatív mérések;
- A tanuló fejlődésének, elért eredményeinek meghatározása, rögzítése a szülő bevonásával;
- Tanácsadás a szülőnek, segítségnyújtás a családi neveléshez, a gyógypedagógussal együttműködve;
- Az integrált tanuló nevelésével kapcsolatos szakmai tapasztalatsere, szakmai felkészítés, továbbképzés.

Cél: A célzott egyénre szabott pedagógiai munka eredményeképp a tanulók önmagukhoz képest a legjobban fejlődjenek képességeik határán belül. Kiemelt cél, hogy váljanak képessé, az hatékony, önálló tanulásra az újonnan elsajátított tanulási stratégiákat önállóan használni is tudják. A nevelési folyamat során a tanulók egyéni képessége, tulajdonsága, személyisége fejlődjön az individualizáció és a perszonalizáció mentén.

A személyiségfejlesztés az alábbi területeken jelenik meg nevelésünk (kötelező tanórai és fejlesztő tevékenységek valamint tanórán kívüli tevékenységek) során:

- motoros képességek fejlesztése
- kommunikációs képességek fejlesztése
- kognitív képességek fejlesztése
- szociálisképességek fejlesztése
- kreatív képességek fejlesztése

A közösségfejlesztés feladatai iskolánkban

A szocializáció elsődleges színtere a család, másodlagos műhelye azonban az iskola, mivel itt tölti el a gyermek napjának jelentős részét. Lényeges feladat az osztályközösségek, fejlesztése, a gyerekek beilleszkedésének elsődleges elősegítése céljából.

Fontos a közösségben kialakított, elfogadtatott helyes értékrend megerősítése. Fokozott mértékben törekszünk arra, hogy tanulóink nyitott, elfogadó légkörben működjenek együtt.

Mindezen célokat egyéni rehabilitációs, fejlesztő foglalkozások keretében az Nkt. 6. számú mellékletében biztosított időkeret felhasználásával kívánjuk elérni.

2.6.3. A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység

Az iskola lehetőségéhez mérten segít a tanulók veszélyeztetetté válásának megelőzésében és a veszélyeztetettség megszüntetésében.

A tanuló fejlődését veszélyeztető körülmények feltárása, illetve megszüntetése a pedagógus kötelessége.

Ebben együttműködik a gyermek- és ifjúságvédelmi felelőssel, aki a tanuló anyagi veszélyeztetettsége esetén kezdeményezi, hogy az iskola igazgatója indítson eljárást a tanuló lakó-, ill. ennek hiányában tartózkodási helye szerint illetékes települési önkormányzat polgármesteri hivatalánál rendszeres vagy rendkívüli gyermekvédelmi támogatás megállapítása, szükség esetén a támogatás természetbeni ellátás formájában történő nyújtása érdekében.

A pedagógus feladata, hogy rendszeresen tájékoztassa a szülőket és a tanulókat az őket érintő kérdésekről, és a szülőt figyelmeztesse, ha gyermeke jogainak megóvása vagy fejlődésének elősegítése érdekében intézkedést tart szükségesnek.

Az iskolában elérhető szociális szolgáltatások:

lehetőségek

- ebédelési lehetőség a menzán
- büfé
- iskolaorvosi ellátás
- pszichológiai ellátás

- kollégiumi ellátás
- segélyezés (önkormányzati, esetleg iskolai)

- pályázatok
- családsegítő szolgálat
- gyámügyi hatóság

feltétel

- egyéni jelentkezés
- egyéni választás
- tanulói jogviszony
- osztályfőnök, szaktanár vagy ifjúságvédelmi felelős javaslata, egyéni tanulói kérés
- szülő kérése vagy of. javaslata
- ifjúságvédelmi, illetve igazgatói javaslat
- szociális helyzet
- ifjúságvédelmi felelős javaslata

- ifjúságvédelmi felelős javaslata

Iskolánk magas tanulólétszámából adódóan sajnos nagyon magas azoknak a tanulóknak a száma, akiknek a szülei munkanélküliek, illetve valami más ok miatt egyre nehezebb körülmények között élnek.

A programunk célja az, hogy segítsük azoknak a tanulóknak a beilleszkedését – az iskolai környezetbe -, az ismeretelsajátítását, és egyéni ütemű fejlődését, akik

- szociális körülményeiket tekintve hátrányos helyzetűek,
- családi mikrokörnyezetből adódóan hátrányos helyzetűek,
- családi házon kívüli környezet miatt hátrányos helyzetűek,
- iskolai körülményeiket tekintve hátrányos helyzetűek,
- csonka családban felnövő gyerekek (elvált szülők, árva, félárva gyerekek)
- munkanélküli szülők gyerekei,
- átmenetileg hátrányos helyzetűek,
- áttelepült, beköltözött (új) tanulók,
- tartós betegség miatt hátrányos helyzetűek.

A célok ismeretében tervezzük meg minden év végén a következő tanév várható feladatait:

Időpont	Feladat	Felelős
1.szeptember - október	a hátrányos helyzetű tanulók felmérése a hátrány meghatározása (mellékelt adatlapon)	- osztályfőnökök - ifjúságvédelmi felelős
2. május	a tevékenységi formák megtervezése a következő tanévre, tanár-mentor párok lehetőségének végig gondolása.	- iskolavezetés
3. szeptember	a szociális hátrányok enyhítését szolgáló tevékenységek ütemtervének elkészítése szükséges esetben tanár-mentor párok kialakítása	- ifjúságvédelmi felelős - osztályfőnökök
4. október-június	tevékenységi formák megvalósítása ütemterv szerint	- ifjúságvédelmi felelős - osztályfőnökök - szaktanárok

5. május   eredmények számbavétele   - ifjúságvédelmi felelős
fejlesztési tevékenységek megtervezése a
következő tanévre

A szociális hátrányok enyhítését iskolánkban az alábbi tevékenységek szolgálják:

- Felzárkóztatás, ill. tehetséggondozó programok szervezése
- Drog- és bűnmegelőzési programok
- Mentálhigiénés programok
- Pályaorientációs tevékenység
- Felvilágosító munka a szociális juttatások lehetőségeiről szülői értekezleten, fogadóórákon, értesítés
- Helyi, regionális, országos támogatások megszervezésének ösztönzése
- Motiválás arra, hogy a gyermek kollégiumi ellátásban részesüljön
- Kapcsolatfelvétel a szolgáltató intézményekkel, az áthelyező bizottságokkal
- A tankönyvtámogatás elveinek, mértékének meghatározása
- Pályázatok figyelése, részvétel a pályázatokon.

2.6.4. A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatása

E tevékenység első lépése mindenképpen a tanulási kudarc, a lemaradás okának felderítése. Ez elsősorban az egy osztályban tanító pedagógus közösség és a mentorok feladata. A szaktanárok egymással és az osztályfőnökkel és a mentorokkal folytatott folyamatos konzultációja során kiderül, hogy kik az érintett tanulók. A félévi és év végi osztályozó értekezletek pedig nagyobb egységként tekintik át a tanulmányi helyzetet.

A lemaradás, kudarc oka többféle lehet:

- A tanuló nem találta meg a megfelelő tanulási módszert. Ez legfőképpen a tanulmányok első évében fordulhat elő.

A szaktanár szerepe ilyenkor nagyon fontos, aki a szülő bevonásával vezeti rá a tanulót a jó módszerre. Ilyenkor derülhetnek ki az esetleges hiányosságok, egyenetlenségek, amelyeket az általános iskolából hoztak magukkal a gyerekek. Ilyenkor is fontos a differenciált foglalkoztatás, a felzárkóztatás.

- Sok esetben a beilleszkedési nehézségek okozzák a lemaradást. Ilyenkor van szükség a szaktanár, osztályfőnök, mentor esetleg gyermekvédelmi szakember közös segítségére.
- Az is előfordul, hogy a tanuló szorgalma, munkamorálja nem felel meg a követelménynek. Ez esetben ezt kell erősíteni a szülőkkel tanácskozva. Megeshet, hogy ezek a kudarcok a tanulót csak egy-egy alkalommal érik, vagy csak egyetlen tantárgyból. Itt is lehet módszerbeli hiba, vagy készség, szorgalom hiánya.
- Tanulási lemaradás adódhat a tanuló hosszabb hiányzása esetén is. A hiányzásokat a mentor rendszeresen figyelemmel kíséri.
- A családi élet bonyodalmai szintén közrejátszhatnak a tanulási kudarcokban. Ennek kezelése a gyermek- és ifjúsági felelősre tartozik, illetve külső szakemberre.

Adódhat olyan helyzet, amikor a tanulási kudarc kiderítésének okát szakemberre kell bízni (nevelési tanácsadó, szakértői bizottság). Bármilyen is a lemaradás oka, ennek orvoslása az iskola, a pedagógusok kötelessége.

A szaktanárok elsősorban differenciált órai munkával kísérik meg a helyzet kezelését. A törvény lehetővé teszi, hogy felzárkóztatás szervezhető a nem kötelező tanórai foglalkozás keretében a tanulók érdeklődése, igénye szerint.

A tanuláshoz való viszony, a későbbi önképzésre való igény, annak módja és jellege azoktól a magatartási formáktól és szokásoktól függ, amelyeket az egyén az iskolaidő alatt szerzett és gyakorolt be.

Nagyon fontos, felelősségteljes feladat hárul az osztályfőnökre, az osztályban tanító tanárookra és az ifjúságvédelmi felelősre, hogy feltárják az osztályba járó tanulók közül kik azok, akik kudarcnak vannak kitéve a tanulásban. Már a 9. évfolyamban ki kell szűrni azokat a tanulókat, akik tanulási nehézségekkel küszködnek. Ebben segítséget kérhetünk a nevelési tanácsadótól (megfelelő létszám esetén helyben végzik a tanulók vizsgálatát).

A felmérés során ki kell annak is derülnie, hogy ennek mi az oka:

- otthoni szociális helyzet, ingerszegény környezet,
- a szorgalom hiánya,
- a céltudatosság hiánya,
- képességbeli hiányosság,

- nem megfelelő tanulási módszer,
- az előképzettség hiányossága, stb.

A felzárkóztatás módszerét csak az okok megállapítása után lehet meghatározni. Tisztában kell lenni azonban azzal, hogy a tanulási nehézségek csak nagyon ritkán vezethetők vissza egyetlenegy okra. A probléma - az esetek többségében - általában igen összetett, ezért a korrigálás is igen idő- és energiaigényes.

A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatásában jelentős szerepe van:

- a nevelők és a tanulók személyes kapcsolatának,
- a tanulók egymás közötti személyes kapcsolatának (ne közösítsék ki a gyenge, beszédhibás v. más problémával küszködő társaikat).
- A szorgalmas, segítőkész tanulók sokat tudnak lendíteni gyenge társaikon, ha együtt tanulnak (tanulópárok).
- minden tanár feladata, hogy a tanórai tanulás megszervezésénél vegye figyelembe a tanulók egyéni képességeit és módszereit az osztály tanulóinak képességeihez igazítsa.
- megfelelő, kis létszámú csoportban történő korrepetálás v. felzárkóztatás lehetőségének biztosítása, erre a mentorok is javaslatot tesznek

Nagyon fontos, hogy diákjainkat ne csak a 9. osztályban figyeljük. Vegyük észre, ha tanulóink közül valaki tanulmányi munkájában, magatartásában negatív irányban változik. Ha csak egy mód van rá, derítsük ki, hogy ennek mi az oka, hogyan lehetne visszafordítani a folyamatot.

A szülői értekezletek, a fogadóórák alkalmával segítjük a szülőket nevelési, életvezetési gondjaik megoldásában.

Sajnos arra nincs lehetőség, hogy kis létszámú kilencedik osztályokat indítsunk, pedig az ilyen tanulók esetében ennek igazán nagy szerepe lenne, sőt a problémamentes tanulók esetében is az órák hatékonyságát a kisebb tanulói létszám jelentősen növelné. Így több lehetőség nyílna az egyénre szabott módszerek alkalmazására a nevelő-oktató munkában.

A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő program:

A középiskolában jelentkező tanulási hátrányok, kudarcok többféle – szociális és mentális – hátrányra vezethetők vissza. Az általános iskolához képest igen nagy váltást jelent a középiskolába kerülés – mind tanulási, mind lelki szempontból. A tanulók különböző előképzettséggel, eltérő családi háttérrel, különböző (sokszor helytelen) tanulási módszerekkel rendelkeznek; ezek a tényezők tanulási kudarcokhoz vezethetnek.

A tanulási hátrányok és nehézségek felismerése az osztályfőnök és a szaktanárok feladata.

Abban a kérdésben, hogy a tanuló tanulási nehézséggel küzd-e, a nevelési tanácsadó megkeresésére a szakértői és rehabilitációs bizottság dönt. Az okok feltárásában, esetleges kezelésében az iskola nevelői, az ifjúságvédelmi felelős és az iskolapszichológus is segítséget nyújthat.

A kezdeti (általános iskolából hozott) tanulási-tudásbeli hátrányok kiszűrése és csökkentése, illetve a felsőbb évfolyamokon a tanulási kudarcok kezelése elsősorban az iskola feladata.

A felzárkóztatás feladatai

- képesség szerinti sávok bontás (a csoportok színvonalának megfelelő, a fejlődést biztosító tanmenetek)
- a kötelező tantárgyakon kívüli foglalkozásokon elegendő lehetőség biztosítása
- 9. osztályban a módszerek helyes megválasztása
- Indulási hátrányok kiküszöbölése: egyéni foglalkozás, korrepetálás, felzárkóztató csoportba kerülés, tanórán differenciálás, fokozott segítségnyújtás.
- A tanulmányi munka segítése: fokozottabb ellenőrzés a tanulási foglalkozásokon, differenciálás a segítségnyújtásban; több segítség nyújtása a hátrányos helyzetű, ill. lassabban haladó tanulók számára.
- Rendszeres mentor-mentor-mentorált közötti beszélgetések, tanulási tanácsadás.

A felzárkóztatás módja

A tanórán belüli felzárkóztatás módja: egyéni vagy csoportos foglalkoztatás. A szaktanár feladata annak megítélése, hogy mely tanulóknak kell ebben részt venniük, illetve, hogy mennyi idő van erre.

Felzárkóztatás szervezhető továbbá nem kötelező tanórai foglalkozás keretében a tanulók érdeklődése, igénye szerint, illetve egyéni – egy-három tanuló részére szervezett – foglalkozás keretében, egyéni fejlesztési terv alapján.

2.6.5. A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenység

Általános feladatok

A kilencedik évfolyamra beiratkozott tanulóink eltérő képességekkel és készségekkel érkeznek az iskolába. A képzési ciklusban viszont mindenkinek teljesíteni kell a tantárgyakban előírt követelményeket, meg kell felelniük a továbbhaladás feltételeinek, hogy tanulmányaik befejezésekor sikeres záróvizsgát tehessenek. A korábban megfogalmazott céljainkra hivatkozva a nevelés-oktatás folyamatában szerepel a felsőfokú tanulmányok folytatására és a szakképesítés megszerzésére való felkészítés. Iskolánk profiljából adódóan, tanulóink eddigi sikereire is alapozva fogalmazzuk meg a következő alapelveket:

- felfedezni tanulóinkban az emberi értékeket, a bennük rejlő képességeket és hozzásegíteni őket tehetségük kibontakoztatásához;
- az egészséges önbizalom, a megmérettetés, a versenyszellem és a helyes önértékelés kialakítása diákjainkban,
- együttműködési képességük, segítőkészségük fokozása, fejlesztése.

A szülők és a tanulók elvárásai alapján az iskola feladatai e területen a következők:

- diákjaink képességeinek, érdeklődésének megfelelő programot kínálunk, s ehhez megfelelő tevékenységi formákat találunk;
- megkeressük azokat a színtereket, fórumokat, amelyek hatékonyan segítik a tehetség kibontakoztatását;
- a tehetség- és a képességfejlesztés, versenyeztetés.

A tanulóknak rejlő emberi értékek felkutatásának, a tehetség kibontakoztatásának, a képességfejlesztésnek lehetőségei iskolánkban a tanórai és a tanórán kívüli tevékenységek rendszerében valósulnak meg.

A pedagógus feladata a tanítás – tanulás folyamatában

A tanulók életében a középiskolás időszak az, amikor meg akarják ismerni önmagukat, képességeiket, arra törekcszenek, hogy valakivé, valamivé váljanak.

A tehetség általában sokirányú érdeklődésben nyilvánul meg. A **tehetséges tanuló** viselkedése gyakran eltér az átlagostól, mely úgy nyilvánul meg, hogy csak egy-egy területre korlátozódik, míg más területeket teljesen elhanyagol. Ennek a **felismerése** (már akkor is, amikor még a teljesítményben nem mutatkozik meg) a nevelőtestületnek a kötelessége, minden tanár egyéni felelőssége. Az iskolának, pedagógusnak feladata, hogy felismerje – a szülőkkal megismertesse - azokat a mutatókat, amelyek halmozott előfordulása tehetséget sejtet.

Néhány mutató:

- ismeretszerzésükre jellemző, hogy gyorsan felismerik az ok-okozati viszonyokat;
- jó megfigyelők, kritikusak, az őket érdeklő kérdésekkel nagyon elmélyülten foglalkoznak;
- tökéletességre törekednek;
- szívesen dolgoznak önállóan;
- kreatívak, probléma felvetésekor sok ötletet adnak; szolidáris viselkedésük is eltér az átlagtól;
- nem tartanak mindenáron a többséggel, nem félnek attól, hogy mások legyenek, mint a többiek
- egyéniségek, individualisták, mennek a maguk útján, nem fogadnak el tekintély alapon véleményt, felelősséget tudnak vállalni, tervezésen és szervezésben megbízhatóak

A kiragadott tulajdonságok mellett figyelembe kell vennünk azt is, hogy a tehetségek teljesítménye nem mindig jó, munkavégzésük, fejlődésük nem egyenletes, és gyakran nem vesznek részt az iskolai munkában, ezért a környezet segítsége nélkülözhetetlen.

Iskolánk széles képzési profillal rendelkező szakképző iskola. A hozzánk érkező tanulók képességei rendkívül eltérőek, egy-egy osztályon belül a tehetséges gyerekek vannak kisebbségben, ezért kiemelt fontosságúnak tekintjük az általános képességek közül a következők kifejlesztését:

- a kommunikációs képességet (beszéd, írás, olvasás)
- a megismerési képességet,
- a gondolkodási képességet.

Nagyon fontos a gondolkodás a cselekvésképségeinek egyesítése, amit a tanítás-tanulás eredményeként érhetünk el. Intézményünkben - a megfelelő szakmákban - különös gondot fordítunk a speciális szakmai elméleti és manuális gyakorlati képességek fejlesztésére:

- a műszaki felfogóképesség,
- a technológiai folyamatokban való gondolkodás,
- a sajátos műszaki gondolkodás,

melynek jellemzője a gondolati műveletek egzaktsága, alkotóeleme a gyakorlatiasság, a hajlékony gondolkodás. Lényeges még a manuális, motorikus készségek, a szerszámokkal, eszközökkel bánni tudás képességeinek fejlesztése.

Feladataink:

- Arra kell törekednünk a nevelő-oktató munkánk során, hogy a tanulók megtalálják azt a területet, amihez tehetségük van. Segíteni kell őket abban, hogy megszüntessük a tehetség kibontakozását akadályozó tényezőket;
- Olyan értékrendet kell közvetítenünk diákjaink felé, ami azt sugallja, hogy a bennük lévő képességek csak aktív tevékenység során, munkával, gyakorlással fejleszthetők ki.
- Minden tanulót hozzá kell segítenünk ahhoz, hogy saját lehetőségeinek maximumát érje el, életkorának és személyi előfeltételeinek megfelelő ütemben.
- A pedagógus feladata és felelőssége az, hogy felismerje, gondozza a tehetséget, megfelelő pályát biztosítson a kibontakozáshoz, elhárítsa azokat a hátrányokat, amelyek gátolják a tehetség kibontakozását.
- Az osztályfőnöki programoknak az önismeret, a személyiségfejlesztés, a kommunikációs képességek fejlesztése köré kell szerveződnie. E képességek szükségesek ahhoz, hogy egy közösségbe hatékonyan tudjanak beilleszkedni anélkül, hogy egyéniségük sematikussá válna.
- A pedagógusoknak szakmailag, pedagógiailag is megfelelő felkészültséggel kell rendelkeznie. Szükséges a tehetséges diák természetének és igényének ismerete, a legújabb kutatási eredmények ismerete, a tanított tantárgy átlagon felüli ismerete.
- Nagyon fontos a tehetségeknél a kreativitás fejlesztése.

- A tehetséggondozó pedagógusnak az egyik fontos feladata a feladat iránti elkötelezettség – a motiváló tényezők: kíváncsiság, érdeklődés, szorgalom, kitartás – kialakítása és fenntartása.

A differenciált képesség és tehetségfejlesztés szinterei

Tanórán

A bementi mérések teszik lehetővé a képességek felmérését, majd ehhez mérten a **munkamódszerek** megválasztását.

- **egyéni munka**, ilyenkor az osztály tanulói egymástól függetlenül dolgoznak és gyorsan kiderül, hogy egyesek még csak az instrukciót próbálják meg értelmezni, míg mások már el is készültek a feladatmegoldással.
- **páros munka**, differenciálás, kimondott célja a gyengébbnek nyújtandó segítségadás. Gyakran egyik tanuló a másiknak jobban el tudja magyarázni a tananyagot, mint a pedagógus.
- **csoporthmunka**, a differenciálás, az egyéni sajátosságokat figyelembe vevő fejlesztés érdekében alkalmazzuk. A jól szervezett csoportmunka mind az egyes tanulóra, mind az osztályra pozitív hatással van. A tanulók meg tanulnak figyelni, hallgatni egymásra, vitatkozni egymással, élményeket szereznek, fontos tapasztalatokat gyűjtenek önmaguktól.
- **szimultán tanulásszervezés**, a tanulók szintjének, sajátosságainak leginkább ez felel meg. Miközben az osztály frontálisan tanul, azok a diákok, akik a közös szintet már biztosan elérték, teljesen egyénre szabott munkában dolgoznak.
- **kiselőadások**, amellyel a tehetséges tanulók képességei is jól fejleszthetők. Ezt elsősorban a kutató tevékenység, az élményszerű ismeretszerzési forma biztosítja.
- **vita**, a képességfejlesztés egyik igen hatékony formája, amelynek során – az ismeretek elsajátításán túl – fejlődik a gondolkodás és a kommunikációs készség.
- **IKT eszközök** használata egyénileg párban vagy csoportmunkában: számítógép, digitális tábla

Tanórán kívül

- **szakkör**, a tehetség és készségfejlesztésnek egyik jó lehetősége, ahol a tanár és a tanulók kooperatív tevékenysége során plusz ismeretek elsajátítására és begyakorlására nyílik lehetőség.
- **sportkör**, diákjaink is rendre bizonyítják, hogy tehetségesek.
- A tehetségfejlesztést szolgálja a **Diákönkormányzat**, amely felelősségvállalásra és önálló döntésre ösztönzi a tanulókat.
- Hasznos kiegészítői a képességfejlesztésnek, a tehetséggondozásnak a **szabadidős foglalkozások**, így a tanulmányi kirándulások, a csoportos színház és múzeumlátogatások.
- Kiemelt helyet foglalnak el az **iskola rendezvényeire való felkészülések**, ahol azoknak a gyerekeknek is adunk lehetőséget a bemutatkozásra, akik az iskolán kívül szervezeten, vagy amatőr módon rendszeres tevékenységet folytatnak. A legelfogadóbb és a leghálásabb közönség maga a diákság, és ez inspirálja a gyerekeket. Jó alkalom ez arra is, hogy a pedagógusok minél teljesebb képet kapjanak az adott esetben a tanítási órán nehezen kezelhető diákról is.

Az iskola nem kötelező (választható) foglalkozásokat szervezhet tehetséggondozás céljából.

A kötelező tanítási időn túl igénybe vehető szolgáltatások:

<i>program</i>	<i>feltétel</i>
• tanulmányi versenyre, pályázatra való felkészítés	megfelelő tanulmányi eredmény és magatartás
• egyéb versenyekre felkészítés	tehetség, szorgalom
• szakkör, önképzőkör	érdeklődés
• könyvtár- és számítógép-használat,	öntevékenység vagy érdeklődés
• speciális tanfolyamok	iskolai vagy csoportszervezés
• differenciált képességfejlesztés	szaktanár, osztályfőnök, szülő kérése, javaslata
• sportversenyek	tehetség

A különböző **tanulmányi versenyek** motiváló szerepet játszanak a tanulóknak levő értékek kibontakoztatásában. Sokan ezeken a versenyeken szembesülnek igazán képességeikkel, tudásukkal, összehasonlítva a realitásokkal és mások teljesítményével.

2.7. A gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok, tevékenységek

Általános feladatok:

A nevelők és a tanulók személyes kapcsolatainak egyik fő célja, a gyermek- és ifjúságvédelemmel összefüggő problémák feltárása, megelőzése. Az iskolában tanító minden pedagógus közreműködik a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok ellátásában, a tanulók fejlődését veszélyeztető körülmények feltárásában, megszüntetésében.

A törvény szerint a fenntartó hatáskörébe tartozik, hogy egy oktatási intézményben van-e ifjúságvédelmi felelős. Sajnos, ha a fenntartó nem engedélyezi, akkor is el kell látni ezeket a feladatokat. Ebben az esetben az osztályfőnöki munkaközösség vezetője, illetve az osztályfőnökök a munkaköri leírásukban megadott módon látják el a feladatokat.

Az iskolában működő gyermek- és ifjúságvédelmi felelős alapvető feladata, hogy segítse a pedagógusok gyermek- és ifjúságvédelmi munkáját. Ezen belül feladatai közé tartozik:

- a tanulók és a szülők tájékoztatása azokról a lehetőségekről, személyekről, intézményekről, amelyekhez problémáik megoldása érdekében fordulhatnak,
- a veszélyeztető okok megléte esetén értesíti a gyermekjóléti szolgálatot,
- segíti a gyermekjóléti szolgálat tevékenységét.
- A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók folyamatos figyelemmel kísérése.

Az iskola gyermek- és ifjúságvédelmi tevékenységének célja a tanulók veszélyeztetettségének megelőzése, a gyermek fejlődését veszélyeztető állapot felismerése, ezek minél hatékonyabb kezelése. A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók élethelyzetének folyamatosan figyelemmel kísérése, az új jogszabályi megfelelések követése.

A gyermekvédelmi problémák feltárásának az a célja, hogy a gyermekek problémáit az iskola a gyermekjóléti szolgálat segítségével minél hatékonyabban tudja kezelni, megelőzve ezzel súlyosabbá válását.

Alapvető feladatunk a gyermek- és ifjúságvédelem területén:

- fel kell ismerni, és fel kell tárni a tanulók problémáit,
- fel kell térképezni az egyéni élethelyzeteket,
- meg kell keresni a problémák okait,
- segítséget kell nyújtani a problémák megoldásához,
- a felmerült problémák megoldása érdekében folyamatosan kapcsolattartás az osztályfőnökök és az ifjúságvédelmi felelős között, az osztályfőnök és a szaktanárok között. Szükség esetén a tanuló mentorálása.
- jelezni kell a felmerült problémát a gyermekjóléti szolgálat szakembereinek.

A tanulók fejlődését veszélyeztető okok megszüntetésének érdekében iskolánk együttműködik a területileg illetékes

- nevelési tanácsadóval,
- gyermekjóléti szolgálattal,
- családsegítő szolgálattal,
- iskola-egészségügy,
- járási hivatal,
- valamint a gyermekvédelemben résztvevő társadalmi szervezetekkel.

A gyermekvédelmi munka magában foglalja az iskolavezetést, az osztályfőnökök és valamennyi nevelő ifjúságvédelmi feladatait. Célja a gyerekek veszélyeztetettségének a megelőzése, megfelelő kezelése, csökkentése. A kívánatos az, ha a fenti sorrend az iskolai nevelőmunkában valóban érvényesül.

Az iskola általános gyermekvédelmi feladatot lát el a tanórákon, továbbá az iskolaorvosi ellátással, a gyermekek étkeztetésével, a tanórák előtt és után biztosított felügyelettel.

Speciális gyermekvédelmi feladatai során megóvja a tanulókat a különböző veszélyektől, földeríti és nyilvántartja a veszélyeztetett gyerekeket, közreműködik a fejlődésüket gátló hatások megszüntetésében, elősegíti kiemelkedésüket a károsító környezetből. Kapcsolatot tart a hivatásos gyermekvédelmi szervekkel és intézményekkel (járási hivatal gyámügyi osztálya, nevelési tanácsadó, ifjúságvédelmi szervek).

A feladatok megvalósításában első helyen az osztályfőnök áll. Ő irányítja a vezetésére bízott osztályban a gyermekvédelmi tevékenységet. Jelzi a bekövetkezett veszélyeztetettséget, javasolja a gyermek nyilvántartásba vételét. Segít a szülőknek a nevelési problémák megoldásában, és közreműködik a veszélyeztető körülmények felszámolásában. Számon tartja az igazolatlan mulasztást, segít a tanulóknak a beilleszkedésben, a pályaválasztásban és a szabadidő helyes eltöltésében. Különös gonddal foglalkozik a nehezen nevelhető, magatartási problémákkal küzdő tanítványaival.

A tanulási kudarcnak kitett tanulók esetében az osztályfőnök a szaktanárral konzultál a tanulók fölzárkóztatási lehetőségeiről, korrepetálásáról, segítségéről és erről tájékoztatja az tanügyi igazgatóhelyettest. Javaslatot tesz a tanuló mentorálására, amely javaslatot a szülővel és tanulóval is megbeszéli.

Az ifjúságvédelmi felelős fogja össze az egész iskolára kiterjedő gyermekvédelmi munkát.

A veszélyeztetettség okai:

Környezeti okok:

- anyagi okok, családi konfliktusok, mindkét szülő munkanélküli, nevelési hiányosságok (túlzott szülői óvás, elemi szokásrendszer hiánya, stb.) italozás a családban, kifogásolható szülői életvitel, a gyerek elhanyagolása, testi fejletlenség, a család szétesése.

A gyermek személyiségéből eredő okok:

- értelmi elmaradottság, gátlásosság, fokozott agresszivitás, kóros hazudozás.

Egészségügyi szociális ok:

- a családban sok a gyerek, született betegségek, érzékszervi fogyatékoság, a rokonságban kimutatott neurotikus és pszichés terheltség, egyéb betegségek halmozott előfordulása.

A veszélyeztetettség tünetei:

- beteges sápadtság, kialvatlanság, kóros soványság és levertség;
- túl mohó táplálkozás, kiéhezetség;
- elhanyagolt külső, az öltözet fogyatékosága,

- a tisztaság hiánya,
- drasztikus és trágár kifejezések, túlzott hangoskodás,
- zárkózottság,
- rendszeres hazudozás,
- érintésre riadt reakció,
- közömbös érdektelenség,
- szétszórt figyelem,
- túlzott agresszivitás,
- dacos bizalmatlanság,
- kirívó hangulati ingadozás (dühkitörések és túlzott jókedv váltakozása rövid időn belül);
- a teljesítmények jelentős csökkenése.

Az ifjúságvédelmi felelős munkája:

Az ifjúságvédelmi munkára vonatkozó törvények, azok kiegészítései, módosításai stb. egy példányban időrendi sorrendben lefűzve (a titkárság dolgozóinak segítségével) szintén a rendelkezésére áll.

Ezen alapdokumentumok segítségével az iskolán belül biztonsággal tudja segíteni kollégáit is. A nagyszámú segélyben (kiegészítő családi pótlékban) részesülő tanuló esetében intézi az ezzel kapcsolatos adminisztrációt. Rászorultság esetén az újabb kérések továbbításában segítséget nyújt a tanulónak és a szülőknek.

Az ifjúságvédelmi felelős továbbképzésen, tanfolyamon, szakmai fórumokon, megbeszéléseken a vezetőség egyetértésével és engedélyével részt vehet.

Tanítási időben gyakorlatilag bármikor fordulhatnak hozzá tanár kollégái, tanulók, szülők, külső szervezetek.

A problémák megbeszélésére, ha szükséges, külön helyiséget bármikor igénybe vehet.

(Ilyenek: az összevont és egyéni fogadóórák, pszichológiai tanácsadás; szülőkkel és a szociális munkásokkal történő egyeztetés.)

Telefont, faxot, számítógépet az ügyek intézésére igénybe vehet.

Az ifjúságvédelmi felelős feladatai:

- Összefogja az egész iskolára kiterjedő gyermekvédelmi munkát.
- Segíti meghatározni az iskolai, pedagógiai programban a gyermek és ifjúságvédelemmel összefüggő pedagógiai tevékenységi formákat.
- Kidolgoz olyan módszereket, amelyekkel feltárja a gyermeki veszélyeztetettség különböző formáit. Az osztályfőnök segítségével készít tételes felmérést.
- Tevékenyen részt vesz a családdal, szülőkkel való kapcsolattartás iskolánkban kialakult rendszerében.
- Figyelmezteti a szülőt, ha gyermeke jogainak megóvása vagy fejlődésének elősegítése érdekében intézkedéseket tart szükségesnek.
- Figyelemmel kíséri a veszélyeztetett gyermekeket. Amennyiben az iskolai eszközök már nem elégségesek a veszélyeztetettség megelőzésére, esetleg megszüntetésére, tájékoztatja az iskola vezetőjét a további intézkedések megtétele miatt.
- Nyilvántartásba veszi a rendszeres nevelési segélyben részesülőket.
- Kezdeményezheti a pénzbeli ellátás megállapítását.
- Együttműködik a gyermekvédelemmel foglalkozó más hatóságokkal, szervezetekkel, személyekkel.
- Figyelemmel kíséri azokat a tanulókat, akiknek valamilyen fokon rendőrségi ügye van.
- Tanulóink veszélyeztető környezetből való kiemelésének segítése.
- Együttműködik a tanulók egészségügyi ellátásán kívüli egyéb iskola - egészségügyi feladatokban az iskolai védőnővel.
- Vezeti az elvégzett feladatok, tanulói nyilvántartások dokumentációját.
- (pl. ingyenes tankönyvellátás nyilvántartása, igazolatlan hiányzásokkal kapcsolatos feladatok)
- Figyelemmel kíséri a gyermekvédelemmel kapcsolatos pályázati kiírásokat, és erről tájékoztatja a nevelőtestületet. Segít a pályázatok összeállításában.
- Az egészségügyi- és drog-prevenációs munkába külső szakértők, előadók bevonása.

A veszélyeztetettség elhárítására hozható intézkedések:

Iskolai eszközök igénybevételével:

- családlátogatás, tanácsadás, nevelési tanácsadóba, családsegítőbe utalás, szülők magatartásának a jelzése az illetékes gyámügyi szervnek, védő-óvó intézkedés kezdeményezése, orvosi vagy pszichológusi vizsgálat kezdeményezése, áttelepítés kezdeményezése
- egyéni bánásmód a szorongások feloldására, személyesség, szociális támogatás igénylése az érintett számára (önismereti foglalkozások – osztályfőnök, szakember vezetésével).
- A tanuló mentorálása, mely során a mentor tanár rendszeresen találkozik a tanulóval és személyes segítséget nyújt neki az egyéni élethelyzeteinek megoldásában. Mindebben szorosan együttműködik az osztályfőnökkel, valamint az ifjúságvédelmi felelőssel.

Iskolán kívüli lehetőségek igénybevétele:

- gyámügyhöz irányítás, javaslat állami gondozásba vételre, ügyészégi bejelentés,
- ÁNTSZ-hez és más egészségügyi intézményhez irányítás,
- Családsegítő- és Gyermekjóléti Szolgálattal történő együttműködés
- pszichológus, mentálhigiénés szakember segítségének kérése
- gyermekjogi képviselő - havonta 1 alkalommal fogadóóra az ENI-nél

A tanulók és szüleik tájékoztatása

Az osztályfőnökök szülőértekezleten és tanév eleji osztályfőnöki órán közlik a szülőkkel, ill. a tanulókkal az iskolai gyermek- és ifjúságvédelmi felelős nevét és elérhetőségének módját. Ezt az ellenőrzőbe is bejegyzik.

Az iskolában rendelkezésre álló konkrét segítségnyújtási formákról az ifjúságvédelmi felelős az osztályfőnököket tájékoztatja elsősorban, és ők tartják majd a kapcsolatot a szülőkkel, tanulókkal.

Az iskolai hirdetőtáblán tájékoztatja az érintetteket a Családvédelmi- és Gyermekjóléti Szolgálat címéről, telefonszámáról; az iskolapszichológusok rendelési idejéről; az iskolaorvos és iskolai védőnő elérhetőségéről.

A gyermek- és ifjúságvédelem az egész tantestület feladata. A munka koordinálását a gyermek- és ifjúságvédelmi felelős tanár végzi.

A tanulókkal kapcsolatos feladatok:

- általános prevenciós tevékenységek az iskolát körülvevő szociális-társadalmi környezet függvényében
- mentálhigiénés programok bevezetésének szorgalmazása: mentálhigiénés menedzserrel, védőnővel való szoros kapcsolattartás és együttműködés, pályázatírás
- diákönkormányzattal való kapcsolattartás
- szociális ellátások számbavétele (törvények, helyi rendeletek ismerete, szükséges segélykérő lapok beszerzése)
- a tanulók hiányzásának és a hiányzás okainak feltérképezése, szabálysértési eljáráson az iskola képviselete
- fegyelmi eljárásokon való részvétel
- tanácsadás a tanulóknak, segítő beszélgetés egyéni vagy csoportos formában
- külső szakemberek bevonása a gyermek érdekében (pl. családgyógyógyász, pártfogó, pszichológus stb.)
- az iskolába járás alól felmentett tanulók életének figyelemmel kísérése
- gyermekvédelmi gondoskodás kezdeményezése, közreműködés a megvalósításában

A szülők körében végzett feladatok

- együttműködés, tájékoztatás, szemléletformálás
- szülői támogatás megnyerése
- szülőknek szóló tanácsadás
- családok aktív bevonása az iskolai programokba, programok szervezésébe
- családlátogatás, környezettanulmány készítése
- személyes beszélgetés (fogadóórán, megbeszélte időpontban)

- a szülői munkaközösség, az iskolaszék tájékoztatása a gyermekvédelmi tevékenységről
- szülői értekezleteken, fórumokon való aktív részvétel
- a szülők részére előadások szervezése

A tanári közösségben végzett feladatok

- segítséget nyújtani az osztályfőnököknek a hatósági intézkedéshez szükséges környezettanulmány és pedagógiai jellemzés elkészítéséhez
- együttműködés, folyamatos és rendszeres tájékoztatás és tájékozódás
- információ áramoltatása, továbbképzéseken való részvétel, erről tájékoztatás
- tanácsadás, szakirodalom ajánlása
- helyi pedagógiai program elkészítésében való részvétel
- pályázatok írása
- szakirodalom gyűjtése, tanulmányozása, önképzés, továbbképzés
- ismertető, szóróanyagok gyűjtése, készítése
- külső intézményekkel, szakemberekkel való kapcsolattartás

2.8. A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje

Diákönkormányzat (DÖK)

Az osztály diákönkormányzati képviselő osztályszintű feladatok koordinálását látja el, a DÖK tagja.

Feladatai:

- az osztályfőnökkel együttműködve az osztályközösség kialakítása
- az osztályközösség életének szervezése, irányítása
- javaslat a magatartás és a szorgalom értékelésére
- az osztályközösség tájékoztatása az DÖK munkájáról
- az osztályfőnökkel történő együttműködés során véleményt nyilvánít

Feladatai:

- a diákjogokat érintő rendezvények, választások megszervezése
- a diákparlament előkészítése, évenkénti, illetve rendkívüli összehívása
- mozgósítás tanulmányi versenyekre, vetélkedőkre, sportrendezvényekre
- az iskolai hagyományok ápolása
- az iskolai közösségi élet szervezése (diáknap, színház-, mozi-, hangverseny-látogatás szervezése, egyéb rendezvények szervezése)

A DÖK munkáját a segítő tanár támogatja.

A diákparlamenten a tanulók felvethetnek minden olyan problémát, amely a tanulói jogok érvényesülésével kapcsolatban akár az intézményen belül, akár a jogi szabályozásban sérelmet, feszültséget, méltánytalanságot okoz. A törvény szerint az Országos Diákparlamentet - amely a kollégiumi diákönkormányzatok vagy tanulói közösségek által választott küldöttekből áll - a művelődési és közoktatási miniszter 3 évente köteles összehívni. Jogai: a 2011. évi CXCV. § 8. bekezdés.

A diákönkormányzati munka közösségfejlesztési feladatai

A diákönkormányzatok a tanulók önirányító, önszervező közösségei, melynek keretében a tanulók a pedagógus irányítóval együtt, saját fejlettségüknek megfelelő szinten önállóan intézik a saját ügyeiket. A DÖK működésének célja, hogy az iskola tanulói gazdái legyenek a mindenkori diákéletnek. Munkájába alanyi jogon bekapcsolódhat az iskola minden tanulója. Tagsági viszonya önkéntes, célirányos tevékenységéhez viszont szervezettségre van szüksége. Demokratikus úton választja tisztségviselőit, hozza létre megfelelő szerveit, amelyek a közösség megbízásából hivatottak az ügyek megvitatására, határozathozatalra.

Munkájának megszervezésére érvényes, hogy:

- a DÖK irányítja tevékenységét,
- a DÖK tagjai:
  - a DÖK elnöke,
  - az elnökhelyettes,
  - a vezetők és a diákönkormányzatot segítő pedagógus
- a DÖK az osztályok által delegált összekötőkből áll, ők szervezik az osztályközösségek munkáját, képviselik véleményét,
- a DÖK éves munkaterv alapján dolgozik,

- a DÖK ülései nyilvánosak,
- munkájukat patronáló tanár segíti.

A nevelőtestület és a diákönkormányzatot segítő tanár diákönkormányzattal kapcsolatos közösségfejlesztő feladatai:

- az érdekközösségen alapuló közös és konkrét célok kijelölése, amelyek nem sértik az egyéni érdekeket, azokkal összhangban vannak,
- a kialakított, vagy a hagyományokon alapuló közösségi tevékenységek fejlesztése, új hagyományok teremtése,
- olyan tevékenységek szervezése, amelyek értékes esztétikai élményeket keltenek a közösség tagjaiban és ezzel erősödik, fejlődik maga a közösség,
- a közösség iránti felelősségérzet kialakítása, fejlesztése,
- a közösség érdekeit szolgáló, cselekvésre készítő tevékenységek szervezése,
- olyan közösség kialakítása, fejlesztése, amely büszke saját sikereire, értékeli más közösségektől megkülönböztető tulajdonságait.

A feladatok megvalósításának szervezeti keretei, a kapcsolattartás szinterei

Diákközgyűlés

A tanulók szervezett vélemény-nyilvánításának és tájékoztatásának fóruma a diákközgyűlés. Megtartásának idejét a tanév helyi rendje tartalmazza. A diákközgyűlés napirendjét az igazgató és a diákképviselő közösen állapítja meg. A napirend nyilvánosságra hozatala a hirdetőtáblán való kifüggesztéssel történik. A diákközgyűlésen jelen vannak a nevelőtestület tagjai. Valamennyi tanulónak joga, hogy véleményt nyilvánítson saját, illetve az iskola életét érintő kérdésekben. A véleménynyilvánítás az intézményi fórumokon és kultúremberhez méltó módon történhet. Az iskolavezetés számít a diákok képviselőinek tevékenységére, közreműködésére az iskolavezetőségi fórum, az iskolaszék és az alapítvány munkájában.

Az intézményben működik stúdió. A stúdió biztosítja a hangosítást az ünnepeken, rendezvényeken, valamint képi formákban (fotó, videofilm) is rögzít egy-egy kiemelkedő iskolai eseményt.

2.9. A szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partnerei kapcsolattartásának formái

A szülő az iskola életének résztvevője, mint a szolgáltatás megrendelője, a folyamat segítője és szereplője.

Az iskola biztosítja a szülők törvényben előírt jogainak és kötelezettségeinek gyakorlását.

A kapcsolattartás formái:

- az *iskolaszék*, amelyben a szülők képviselői más delegáltakkal együtt vesznek részt
  - véleményezési jogát gyakorolja az iskola nevelő-oktató munkáját, pedagógiai programját érintő kérdésekben
  - kidolgozza önálló programját, munkarendjét a szülők legfelsőbb képviselői fórumaként

- *a szülői közösség*

- *szülői értekezlet*
  - az iskola évente legalább két szülői értekezletet tart
  - rendkívüli esetben a tanulók, a szülők vagy a tanárok kezdeményezésére is összehívható

- *fogadóóra*
  - személyes megbeszélés szülő vagy tanár kezdeményezésére
  - iskolai szinten szervezett, évente legalább 2 alkalommal

- *tájékoztatás*
  - a tanár és az iskola, valamint a szülő kölcsönösen kötelesek tájékoztatni egymást a tanulóval kapcsolatos kérdésekről
  - a tájékoztatás, kapcsolattartás fontos eszköze az ellenőrző, amelyet a tanuló köteles havonta a szülővel aláírtni

A szülők véleményezési jogának egyéb lehetőségei:

- főiskolák, egyetemek tájékoztatóin való részvétel (12, 13. évfolyamos tanulók szülei)
- kérdőíves felmérés az iskolában folyó nevelő-oktató munkáról, a felmerülő igényekről
- tanórán kívüli, speciális foglalkozások, tanfolyamok indítása kérésre, javaslatra.

Az iskola kéri a szülők segítségét társadalmi munkák, rendezvények, kirándulások szervezéséhez, előadások, foglalkozások megtartásához, az iskolai alapítvány támogatásához.

Az intézményi kommunikáció rendje

A szervezeti szabályozásnak fontos alkotórésze az információáramlás. Hatékony az információáramlás, ha az információ pontosan és időben eljut az érdekeltekhez.

Az információáramlás szabályozása alkalmazandó az intézmény valamennyi dolgozójára és a közvetlen partnereinkre.

Az információáramlás módjai:

- adatszolgáltatás
- jelentés
- tájékoztatás
- értekezlet
- beszámoltatás
- egyeztetés
- javaslattétel
- véleménykérés
- utasítás

A dokumentálás rendje:

Az írásos dokumentáció fajtái:

- jelentés
- jegyzőkönyv
- tájékoztató
- beszámoló
- javaslat

A dokumentumok formai megjelenése:

- formanyomtatvány
- megállapodás szerinti formák használata

A dokumentumok leadásának határideje:

A dokumentumok leadásának határidejét az információ kérésével együtt határozza meg az információt kérő.

A szervezett kommunikáció formái	Érintettek köre	Szükségessége	Gyakorisága	A szervezés módja	Felelős
Vezetőségi értekezlet	vezetőségi tagok		hetente	személyes értesítés	igazgató
Intézményi nevelőtestületi értekezlet*	nevelőtestület tagjai	A nevelőtestület tagjainak legalább 30%-át érintő véleményalkotáshoz kötött feladatok esetén	havonta legalább egyszer	A hét egy, a munkatervben rögzített munkanapján, az időpont kiírása a faliújságon legalább egy nappal az értekezlet előtt	igazgató
Intézményi értekezlet	nevelőtestület tagjai	A nevelőtestület tagjainak legfeljebb 30%-át érintő véleményalkotáshoz kötött feladatok esetén	szükség szerint	személyes értesítés	igazgató
Intézményi nevelőtestületi értekezlet*	nevelőtestület tagjai	A nevelőtestület véleménynyilvánítási és/vagy egyetértési jogkörének gyakorlása esetén. Pedagógiai problémák, továbbképzés	az éves munkatervnek megfelelően illetve szükség szerint	az időpont kiírása a faliújságon legalább öt munkanappal az értekezlet előtt	igazgató
Munkacsoportok értekezletei*	a munkacsoport tagjai	Munkatervi illetve aktuális feladatok esetén	az éves munkatervnek megfelelően illetve szükség szerint	A vezető személyesen értesíti a tagokat az értekezlet előtt legalább két nappal	csoporthoz vezető
Munkaközösségi értekezletek*	Munkaközösség tagjai				munkaközösség-vezető
Vezetői értesítő	Nevelőtestület	Rendszeres tájékoztató	kéthetente	Kézhez kapjuk	igazgató
Üzenő tábla	Nevelőtestület tagjai, tanulók	Értesítés intézkedésekről, feladatokról Aktuális hírek	szükség szerint (órarendi változások, teremcserék stb)	Minden dolgozó hirdethet.	

Üzenő tábla tanulóknak	tanulók				
Osztályfőnöki óra	tanulók	A tanulókat érintő kérdések megbeszélése	hetente	az osztályfőnök tájékoztat, véleményt gyűjt	osztályfőnökök
DÖK megbeszélés	tanulók	Diákokat érintő rendezvények megbeszélése	hetente	Személyes értesítés	DÖK segítő tanár
Szülői értekezlet*, fogadó órák	szülők	A szülőkkel való kapcsolattartás	az éves munkatervnek megfelelően	Meghívó a szülőknek, legalább egy héttel az időpont előtt, személyes megkeresés	igazgató, osztályfőnökök
Szülői munkaközösség*, iskolaszék értekezlete*	Fenntartó képviselője, szülők, tanárok, diákok	A szülői közösség véleménynyilvánítási és/vagy egyetértési jogkörének gyakorlása esetén. Pedagógiai problémák	az éves munkatervnek megfelelően illetve szükség szerint	Meghívó a szülőknek, legalább egy héttel az időpont előtt	igazgató, osztályfőnökök
Gyakorlati helyek látogatása	Gyakorlati oktatásvezető				
Gazdasági ügyintézők értekezlete	gazdasági ügyintézők				
Technikai dolgozók értekezlete	technikai dolgozók	Aktuális feladatok estén		személyes értesítés	

A nevelőtestület tagjait érintő értekezletek mindenki számára kötelezők, amennyiben a szervező eleget tett a szervezési mód előírásának. A részvétel alól felmentést a megbeszélés szervezője adhat. Amennyiben törvényi előírás másképpen nem rendelkezik a *-gal jelölt értekezletekről jelenléti ív és feljegyzés készül. A feljegyzés tartalmazza az értekezleten felmerült problémákat és két résztvevő aláírásával hitelesíti.

Az intézmény külső kapcsolatainak rendszere, formája és módja

A fenntartóval a kapcsolatot az intézmény igazgatója, gazdasági vezetője tartja. Az együttműködés rendszeres, az információcsere folyamatos. Intcom rendszeren keresztül is megvalósul a kapcsolattartás.

Az általános iskolákkal a kapcsolatot az igazgató és az általános igazgatóhelyettes tartja levelezés útján, illetve személyesen. Személyes találkozásra évente legalább egyszer kerüljön sor az általános iskola által szervezett szülői értekezleten beiskolázási tájékoztatás céljából.

Az információáramlás munkatervben tervezhető módjai**(Minden tanévben aktualizálva)**

Információt kér/ kap	Információadás felelőse	Információ jellege	Határidő/időtartam	Formai megjelenés
Adatszolgáltatás				
Nemzeti Agrárgazdasági Kamara	Gyakorlati oktatásvezető, gazdasági irodai munkatárs	A tanulók gyakorlati munkahelyeiről	Október	Megállapodás szerinti forma
OH	általános igazgatóhelyettes /, iskolatitkár	Tanulók regisztrálása	Augusztus 31.	KIR
EMMI	Igazgató	Jelentkezés tanulmányi versenyekre	EMMI rendelet szerint	Adafor rendszeren keresztül
Tanügyi igazgatóhelyettes	Osztályfőnökök	Statisztikai adatgyűjtés, adatgyűjtés a tanulmányi eredményekről	Október 01.	KIR adatgyűjtő rendszer moduljai
OH (KIR)	Igazgató, tanügyi igazgatóhelyettes	Statisztikai adatgyűjtés, adatgyűjtés a tanulmányi eredményekről	Október 15.	KIR adatgyűjtő rendszer moduljai
Jelentkezés kompetenciamérésre	általános igazgatóhelyettes	Tanulók regisztrálása	December 15.	Országos kompetenciamérés adatbegyűjtő és –kezelő rendszer adatszolgáltatására szolgáló felülete

Jelentkezés szakmai vizsgákra	Igazgató, Gyakorlati oktatásvezető	Jelentkezés szakmai vizsgákra	Február 15.	SZIR rendszeren keresztül
Jelentkezés érettségi vizsgákra	Általános igazgatóhelyettes, osztályfőnökök, jegyző	Jelentkezés vizsgára vizsgákra	Február 15.	Érettségi szoftver
Általános igazgatóhelyettes, Tanügyi igazgatóhelyettes	Osztályfőnökök, munkaközösség-vezetők, munkacsoport vezetők	statisztikai adatok az első féléves munkáról	Ütemterv szerint	Meghatározott szempontrendszer alapján
Általános igazgatóhelyettes Tanügyi igazgatóhelyettes	Osztályfőnökök, munkaközösség-vezetők, munkacsoport vezetők	statisztikai adatok az éves munkáról	Ütemterv szerint	Meghatározott szempontrendszer alapján
Fenntartó	Igazgató	Órakeret tervezet		Meghatározott szempontrendszer alapján
Általános igazgatóhelyettes Tanügyi igazgatóhelyettes	Osztályfőnökök, munkaközösség-vezetők, munkacsoport vezetők	Adatszolgáltatás az első fél évről	Ütemterv szerint	Intézményi statisztikai adatbázis alapján
Általános igazgatóhelyettes Tanügyi igazgatóhelyettes	Osztályfőnökök, munkaközösség-vezetők, munkacsoport vezetők	Adatszolgáltatás a tanévről	Ütemterv szerint	Intézményi statisztikai adatbázis alapján

Beszámoló				
Fenntartó	Igazgató	Beszámoló az éves munkáról	Ütemterv szerint	Meghatározott szempontrendszer alapján
Általános igazgatóhelyettes Tanügyi igazgatóhelyettes	Osztályfőnökök, munkaközösség-vezetők, munkacsoport vezetők	Beszámoló az első féléves munkáról	Ütemterv szerint	Meghatározott szempontrendszer alapján
Általános igazgatóhelyettes Tanügyi igazgatóhelyettes	Osztályfőnökök, munkaközösség-vezetők, munkacsoport vezetők	Beszámoló az éves munkáról	Ütemterv szerint	Meghatározott szempontrendszer alapján
Egyeztetés				
Tankönyvfelelős	Munkaközösség-vezetők	Az oktatásban használt tankönyvekről	December 15.	Belső formanyomtatvány
Tankönyvfelelős	Osztályfőnökök	A tanulók tankönyvrendelése	Február 15.	Belső formanyomtatvány
Jelentés				
NSZFH	Igazgató, Gyakorlati oktatásvezető	OKJ-s eredményeiről	Július első hete	Formanyomtatvány, elektronikusan

Fenntartó	Igazgató, általános igazgatóhelyettes	Az érettségi vizsgák eredményeiről		
Tájékoztatás				
Szülők	Osztályfőnökök	Levél küldése a bukásra álló tanulók szüleinek	November vége és végzősök február közepe, a többi évfolyamon április közepe	Megállapodás szerinti forma
Tanulók, szülők	Igazgató, osztályfőnökök	Tájékoztatás az érettségiről	Március vége	Megállapodás szerinti forma (értekezlet, osztályfőnöki óra)
Szülői tájékoztatás a tanulók előmeneteléről	Osztályfőnökök	Tájékoztatás a félévi osztályzatokról	OKM rendelet a tanév rendjéről alapján	Ellenőrző könyv útján
Osztályfőnökök	Tankönyvfelelős	Tájékoztatás a tankönyvrendelés eljárásáról	November 30.	Értekezlet
Általános iskolák nyolcadik osztályos szülői, tanulói	Általános igazgatóhelyettes	A felvételi eljárás rendjének nyilvánosságra hozása a felvételi tájékoztatóban	Október 31.	Felvételi tájékoztató kiadvány, honlap
Általános iskolák	Általános igazgatóhelyettes	Az iskola tájékoztatja az általános iskolát a tőlük érkezett tanulók		Megállapodás szerinti forma

		eredményeiről		
Végzős tanulók	Gyakorlati oktatásvezető, osztályfőnökök	Tanulói tájékoztató a technikai beiskolázás szervezéséről, a jelentkezés feltételeiről és az indítható szakokról, különös tekintettel az új OKJ szerinti szakképesítésekre.	január	osztályfőnöki óra
Végzős tanulók szülei	Gyakorlati oktatásvezető, osztályfőnökök	Szülői tájékoztató a technikai beiskolázás szervezéséről, a jelentkezés feltételeiről és az indítható szakokról, különös tekintettel az új OKJ szerinti szakképesítésekre.	Február 15.	félévi szülői értekezlet
Javaslat				
Igazgató	Munkaközösségek	Felújítási, karbantartási igények	December 01.	Megállapodás szerinti forma
Igazgató	Munkaközösségek	Előzetes tantárgyfelosztás	Június 15.	Megállapodás szerinti forma
Igazgató	Munkaközösségek	Továbbképzési terv	Szeptember 15.	Megállapodás szerinti forma

Kommunikációs adattábla**(Minden tanévben aktualizálva)**

Partner neve	Kapcsolat- tartó személy	Elérhető- sége	Kapcsolattartás gyakorisága, módszere	Iskolai kapcsolat- tartó személy	Elérhető- sége
Közvetlen partnerek					
A nevelési-oktatási folyamat elsődleges szereplői					
Tanulók					
DÖK					
DSE					
Pedagógusok					
Pedagógiai munkát segítő munkatársak					
Szakszervezetek					
Közalkalmazotti Tanács					
Fegyelmi Bizottság					
A nevelési-oktatási folyamat közvetlen megrendelői					
Földművelésügyi Minisztérium Fenntartó					
Emberi Erőforrások Minisztériuma					
Oktatási Hivatal					
Szülők					
Szülői Közösség					
Iskolaszék					
Az előző, illetve követő iskolafok					
Általános iskolák					
Főiskolák, egyetemek					
Közvetett partnerek					
Akik befolyásolni tudják a nevelési programot					

A beiskolázó és a képzésben résztvevő szervezetek, vállalkozók					
Kamarák					
Munkaügyi központok					
Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Hivatal					
Egyéb szolgáltatók					
Makó Város Önkormányzata					
Rendőrség					
Tűzoltóság					
Iskolaorvos, védőnő					
Gyermekjóléti Szolgálat					
Gyámhivatal					
Könyvtár					
Múzeum					
Hagymaház					
Levéltár					
Sportcsarnok					
Tankönyvkiadók					
Vízművek					
Elektromos művek					
Gázművek					
Posta					
Gyermekélelmezés					
Tűz-és munkavédelem					
Média					
Városi Televízió					
Helyi rádió					
Délvilág szerkesztősége					

2.10. A tanulmányok alatti vizsgák és az alkalmassági vizsga szabályai, valamint a szóbeli felvételi vizsga követelményei

2.10.1. A tanulmányi vizsga alatti vizsgák

Célunk:

Intézményi szinten egységes belső mérési, értékelési rendszer működtetése. A külső mérések törvényes lebonyolítása. A tanulói eredmények értékelése az oktatási-nevelési célok megvalósítása érdekében.

A mérési értékelési rendszer alapelvei

Egységesség –a belső mérések során minden szaktanár ugyanazt a mérőeszközt használja, a javításhoz közös javítási, értékelési útmutató készül.

Objektivitás – a mérés tárgyyszerű, tárgyilagos. A mérés-értékelés eredménye nem függ a mérést végző személyétől és a mérés-értékelés körülményeitől.

A mérés során alkalmazott mérőeszközökre jellemző:

- objektivitás – a mérőeszköz tárgyyszerű, tárgyilagos, nem szubjektív
- validitás–érvényesség, azaz azt mérjük, amit mérni akarunk
- reliabilitás – megbízhatóság, jól mérjük azt, amit mérni akarunk

Rendszeresség – minden tanévben, ugyanabban az időben kerül sor a mérésre, értékelésre

Kiszámíthatóság – meghatározott eljárás szerint történik a mérés, értékelés lebonyolítása

Megalapozottság – az értékelés tényekre, adatokra épül

A mérési értékelési rendszer folyamata

No.	Tevékenységek	Felelős	Közreműködő	Módszer	Határidő/ időtartam	Bemenő (felhasznált) dokumentum	Keletkező dokumentum	Ellenőrzés, értékelés
1.	Mérés, értékelés fajtáinak, eszközeinek meghatározása, módosítása, eljárásrendek leírása	Igazgató, általános igazgatóhelyettes	Nevelőtestület	Munkaközösségen belüli és munkaközösségek közötti egyeztetések	Szeptember 07.	Alapelvek, közös követelmények, célkritériumok	Mérés, értékelés fajtái, eszközei, eljárásrendek leírása	Általános igazgatóhelyettes
2.	Nevelőtestületi elfogadás	Igazgató, általános igazgatóhelyettes	Nevelőtestület	Tájékoztatás, értekezlet	Szeptember 15.	Mérés, értékelés fajtái, eszközei, eljárásrendek leírása	Nevelőtestületi elfogadás jegyzőkönyve	Igazgató
3.	Mérések, értékelések lebontása éves cselekvési tervre	Általános igazgatóhelyettes Munkaközösség-vezetők	Nevelőtestület	Munkaközösségi munkaterv készítése, beépítése az intézményi munkatervbe	Szeptember 30.	Mérés, értékelés fajtái, eszközei, eljárásrendek leírása	Éves cselekvési terv	Általános igazgatóhelyettes
4.	Tanulók, szülők tájékoztatása	Általános igazgatóhelyettes	Igazgató, osztályfőnökök	Tájékoztatás, értekezlet	Október 15.	Mérés, értékelés fajtái, eszközei, eljárásrendek leírása	Feljegyzés a tájékoztatásról	Általános igazgatóhelyettes

Az intézményi mérések fajtái

Mérés megnevezése	Meghatározás	Cél	Érintettek köre	A mérésért felelős személy(ek)
Belső mérések				
Bemeneti mérés	Diagnosztikus mérés magyar nyelvből, matematikából,	A tanulók olvasási, szövegértési, matematikai, természetismereti képességeinek felmérése tanév elején, (a gyengén teljesítő tanulók számára felzárkóztató foglalkozások szervezése)	9. évfolyam tanulói	Munkaközösség-vezetők, Szaktanárok
Szintvizsga	Szummatív értékelés	A tanulók az érettségi vizsga kötelező tantárgyaiból vizsgáznak év végén, végzős évfolyamon félévkor, írásban vagy szóban, hogy értékeljük felkészültségüket, felmérjük a hiányosságokat.	Szaggimnázium 10. évfolyam tanulói	Munkaközösség-vezetők, szaktanárok

Mérés megnevezése	Meghatározás	Cél	Érintettek köre	A mérésért felelős személy(ek)
Külső mérések				
Országos kompetencia mérés	Diagnosztikus mérés szövegértés, matematikai kompetencia területeken	Szövegértési, matematikai kompetenciák mérése, tanulóink országos szintű összehasonlítása	10. évfolyam tanulói	Telephelyi koordinátor
Érettségi vizsga	Kimeneti szummatív mérés	A tanulók teljesítik az érettségi vizsgakövetelményeket közép- vagy emelt szinten	12. évfolyam tanulói	Általános igazgatóhelyettes
Szakmai vizsga	Kimeneti szummatív mérés	A tanulók teljesítik az OKJ-s szakmai vizsgakövetelményeket	Szakmai végzős osztályok tanulói	Gyakorlati oktatásvezető
A tanulók fizikai állapotának mérése	2000m-es futás, aerob felmérés, cooper teszt	Állóképesség mérése, egyéni fejlesztési célok kijelölése	Minden évfolyam tanulói	Testnevelés szaktanárok

A mérések, értékelések eljárásrendje

No.	Tevékenységek	Felelős	Közreműködő	Felhasznált erőforrások	Módszer	Határidő/ időtartam	Bemenő (felhasznált) dokumentum	Keletkező dokumentum	Ellenőrzés, értékelés
1.	Bemeneti mérés	Általános igazgatóhelyettes	szaktanárok	intézményi feladatbank, IKT eszközök	Írásbeli mérőlap	szeptember 15.	A mérés eljárásrendje	Statisztika a tanulók teljesítményéről	Igazgató
2.	Tanulói teljesítmények értékelése, felzárkóztató foglalkozások szervezése	Munkaközösség-vezetők	szaktanárok	IKT eszközök	Szaktanári javító munka, egyeztetés az egy osztályban tanító szaktanárok között	szeptember 30.	Statisztika a tanulók teljesítményéről	Felzárkóztató foglalkozásra utalt tanulók listája	Tanügyi igazgatóhelyettes
3.	A felzárkóztató foglalkozáson való részvételre javasolt tanulók szülőinek tájékoztatása	9. évfolyam osztályfőnökök	Szaktanárok		Értesítés ellenőrző könyv útján	szeptember 30.	Felzárkóztató foglalkozásra utalt tanulók listája	Feljegyzés az értesítésekről	Tanügyi igazgatóhelyettes
4.	A szülők tájékoztatása az előző évi kompetenciamérés eredményeiről	12. évfolyam	Osztályfőnökök	OKM jelentés, az intézmény által készített értékelés	Szülői értekezlet, tájékoztatás	Október 15.	Statisztika a tanulók teljesítményéről	Feljegyzés a szülői értekezletről	Általános igazgatóhelyettes

No.	Tevékenységek	Felelős	Közreműködő	Felhasznált erőforrások	Módszer	Határidő/ időtartam	Bemenő (felhasznált) dokumentum	Keletkező dokumentum	Ellenőrzés, értékelés
5.	A szülők tájékoztatása az eredményekről	9. évfolyam osztályfőnökök	szaktanárok	Statisztikai adatok	Szülői értekezlet, tájékoztatás	Október 15.	Statisztika a tanulók teljesítményéről	Feljegyzés a szülői értekezletről	Igazgató
6.	Szintvizsgák időpontjának koordinálása	Általános igazgatóhelyettes	szaktanárok		időpont tervező táblázat kitöltése, egyeztetés	10. évfolyamon április 30.	Intézményi szintvizsga szabályzat	összesítő táblázat a szintvizsgák időpontjával	Általános igazgatóhelyettes
7.	Szintvizsgák lebonyolítása	Általános igazgatóhelyettes	szaktanárok	intézményi feladatbank, IKT eszközök	Írásbeli mérőlap, szóbeli vizsga		Intézményi szintvizsga szabályzat	Statisztika a tanulók teljesítményéről	Igazgató
8.	Országos kompetenciamérés eredményeinek értékelése	Általános igazgatóhelyettes	Szaktanárok	OKM jelentés	Elemzés	Március 31.	OKM jelentés	Értékelés (szükség esetén intézkedési terv)	Igazgató
9.	Kompetenciamérés eredményeinek nyilvánossá tétele	Általános igazgatóhelyettes	Rendszergazda	Iskolai honlap	Tájékoztatás	Április 15.	Intézményi értékelő	Intézményi értékelő a honlapon	Igazgató
10.	Országos kompetenciamérés	telephelyi koordinátor	szaktanárok	IKT eszközök	írásbeli tanulói munka	OM rendelet szerint éves tervben aktualizálva	Kompetencia-mérés eljárásrendje	Statisztika a tanulók teljesítményéről	Általános igazgatóhelyettes

No.	Tevékenységek	Felelős	Közreműködő	Felhasznált erőforrások	Módszer	Határidő/ időtartam	Bemenő (felhasznált) dokumentum	Keletkező dokumentum	Ellenőrzés, értékelés
11.	Érettségi vizsgák szervezése, lebonyolítása	Általános igazgatóhelyettes	nevelőtestület	IKT eszközök	csoportmunka	január15-június30.	Érettségi vizsgák intézményi eljárásrendje	Éves értékelés	Igazgató
12.	Szakmai vizsgák szervezése, lebonyolítása	Gyakorlati oktatásvezető	nevelőtestület	IKT eszközök	csoportmunka	január15-június30.	Szakmai vizsgák intézményi eljárásrendje	Éves értékelés	Igazgató
13.	A tanulók fizikai állapotának mérése	Testnevelő tanárok		NETFIT teszt	Felmérés	Ősz, tavasz	NETFIT mérési rendszer	A tanulók fizikai és motorikus képességeinek értékelései	OKM jelentés készül

Az intézményi belső mérések szabályzatai

Szintvizsga

- kimenő (rég) rendszerben szakközépiskola 10. évfolyam
- 2016. szeptember 01-től induló, felmenő (új) szakgimnázium 10. évfolyam
- szintvizsga tantárgyai: matematika, magyar nyelv és irodalom, történelem és idegen nyelv, szakmai tárgyak
- szintvizsga anyaga: a tanmenet szerinti 9-10. évfolyam anyaga

Szintvizsga tartalmi és formai követelményei

A. Írásbeli

- tantárgyanként egységes feladatlap
- formailag az érettségi írásbeli feladatlapoknak megfelelően legyen összeállítva
- a feladattípusok az írásbeli feladattípusaival megegyezők legyenek, és mindegyik feladattípus szerepeljen (minimum egy feladat/feladattípus)
- a feladatok pontozása az érettségi pontozásának megfelelően történjen, ehhez el kell készíteni a megfelelő javítókulcsokat
- csak tollal kitöltött feladatlapok fogadhatók el
- az írásbeli feladatlap összeállítása a munkaközösség vezetői feladata; a munkaközösség tagjai által létrehozott feladatbankból
- az elkészült írásbeli feladatlapot a munkaközösségek tagjai az írásbeli időpontjában tekinthetik meg

B. Szóbeli (ahol releváns)

- tantárgyanként egységes szóbeli tételek
- a tételek összeállítása formailag az érettségi tételekkel megegyező legyen
- a tételek száma: az egy napon vizsgázók száma+3 (esetleges póttétel)

A szintvizsga súlyozása és pontozása

- az érdemjegy az írásbeli feladatlapra, valamint a szóbeli tételre kapott pontok alapján a következőképp kerül megállapításra:

%	Érdemjegy
80-100	5
60-79	4
45-59	3
30-44	2

0-29	1
------	---

- a szintvizsgára kapott érdemjegy egy jegynek felel meg
- az **év végi jegy**: a szintvizsga jegyének, valamint a tanév során nyújtott teljesítményének átlaga

A szintvizsga megszervezése

A. Szintvizsga előkészítése:

Feladat	Határidők	Felelősök
- feladatbank létrehozása	- április utolsó hete	Munkaközösség vezetők Munkaközösségek tagjai
- írásbeli feladatlap összeállítása	- az írásbeli szintvizsgát megelőző hét szerdája	Munkaközösség vezetők
- az írásbeli feladatlapok kinyomtatása	- az írásbeli szintvizsgát megelőző hét, péntek	Munkaközösség vezetők
- az írásbeli szintvizsga konkrét időpontjainak meghatározása	- az írásbeli szintvizsgát megelőző hét szerdája	Munkaközösség vezetők Munkaközösségek tagjai
- az érintett osztályok értesítése az írásbeli szintvizsga időpontjairól	- az írásbeli szintvizsgát megelőző hét, péntek	Munkaközösség vezetők Osztályfőnökök Az osztályban tanító szaktanárok
- szóbeli tételek összeállítása	- az országos kompetenciamérés napja	Munkaközösség vezetők Munkaközösségek tagjai
- szóbeli tételek kinyomtatása (ahol releváns)	- az országos kompetenciamérés hete, péntek	Munkaközösség vezetők
- szóbeli vizsgák időpontjainak meghatározása	- május 15	Munkaközösség vezetők Munkaközösségek tagjai

Az írásbeli szintvizsga időpontjainak és menetének meghatározása:

- az írásbeli mérés tantárgyanként egy napon, egyazon időpontban történik minden osztályban
- az írásbeli időpontja 2-4. óra
- az írásbeli szintvizsgán felügyelő tanár nem lehet szakos pedagógus

A szóbeli szintvizsga időpontjainak, valamint menetének meghatározása:

- a szóbeli vizsgák a 7. órában kezdődnek
- a vizsgázó diákok felmentést kapnak az aznap délelőtti órák látogatása alól

- a vizsgázó diákok ünnepélyes öltözetben jelenjenek meg a vizsgán
- az egy napra beosztott diákok az érettséginek megfelelően minden szóbeli tantárgyból, egymás után vizsgáznak a szóbeliztető tanárokból álló bizottság előtt
- egy napra maximum 10 diákot lehet beosztani
- felkészülési időt kell adni a diákoknak a tételek kidolgozására, ahol ez érettségi előírás

B. A szintvizsga időpontjai:

	Határidők	Felelősök
Írásbeli szintvizsga	- az országos kompetenciamérést megelőző héten, az előzetes beosztás szerint	Munkaközösség vezetők Felügyelő tanárok
Szóbeli szintvizsga	- június első hete, az előzetes beosztás szerint	Vizsgáztató tanárok

Megjegyzések:

- a szintvizsga tartalmi illetve formai követelményeiről, súlyozásról, valamint a menetéről mind a diákokat, mind a szülőket értesíteni kell az első szülőértekezleten!
- a szintvizsgák lezajlását követően a vizsgáztató tanárok kitöltik a statisztikát (vizsgázó diák neve, írásbeli szintvizsgán elért pont, szóbelin elért pont, összes pontszáma, szintvizsga érdemjegye, a tanuló év során nyújtott teljesítményére adott jegy, végső érdemjegy)
- - amennyiben az egy osztályban / csoportban tanuló diákok egy adott tantárgyból kiemelkedően rosszul teljesítenek (a többi vizsgatantárgyhoz képest), úgy a pedagógusértékeléssel összhangban az érintett pedagógussal meg kell beszélni a nem megfelelő teljesítmény okát, és ha szükséges, intézkedési tervet kell készíteni.

Érettségi vizsgák

Ssz.	Tevékenységek	Felelős	Érintett	Felhasznált erőforrások	Módszer	Határidő/ időtartam	Bemenő (felhasznált) dokumentum	Keletkező dokumentum	Ellenőrzés, értékelés
1.	A számítógépes rendszer aktualizálása, a jelentkezők regisztrálása	Általános igazgatóhelyettes	osztályfőnökök, tanulók	papír, számítógép, nyomtató	Közös jelentkezési lap kitöltés az osztályfőnökök irányításával	február 15.	jelentkezési lap nyomtatvány	kitöltött jelentkezési lap	Általános igazgatóhelyettes, osztályfőnökök, aláírás
2.	Szóbeli tételek elkészítése, leadása az általános igazgatóhelyettesnek	Általános igazgatóhelyettes	Érettségizető pedagógusok	számítógép, internet,	egyéni munka	Március 31.	Érettségi vizsgaszabályzat, helyi tanterv	Szóbeli érettségi tételek	Igazgató
3.	Vizsganyomtatványok beszerzése	Általános igazgatóhelyettes	iskolaittkár	papír, számítógép, pénz	egyéni munka	március vége	jelentkezési lapok, SZVK	nyomtatványok rendelkezésre állnak (törzslap, bizonyítvány)	Igazgató

Ssz.	Tevékenységek	Felelős	Érintett	Felhasznált erőforrások	Módszer	Határidő/ időtartam	Bemenő (felhasznált) dokumentum	Keletkező dokumentum	Ellenőrzés, értékelés
4.	A vizsgamegbízások elkészítése, átadása az érintett pedagógusoknak	Általános igazgatóhelyettes, személyzetis	Érettségizető pedagógusok	Formanyomtatványok, papír	Adatgyűjtés, egyéni munka	Március vége	Vizsgáztató pedagógusok, vizsgatárgyak jegyzéke	Megbízási szerződések	Igazgató
5.	A tanulók és a szülők tájékoztatása az érettségi vizsgákról	Általános igazgatóhelyettes	Tanulók, szülők	IKT eszközök	Tájékoztatás osztályfőnöki óra, szülői értekezlet	Február 15. március 31.	Érettségi vizsgaszabályzat, tanév rendje	Feljegyzés a tájékoztatásról, tanulók esetében aláírással igazolt jegyzőkönyv	Igazgató
6.	Felügyelő tanárok kijelölése, beosztása és az írásbeli megszervezése	Általános igazgatóhelyettes	A vizsgaszervezésért felelős csoport	papír, számítógép, nyomtató	Megbeszélés	Április harmadik hete	Vizsgaszoftver dokumentumai	Kész vizsgarend	Igazgató
7.	Írásbeli vizsgák	Általános igazgatóhelyettes	A vizsgaszervezésért felelős csoport szaktanárok, tanulók	számítógép, internet, vizsgaszoftver, feladatlapok	Egyéni munka	A tanév rendje alapján	Írásbeli vizsgák jegyzőkönyve, írásbeli feladatlapok	Kitöltött jegyzőkönyvek, tanulói feladatlapok	Igazgató

Ssz.	Tevékenységek	Felelős	Érintett	Felhasznált erőforrások	Módszer	Határidő/ időtartam	Bemenő (felhasznált) dokumentum	Keletkező dokumentum	Ellenőrzés, értékelés
8.	Középszintű írásbeli feladatlapok átadása a szaktanároknak, javítása	Általános igazgatóhelyettes	Javító tanárok		Tételes átvétel	A tantárgy írásbeli vizsgáját követően	A tanulók dolgozatai	Kijavított dolgozatok	Igazgató
9.	Emelt szintű dolgozatok átvétele az OH-tól	Általános igazgatóhelyettes	Az anyagot átvevő kolléga	Közlekedési eszköz	Egyéni munka	Az OH által kijelölt időpontban	Megbízás, tanulói névjegyzék	Átvételi lista	Igazgató
10.	A tanulók számára a kijavított dolgozatok megtekintésének biztosítása, nyilatkozat a javítás elfogadásáról	Általános igazgatóhelyettes	Javító tanárok	Tanterem	A tanulók előre elkészített terv szerint megnézik dolgozataikat	A tanév rendje alapján	Kijavított dolgozatok	Feljegyzés az elfogadásról/ felülvizsgálati kérelem	Igazgató
11.	Kijavított középszintű dolgozatok leadása és az eredmények rögzítése	Az érettségi vizsga jegyzői	Javító tanárok, jegyzők	IKT eszközök, vizsgaszoftver	Tételes átvétel	A tanév rendje alapján	Kijavított dolgozatok	A vizsgaszoftverben rögzített eredmények	Általános igazgatóhelyettes
12.	A vizsgadokumentumok elkészítése és átadása az elnököknek	Az érettségi vizsga jegyzői	Vizsgáztató tanárok, jegyzők	Vizsgaszoftver	Javító tanár és a jegyző együttműködése	A tanév rendje alapján	Vizsga dokumentumok	Vizsga dokumentumok jegyzéke	Általános igazgatóhelyettes
13.	Vizsgatermek berendezése, a	Általános igazgatóhelyettes	Vizsgáztató tanárok, jegyzők	Szükséges segédletek	Javító tanár és a jegyző	A szóbeli vizsgát	Érettségi vizsgaszabályzat		Általános igazgatóhelyettes

Ssz.	Tevékenységek	Felelős	Érintett	Felhasznált erőforrások	Módszer	Határidő/ időtartam	Bemenő (felhasznált) dokumentum	Keletkező dokumentum	Ellenőrzés, értékelés
	szóbelihez szükséges segédletek előkészítése				együttműködése	megelőző nap			
14.	A szóbeli vizsgák lebonyolítása	Általános igazgatóhelyettes	Vizsgáztató tanárok	Tanterem, anyagi erőforrások (vizsgadíj)	Szóbeli vizsgáztatás	Kijelölt vizsganapok	Érettségi vizsgaszabályzat	Lezárt osztályozó ív	Igazgató
15.	A vizsgadokumentumok elkészítése és lezárása (OH, fenntartó)	Az érettségi vizsga jegyzői	Vizsgáztató tanárok	Vizsgaszoftver papír alapú dokumentumok	Egyéni munka	A szóbeli vizsgát követő három nap	Érettségi vizsgaszabályzat, intézményi eljárásrend	Érettségi vizsga dokumentumai	Általános igazgatóhelyettes
16.	Vizsgaeredmény jelentése	Általános igazgatóhelyettes	NSZFI, fenntartó, gyakorlati képzőhely	számítógép, internet, vizsgaszoftver	egyéni munka	június 30.	törzslap	Igazolás	Igazgató
17.	Éves értékelés	Általános igazgatóhelyettes	Szakmai munkaközösségek	Statisztika a vizsgákról	Elemzés, csoportmunka	augusztus 31.	Vizsga-eredmények, elnöki értékelők	Értékelés, módosítási javaslatok	Általános igazgatóhelyettes

Szakmai vizsgák

Ssz.	Tevékenységek	Felelős	Érintett	Felhasznált erőforrások	Módszer	Határidő/ időtartam	Bemenő (felhasznált) dokumentum	Keletkező dokumentum	Ellenőrzés, értékelés
1.	Vizsgajelentkezés	Gyakorlati oktatásvezető	osztályfőnökök, tanulók	papír, számítógép, nyomtató	közös jelentkezési lap kitöltés az osztályfőnökök irányításával	február 15.	jelentkezési lap nyomtatvány	kitöltött jelentkezési lap	Igazgató, osztályfőnökök, aláírás
2.	Vizsga lejelentése, vizsgatétel igénylése	Gyakorlati oktatásvezető	Gyakorlati oktatásvezető	számítógép, internet, vizsgaszoftver	egyéni munka	rendelet szerint	kitöltött jelentkezési lap	igazolás	Igazgató
3.	Hivatalos szóbeli tételek beszerzése	Gyakorlati oktatásvezető	Gyakorlati oktatásvezető, gazdasági vezető	papír, számítógép, pénz	egyéni munka	március vége	SZVK, alapító okirat	pecsétes, eredeti, aláírt szóbeli tételek	Igazgató
4.	Vizsganyomtatványok beszerzése	Gyakorlati oktatásvezető	Gyakorlati oktatásvezető	papír, számítógép, pénz	egyéni munka	március vége	jelentkezési lapok, SZVK	nyomtatványok rendelkezésre állnak (törzslap, bizonyítvány)	Igazgató
5.	Iskolai vizsgarend elkészítése	Gyakorlati oktatásvezető	Gyakorlati oktatásvezető	papír, számítógép, nyomtató	megbeszélés	április közepe	jelentkezési lapok, SZVK	Kész vizsgarend	Igazgató

Galamb József Mezőgazdasági Szakképző Iskola Pedagógiai Programja

Ssz.	Tevékenységek	Felelős	Érintett	Felhasznált erőforrások	Módszer	Határidő/ időtartam	Bemenő (felhasznált) dokumentum	Keletkező dokumentum	Ellenőrzés, értékelés
6.	A tanulóknak tájékoztatása	Gyakorlati oktatásvezető	Tanulók, szülők	IKT eszközök	Tájékoztatás osztályfőnöki óra	Február 15. március 31.	Szakmai vizsgaszabályzat, tanév rendje	Feljegyzés a tájékoztatásról, aláírással igazolt jegyzőkönyv	Igazgató
7.	Vizsgaszoftver le- és kitöltése	Gyakorlati oktatásvezető	Jegyző	számítógép, internet, vizsgaszoftver	egyéni munka	április vége	jelentkezési lapok, SZVK, vizsgabizottság adatai	Vizsgarend, Vizsgaszervezési és lebonyolítási szabályzat, Vizsgaprogram	Igazgató
8.	Szóbeli tételek előkészítése	Gyakorlati oktatásvezető	Szaktanárok	IKT eszközök, papír	Egyéni munka	Április 30.	SZVK	Az NSZFH által pecsételt tételek, mellékletek	Gyakorlati oktatásvezető
9.	Gyakorlati tételek előkészítése	Gyakorlati oktatásvezető	Szaktanárok	IKT eszközök, papír	Egyéni és csoport munka	Április 30.	SZVK	Az intézmény által összeállított tételek, vállalati bizonylatok	Gyakorlati oktatásvezető
10.	Gyakorlati vizsgahelyek kijelölése, biztosítása, vizsgabeosztás	Gyakorlati oktatásvezető	Gyakorlati helyek oktatásvezetői, a cégek személyzeti vezetői	Humán, tárgyi eszközök	Egyéni és csoport munka	Április 30.	SZVK	Értékelő lapok	Gyakorlati oktatásvezető

Ssz.	Tevékenységek	Felelős	Érintett	Felhasznált erőforrások	Módszer	Határidő/ időtartam	Bemenő (felhasznált) dokumentum	Keletkező dokumentum	Ellenőrzés, értékelés
11.	Vizsgatermek berendezése, a szóbelihez szükséges segédletek előkészítése	Gyakorlati oktatásvezető	Vizsgáztató tanárok, jegyzők	Szükséges segédletek	Javító tanár és a jegyző együttműködése	A szóbeli vizsgát megelőző nap	Érettségi vizsgaszabályzat		Gyakorlati oktatásvezető
12.	Vizsga lebonyolítása	Gyakorlati oktatásvezető	Vizsgabizottság, jegyző, segítő szakértők, tanulók	számítógép, nyomtató, papír, tételek, szükséges alapanyagok	vizsga	június 15.	tételek, 3 szabályzat	törzslap, bizonyítvány, jegyzőkönyv, egyéb nyomtatványok	Igazgató
13.	Vizsgaeredmény jelentése	Gyakorlati oktatásvezető	NSZFH, fenntartó, gyakorlati képzőhely	számítógép, internet, vizsgaszoftver	egyéni munka	június 30.	törzslap	igazolás	Igazgató
14.	Éves értékelés	Gyakorlati oktatásvezető	Szakmai munkaközösségek	Statisztika a vizsgákról	Elemzés, csoportmunka	augusztus 31.	Vizsgaeredmények, elnöki értékelők	Értékelés, módosítási javaslatok	Gyakorlati oktatásvezető

Javító, különbözeti és osztályozó vizsgák szabályzata

A tanuló **javítóvizsgát** tesz, ha

- továbbhaladásának szükséges feltételeként a nevelőtestület ezt a döntést hozta.

A tanuló **különbözeti vizsgát** tesz, ha

- tanulócsoportot kíván változtatni, és az igazgató vagy az általános igazgatóhelyettes a változtatás feltételeként a különbözeti vizsga letételét szabja,
- intézményünkbe való átvételét kéri, és az igazgató vagy az általános igazgatóhelyettes az átvétel feltételeként a különbözeti vizsga letételét szabja.

A tanuló **osztályozó vizsgát** tesz, ha

- magántanulói jogviszonyban áll az intézménnyel,
- 250 óránál többet hiányzott igazoltan, és a nevelőtestület engedélyezte az osztályozó vizsga letételét,
- hiányzásának mennyisége egy tantárgyból meghaladta az évi óraszám 30%-át, és a nevelőtestület engedélyezte, hogy osztályozó vizsgát tegyen
- előrehozott érettségi vizsgát kíván tenni,
- felmentették a kötelező foglalkozásokon való részvétel alól,
- tanulmányi idejének megrövidítésére, illetve egy vagy több tárgy tantervi követelményeinek rövidebb idő alatt való teljesítésére engedélyt kapott.

A vizsga anyaga

Az általános igazgatóhelyettes által kijelölt vizsgáztató tanár közli a tanulóval a vizsga formáját (írásbeli/szóbeli) és a vizsga tananyagát. A szaktanár témaköröket ad ki a felkészülés megkönnyítése érdekében.

Jelentkezés a vizsgára

Az osztályozó vizsgára való jelentkezés az osztályfőnökkel és a szaktanárral való egyeztetés után az általános igazgatóhelyettesnél, írásos kérelem benyújtásával történik.

A különbözeti- és javítóvizsgák esetében a vizsgákra külön jelentkezni nem kell.

A vizsga időpontja

A vizsga napját az általános igazgatóhelyettes jelöli ki.

A vizsgák szervezésének szokásos időszaka:

- javító vizsgák augusztus utolsó hetében,

- különbözeti vizsgák a csoport vagy iskolaváltás lehetséges időpontját megelőző héten
- osztályozó vizsgák az első illetve második félév végét megelőző héten, előrehozott érettségihez tett osztályozó vizsga tanév elején (szeptember), illetve a májusi vizsgaidőszakot megelőzően április hónapban.

A vizsga helyszíne

Az általános igazgatóhelyettes által kijelölt tanterem, helyiség.

A vizsgázó tájékoztatása

A vizsga helyét, időpontját az általános igazgatóhelyettes közli a tanulóval javító vizsgák esetén írásban, a vizsga napját megelőzően 4 héttel. Osztályozó- és különbözeti vizsgák esetén szóban, a vizsga napját megelőzően 2 héttel.

A vizsgabizottság

A vizsgabizottságot 3, az általános igazgatóhelyettes által megbízott tanár alkotja (lehetőleg a vizsgatárgyból képzettséggel rendelkező két tanár, és az iskolavezetés egy tagja).

Az iskolavezetés tagja egyben a vizsgabizottság elnöke is.

A vizsgabizottság tagjai maguk közül jegyzőt választanak.

A vizsga eredménye

A vizsgázó teljesítményét a vizsgáztató tanár minősíti, a vizsgabizottsági tagok véleményének meghallgatása után.

A vizsgabizottság tanácskozása után az elnök közli a vizsga eredményét a tanulóval. Több vizsgázó esetén az eredményhirdetés egyszerre is történhet.

A vizsga eredményét a vizsga típusától függően a törzslapba, naplóba, bizonyítványba az osztályfőnöknek kell bevezetni.

A vizsga iratai

A vizsga jegyzőkönyvét

- a jegyző vezeti,
- a vizsgabizottság tagjai aláírják,
- az iratkezelési szabályzatban foglaltak szerint irattárban kell elhelyezni.

Az írásbeli vizsgadolgozatot a jegyzőkönyvhöz csatolni kell.

Távolmaradás a vizsgáról

A javítóvizsgáról való, tanulónak felróható távolmaradás esetén a tanuló nem osztályozható, tehát a tanév követelményeit nem teljesítette.

Ha a tanuló, neki fel nem róható okból maradt távol, az általános igazgatóhelyettes kijelölhet számára másik vizsgaidőpontot.

Azokban a kérdésekben, melyeket jelen vizsgaszabályzat nem szabályoz, a többször módosított 100/1997. (VI.13.) Korm rendelet és a 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet az irányadók.

2.10.2. Az alkalmassági vizsga szabályai

Az adott szakképesítésre, ahol a szakmai és vizsgakövetelményben előírt az egészségügyi alkalmassági, azt a tanulók beiratkozásakor az iskolaorvos végzi el, a tanuló által választott szakma alkalmassági követelményeinek megfelelően. A vizsgálat végén az iskolaorvos az alkalmasságról igazolást állít ki.

2.10.3. A szóbeli felvételi vizsga követelményei

Iskolánkban szóbeli felvételi vizsga nincs.

Intézményünkben a tanév rendjében meghatározott időpontokban szóbeli elbeszélgetést tartunk a szakgimnáziumi osztályokban.

2.11. A felvétel és az átvétel helyi szabályai

A tanulói jogviszony keletkezésének szabályai és eljárási rendje

Az iskola beiskolázási körzete, a felvétel, átvétel feltételei, követelményei és eljárási rendje

A tanuló joga, hogy az adottságainak megfelelő nevelésben és oktatásban részesüljön.

A tanuló (magántanuló) az iskolával tanulói jogviszonyban áll. A tanulói jogviszony felvétel vagy átvétel útján keletkezik. A felvétel és átvétel jelentkezés alapján történik. A felvételtől és az átvételtől az iskola igazgatója, általános igazgatóhelyettese dönt.

A tanulói jogviszony a beíratás napján jön létre, és az iskolából való hivatalos eltávozással szűnik meg. A tanuló jogait a tanulói jogviszonya fennállása idején gyakorolhatja.

2.11.1. A felvétel szabályai

Felvétel a nappali tagozat 9. évfolyamára

Az iskolánkba beiratkozhat minden olyan tanuló, aki sikeresen befejezte az általános iskola 8. évfolyamát, és felvételt nyert a tanév rendjében meghatározott felvételi időszakban. Az iskolába történő jelentkezés és felvétel rendjét miniszteri rendelet, illetve az iskola felvételi eljárása határozza meg, melyet minden év október 31-ig közzéteszünk a miniszteri rendeletben meghatározott módon, illetve az iskola honlapján.

A középiskola 9. osztályába felvételüket kérő tanulók számára felvételi vizsga nincs. A felvételi döntésnél az iskola figyelembe veszi az irodalom, magyar nyelv, a történelem egy idegen nyelv és a matematika tantárgyakból az 5. 6. 7. osztályban év végén és a 8. osztályban félévkor kapott osztályzatokat. Az így keletkezett összes pontszám alapján rangsorolja az iskola a felvételre jelentkezett tanulókat.

Fentiekén túlmenően felvételi beszélgetésre kerül sor.

A végső eredményt a központi számítógépes nyilvántartás és rangsorolás dönti el. A felvétel eredményéről írásban tájékoztatni kell a tanuló gondviselőjét és iskoláját. A tanulói felvétel igazgatói, általános igazgatóhelyettesi hatáskör.

Belépés az iskola, induló évfolyamára:

- a tanuló életkora feleljen meg a mindenkori törvényi rendelkezéseknek
- az általános iskola 8. osztályának sikeres elvégzése
- jelentkezési lap a szülő nyilatkozatával

Beiratkozás

A beiratkozás idejét az adott tanév rendjére vonatkozó EMMI rendelet határozza meg. A beiratkozás napjáról a felvett tanulókat az iskola a felvételi döntéssel egy időben értesíti, egyúttal megküldi az ingyenes tankönyvsomagra vonatkozó Szülői Nyilatkozat nyomtatványt.

A beiratkozás alkalmával a beiratkozást végzők átveszik:

- a tanuló általános iskolai bizonyítványát
- a megfelelő helyre bejegyzik a beiratkozás tényét és napját
- kiállítják a középiskolai törzslapot
- elkérik a tanuló személyi igazolványát, egészségbiztosítási kártyáját, külföldi állampolgár esetén útlevelét, tartózkodási engedélyét. (az elkért iratokat adategyeztetés után visszakapja a tanuló)
- nyilatkoztatják a tanulót a kollégiumi igényről
- tájékoztatják a kollégiumi elhelyezés feltételeiről
- közlik a tanévnyitó időpontját
- nyilatkoztatják a tanulót, hogy milyen idegen nyelvet szeretne választani,
- az ingyenes tankönyvsomagra vonatkozó szülői nyilatkozatot.

Felvétel a nappali tagozat kimenő rendszerű (rég) szakképző 13. évfolyamára

Az iskola 13. szakképző évfolyamára való jelentkezés feltétele a sikeres érettségi vizsga.

A tanuló jelentkezési lapot tölt ki, amelyben megjelöli az általa választott szakmát. (Az aktuális jelentkezési lap megtalálható az iskola honlapján.).

A jelentkezés határideje minden tanév augusztus 20-a. A felvételtől – a jelentkezések arányában – az intézmény igazgatója, illetve általános igazgatóhelyettese dönt.

Felvétel a nappali tagozat felmenő rendszerű (új) szakgimnáziumi 13. évfolyamára

Az iskola 13. szakgimnáziumi évfolyamára való jelentkezés feltétele a sikeres érettségi vizsga.

A tanuló jelentkezési lapot tölt ki, amelyben megjelöli az általa választott szakmát. (Az aktuális jelentkezési lap megtalálható az iskola honlapján.).

A jelentkezés határideje minden tanév augusztus 20-a. A felvételtől – a jelentkezések arányában – az intézmény igazgatója, illetve általános igazgatóhelyettese dönt.

Az iskolán belüli átlépés más osztályba:

Tanulóink számára iskolán belül, az egyes iskolatípusokba átlépést biztosítunk. Az átlépést írásban kell kérni az igazgatótól, illetve az általános igazgatóhelyettestől.

Az átlépés lehetőségéről és módjáról egyéni elbírálás alapján az iskola vezetése dönt. Kiskorú tanuló esetén a kérelmet a szülőnek kell benyújtania, és személyesen fel kell vennie a kapcsolatot az iskola igazgatójával, illetve az általános igazgatóhelyettessel, az átvétellel kapcsolatosan.

Az átlépés feltételei:

- az adott osztály tanulóinak száma olyan, hogy az átlépni szándékozó tanuló számára „van hely”
- a szakmai tantárgyak „ezt a lehetőséget megadják”, de ebben az esetben különbözeti vizsgát kell tenni
- „átjárás” csak tanév végén, illetve az augusztusi javító, pótló és különbözeti vizsgákon lehetséges
- a különbözeti vizsgát a jogszabályoknak megfelelően szervezi az iskola (vizsgáztató tanárok száma stb.)
- lehetőség van arra, hogy elsősorban a 9. évfolyamon, de esetenként a 10. évfolyamon is a jó tanulmányi eredményt elérő – és osztályt változtatni kívánó – kimenő (rég) rendszerben a szakiskolai tanulók félévkor, illetve évvégén különbözeti vizsgával átkerüljenek a szakközépiskolai osztályba, továbbá a 2016. szeptember 01-től induló felmenő (új) rendszerű szakközépiskolai, elsősorban a 9. évfolyamon, de esetenként a 10. évfolyamon is a jó tanulmányi

eredményt elérő – és osztályt változtatni kívánó – szakközépiskolai tanulók félévkor, illetve évvégén különbözeti vizsgával átkerüljenek a szakgimnáziumi osztályba. Megfelelő indoklással (pl. nyelvtanulás, emelt szintű érettségi, stb.) vendégtanulói jogviszony kérelmezhető az iskola igazgatójánál, aki felveszi a kapcsolatot azzal az iskolával, ahová a tanuló szeretne járni. A végső döntés a fogadóiskola igazgatóját illeti. A vendégtanulói jogviszony azonban nem veszélyeztetheti a tanulói jogviszonyból fakadó kötelezettségek teljesítését.

2.11.2. Az átvétel helyi szabályai

Nem zárkózunk el más intézményekből érkező tanulók fogadásától sem. Az átvétel adminisztratív feltétele, hogy a tanuló életkora a közoktatási törvényben előírtaknak megfelelően, hogy kiskorú tanuló esetében a szülő nyilatkozzon gyermeke iskolaváltoztatási szándékáról. Ha egy tanuló egy másik iskola másik iskolatípusából jelentkezik, az igazgató, illetve az általános igazgatóhelyettes egyéni elbírálás alapján dönt a különbözeti vizsga vagy az évfolyamismérlés szükségességéről. A tanuló átvételéről az intézmény igazgatója, illetve általános igazgatóhelyettese dönt.

2.11.3. A tanulói jogviszony megszűnésének szabályai, eljárási rendje

Az iskolai tanulmányok befejezése előtti tanulói jogviszony megszűnése

Megszűnik a tanulói jogviszony, ha:

- a tanulót másik iskola átvette az átvétel napján
- a tankötelezettség megszűnésének napján, ha a tanuló tanulmányait nem kívánja tovább folytatni és ezt - a szülő aláírásával - írásban jelzi az igazgatónak, illetve az általános igazgatóhelyettesnek
- a kimenő (régi) rendszer szakiskolában és szakközépiskolában folyó szakképzésben – ha a tanuló tanulmányainak folytatására egészségileg alkalmatlanná vált és az iskolában nem folyik másik megfelelő szakképzés, vagy a tanuló nem kíván tovább tanulni, illetve a továbbtanuláshoz szükséges feltételek hiányában nem tanulhat tovább
- a 2016. szeptember 01-től induló felmenő (új) rendszerű szakközépiskolában és szakgimnáziumban folyó szakképzésben – ha a tanuló tanulmányainak folytatására egészségileg alkalmatlanná vált és az iskolában nem folyik másik megfelelő

szakképzés, vagy a tanuló nem kíván tovább tanulni, illetve a továbbtanuláshoz szükséges feltételek hiányában nem tanulhat tovább

- a tankötelezettség megszűnése után – ha a tanuló írásban bejelenti, hogy kimarad – bejelentés tudomásul vételének napján
- ha a tanuló jogviszonyát - a tanköteles tanuló kivételével - fizetési hátralék miatt az igazgató a szülő, nagykorú tanuló esetén a tanuló eredménytelen felszólítása és a tanuló szociális helyzetének vizsgálata után megszünteti, a megszüntetés tárgyában hozott döntés jogerőre emelkedésének napján
- ha az iskola, kötelező foglalkozásairól a jogszabályban meghatározott időnél igazolatlanul többet mulasztott. (30 óra) - a tanköteles tanuló kivétel.
- a kizárás az iskolából fegyelmi határozat jogerőre emelkedésének napján

Az iskola a tanítási év utolsó napján egyoldalú nyilatkozattal is megszüntetheti annak a tanulónak a tanulói jogviszonyát, aki nem tanköteles, ha ugyanannak az évfolyamnak a tanulmányi követelményeit második alkalommal nem teljesítette.

A tanulói jogviszony megszüntetéséről az iskola írásbeli határozatot küld:

kiskorú tanuló esetében a szülőnek;

nagykorú tanuló esetében a tanulónak.

Az iskolai tanulmányok befejezés kori tanulói jogviszony megszűnése:

- Középfiskolai tanulmányok esetén az utolsó évfolyam elvégzését követő első vizsgaidőszak utolsó napján szakközépfiskolában abban az esetben, ha a tanuló a szakképzésben nem kíván tovább tanulni, vagy a továbbtanuláshoz szükséges feltételek hiányában nem tanulhat tovább.
- Szakiskolában és szakközépfiskolában folyó kimenő (régi) rendszerű szakképzésben
  - az utolsó évfolyam elvégzését követő első szakmai vizsgaidőszak utolsó napján,
  - ha a tanuló a gyakorlati képzésben tanuló szerződés alapján vesz részt, az első szakmai vizsga utolsó napján.
- 2016. szeptember 01-től felmenő (új) rendszerben szakközépfiskolában és szakgimnáziumban folyó szakképzésben
  - az utolsó évfolyam elvégzését követő első szakmai vizsgaidőszak utolsó napján,

- ha a tanuló a gyakorlati képzésben tanuló szerződés alapján vesz részt, az első szakmai vizsga utolsó napján.

2.12. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv

A mindennapok során számos alkalommal találkozunk potenciális veszélyforrással, mely akár súlyosan károsíthatja egészségünket. Nem csupán a sérüléssel járó balesetek tartoznak ide, hanem a szervezetben hirtelen kialakuló változások is, melyek gyors lefolyásukkal jelentenek fokozott veszélyt az emberre. Súlyos állapotú beteg esetében rendkívül lényeges az ellátást megkezdők gyorsasága és hatékonysága. Késlekedés esetén csökken a beteg túlélési esélye, illetve nő a maradandó egészségkárosodás valószínűsége¹. Megoldhatatlan azonban, hogy ilyen esetben a szaksegítség azonnal a helyszínen legyen, így az első észlelő szerepe kulcsfontosságú.

Az elsősegélynyújtás olyan beavatkozás, melyet hirtelen egészségkárosodás esetén annak elhárítása, vagy a további állapotromlás megakadályozása érdekében végez az észlelő személy. Legfontosabb szerepe, hogy helyes alkalmazásával lehetővé válik az idővesztés minimálisra csökkentése, mely a maradandó egészségkárosodás nélküli túlélés alapvető feltétele.

Intézményünkben az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítását a kimenő rendszerű (régi) szakiskolai és szakközépiskolai valamint a felmenő (új) rendszerű szakközépiskola és szakgimnáziumi egyaránt, az osztályokban osztályfőnöki órákon az iskola védőnőjének segítségével valósítjuk meg. A védőnő az osztályfőnökkel előre egyeztetett időpontban tartja az egyes osztályokban az általa leadott tematika szerint az órákat.

A tanórák célja:

A tanulók ismerjék meg:

- a korszerű elsősegély elsajátításának jelentőségét, saját ténykedésük lehetséges életmentő értékét
- az újraélesztés fogalmát és az idő határaiból folyó emberi kötelezettséget
- az alapvető életműködések biológiai lényegét és funkcionális anatómiai áttekintését
- az alapvető életműködések legfőbb zavarait
- az újraélesztés ABC-jének értelmét

- az elsősegélynyújtás általános szabályait

A tanulók sajátítsák el:

- az életmentésre és elsősegélynyújtásra irányuló készséget, hozzáállást
- az alapvető életműködések zavarainak felismerését
- az újraélesztés ABC-jéből az „A” és „B” betűkkel kapcsolatos teendőket
- a legfontosabb egyéb elsősegély-nyújtási tudnivalókat
- a segélyhívás helyes módját

A tanulók legyenek képesek:

- a légút-biztosítás szabályos elvégzésre, hangsúlyozottan beleértve a stabil oldalfekvés önálló létesítését
- a légzés, illetve a vérkeringés megszűnésének megállapítására
- a szájból-orrba befúvásos lélegeztetés elvégzésére
- egyszerű sebvédelemre és visszeres vérzés csillapítására, ütőerek nyomáspontjainak felkeresésére és ütőeres nyomókötés alkalmazására
- balesetek, betegek megfelelő ideiglenes nyugalomba helyezésére

Intézményünkben a szakképző évfolyamon külső előadó – szakember – tart előadást az elsősegélynyújtás alapismereteiről.

3. Helyi tanterv

3.1. A választott kerettanterv megnevezése

A kimenő (régi) rendszerű szakközépiskolai osztályokban a választott kerettanterv az 51/2012 (XII.21.) EMMI- rendelet 6. számú melléklete.

A kimenő (régi) rendszerű szakiskolai osztályokban ugyanezen rendelet 8. számú melléklete alapján dolgozunk.

A 2016. szeptember 01-től induló (új) szakgimnáziumi osztályokban a választott kerettanterv az 51/2012 (XII.21.) EMMI- rendelet 14. számú melléklete.

A 2016. szeptember 01-től induló (új) szakközépiskolai osztályokban a választott kerettanterv az 51/2012 (XII.21.) EMMI- rendelet 15. számú melléklete.

3.2. A kötelező, kötelezően választandó, szabadon választható tanórai foglalkozások megnevezését, óraszámát: kimenő (rég) rendszerű képzési ágazatokra

Agrár

Tantárgy	9.		10.		11.		12.	
	K*	Sz*	K*	Sz*	K*	Sz*	K*	Sz*
Magyar nyelv és irodalom	4		4		4		4	
Idegen nyelvek**	3		3		3	1	3	1
Matematika	3	1	3	1	3	1	3	1
Etika					1			
Tört., társ. És államp. ismeretek	2		2		3	1	3	1
Fizika	2		2		1			
Kémia	2		1					
Biológia-egészségtan			2		2		1	1
Földrajz	2		1					
Szakmai tárgyak**	6		7		8		11	
Művészetek (vizuális kultúra)		1	1					
Informatika**	1	1		2		1		
Testnevelés	5		5		5		5	
Tanulásmódszertan		1		1				
Osztályfőnöki	1		1		1		1	
Kötelező óraszám összesen:	31	4	32	4	31	4	31	4
Csoportbontás	8		7		16		16	
Összes óraszám:	39	4	39	4	47	4	47	4

* K kötelező órakeret, * Sz szabadon tervezhető órakeret

** Csoportbontás

Gépész – kimenő (régi) rendszerű

Tantárgy	9.		10.		11.		12.	
	K*	Sz*	K*	Sz*	K*	Sz*	K*	Sz*
Magyar nyelv és irodalom	4		4		4		4	
Idegen nyelvek**	3		3		3	1	3	1
Matematika	3	1	3	1	3	1	3	1
Etika					1			
Tört., társ. és államp. ismeretek	2		2		3	1	3	1
Fizika	2		2		1			1
Kémia	2		1					
Biológia-egészségtan			2		2		1	
Földrajz	2		1					
Szakmai tárgyak**	6		7		8		11	
Művészetek (vizuális kultúra)		1	1					
Informatika**	1	1		2		1		
Testnevelés	5		5		5		5	
Tanulásmódszertan		1		1				
Osztályfőnöki	1		1		1		1	
Kötelező óraszám összesen:	31	4	32	4	31	4	31	4
Csoportbontás:	8		7		16		16	
Összes óraszám:	39	4	39	4	47	4	47	4

* K kötelező órakeret, * Sz szabadon tervezhető órakeret

** Csoportbontás

Informatika – kimenő (régi) rendszerű

Tantárgy	9.		10.		11.		12.	
	K*	Sz*	K*	Sz*	K*	Sz*	K*	Sz*
Magyar nyelv és irodalom	4		4		4		4	
Idegen nyelvek**	3		3		3	1	3	1
Matematika	3	1	3	1	3	1	3	1
Etika					1			
Tört., társ. és államp. ismeretek	2		2		3	1	3	1
Fizika	2		2		1			
Kémia	2		1					
Biológia-egészségtan			2		2		1	
Földrajz	2		1					
Szakmai tárgyak**	6		7		8		11	
Művészetek (vizuális kultúra)		1	1					
Informatika**	1	1		2		1		1
Testnevelés	5		5		5		5	
Tanulásmódszertan		1		1				
Osztályfőnöki	1		1		1		1	
Kötelező óraszám összesen:	31	4	32	4	31	4	31	4
Csoportbontás:	8		7		16		16	
Összes óraszám:	39	4	39	4	47	4	47	4

* K kötelező órakeret, Sz szabadon tervezhető órakeret

** Csoportbontás

Felnőttek középiskolája– kimenő (régi) rendszerű

Tantárgy	10.		11.		12.	
	K*	Sz*	K*	Sz*	K*	Sz*
Magyar nyelv és irodalom	5		5		5	
Idegen nyelvek**	5		5		5	
Matematika	5		5		5	
Tört., társ. és államp. ismeretek	5		5		5	
Szakmai tárgyak**	10		9		9	
Testnevelés	5		5		5	
Osztályfőnöki	1		1		1	
Kötelező óraszám összesen:	36		35		35	
Csoportbontás	7		16		16	
Összes óraszám:	43		51		51	

* K kötelező órakeret, Sz szabadon tervezhető órakeret

** Csoportbontás

Szakiskola közismereti tárgyak – kimenő (régi) rendszerű

Tantárgy	9.		10.		11.	
	K*	Sz*	K*	Sz*	K*	Sz*
Kommunikáció - Magyar nyelv és irodalom	2		1			1
Idegen nyelvek	2		2		2	
Matematika	2		1			
Társadalomismeret	2		1			0,5
Természetismeret	3					
Testnevelés	5		5		5	
Informatika		1				
Osztályfőnöki	1		1		1	
Kötelező óraszám összesen:	17	1	11		8	1,5
Csoportbontás						
Összes óraszám:	17	1	11		8	1,5

* K kötelező órakeret, Sz szabadon tervezhető órakeret

Tantárgyi struktúra és óraszámok

A szakgimnáziumban a közismereti és a szakmai előkészítő, valamint szakképző oktatás óraszámai a következők:

	közismereti óraszám heti (éves)	szakmai óraszám heti (éves)	összes óraszám heti (éves)	hetek száma
9. évfolyam	22 (792)	13 (468)	35 (1260)	36
10. évfolyam	21 (756)	15 (540)	36 (1296)	36
11. évfolyam	23 (828)	12 (432)	35 (1260)	36
12. évfolyam	23 (713)	12 (372)	35 (1085)	31
13. szakképző évfolyam	0	35 (1085)	35 (1085)	31

A tantárgyi struktúrát a kerettanterv – az eltérő szakképzési irányoknak megfelelően – hat különböző változatban közli. (A helyi tantervben a tantárgyak kötelező óraszámát a szakmabesorolásnak megfelelő változat alapján kell meghatározni.)

3.3. A kötelező, kötelezően választandó, szabadon választható tanórai foglalkozások megnevezése, óraszám: felmenő (új) rendszerű szakközépiskolai képzésekre

Tantárgy	9.		10.		11.	
	K*	Sz*	K*	Sz*	K*	Sz*
Kommunikáció - Magyar nyelv és irodalom	2		1			1
Idegen nyelvek	2		2		2	
Matematika	2		1			
Társadalomismeret	2		1			0,5
Természetismeret	3					
Testnevelés	5		5		5	
Informatika		1				
Osztályfőnöki	1		1		1	
Kötelező óraszám összesen:	17	1	11		8	1,5
Csoportbontás						
Összes óraszám:	17	1	11		8	1,5

* K kötelező órakeret, Sz szabadon tervezhető órakeret

A közismereti órák eloszlása iskolánkban

Tantárgyak	9. évfolyam	10. évfolyam	11. évfolyam
Magyar Kommunikáció -	2 óra	1 óra	1,5 óra
Idegen nyelv	2 óra	2 óra	2 óra
Matematika	2 óra	1 óra	1,5 óra
Társadalomismeret	2 óra	1 óra	1 óra
Természetismeret	3 óra	-	-
Testnevelés	3 óra	3 óra	2,5 óra
Életvezetési ismeretek	1 óra	1 óra	-
Kulturális ismeretek	1 óra	1 óra	-
Osztályközösség-építő Program	1 óra	1 óra	1 óra

Informatika	1 óra	-	
Összesen:	18 óra	11 óra	9,5 óra

A központi állásfoglalás alapján a mindennapos testnevelés csak azokon a napokon kötelező alkalmazni, amelyeken elméleti oktatás folyik. Iskolánkban tömbösített gyakorlatot alkalmazunk a tanulószerveződések miatt. Így a következő óraszámmal dolgozunk testnevelés órán:

9. és 10. évfolyamon:

- 3 óra Testnevelés
- 1 óra Életvezetési ismeretek
- 1 óra Kulturális ismeretek

A 11. évfolyamon testnevelés tárgyból heti 5 óra helyett csak 2,5 óra tartható meg, mivel két hét alatt 5 napot vannak gyakorlaton a tanulók.

Az 1,5 óra szabad órakeret, illetve a testnevelés órából fennmaradó 2,5 óra (összesen 4 óra) a következő módon került szétosztásra:

- 1,5 óra Kommunikáció
- 1,5 óra Matematika
- 1 óra Társadalomismeret

Tantárgyak és óraszámok

Évfolyam/ Tantárgyak	12. Nappali tagozat	13. Nappali tagozat	12. Esti tagozat	13. Esti tagozat
Magyar nyelv és irodalom	6	6	3	3
Idegen nyelv	6	6	3	3
Matematika	6	6	3	3
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	6	6	3	3
Természetismeret	2	2	2	2
Informatika	3	4	3	3
Testnevelés és sport	5	5	–	–
Osztályközösség-építő program	1	1	1	1
Szabadon tervezhető órakeret*	3	5	4	5
Összesen (közműveltségi óraszámok)	35	36	18	18

12. évfolyam nappali tagozatán a szabadon tervezhető 3 óra kiosztása a következő:

Történelem 2 óra
Informatika 1 óra

13. évfolyam nappali tagozatán a szabadon tervezhető 5 óra kiosztása a következő:

Történelem 1 óra
Informatika 2 óra
Természetismeret 2 óra

12. évfolyam esti tagozatán a szabadon tervezhető 4 óra kiosztása a következő:

Osztályfőnöki 1 óra
Informatika 2 óra
Természetismeret 1 óra

13. évfolyam esti tagozatán a szabadon tervezhető 5 óra kiosztása a következő:

Osztályfőnöki 1 óra
Informatika 2 óra
Természetismeret 2 óra

Az Nkt. rendelkezéseinek figyelembe vételével az érettségi tárgyak csoportbontásban is taníthatók.

3.4. A kötelező, kötelezően választandó, szabadon választható tanórai foglalkozások megnevezése, óraszám: felmenő (új) rendszerű szakgimnáziumi képzésekre

Szakgimnázium

Mezőgazdaság XXXIII., Kertészet és parképítés XXXIV. ágazatok esetében

Tantárgyak	9. évf.	10. évf.	11. évf.	12. évf.	9–12. óraszám összesen	13. évf.	13. évf. m összesen
Magyar nyelv és irodalom	4	4	4	4	556	–	–
Idegen nyelvek	3	3	3	3	417	–	–
Szakmai idegen nyelv	1	1	1	1	139	4	124
Matematika	3	3	3	3	417	–	–
Történelem	2	2	3	3	345	–	–
Etika	–	–	–	1	31	–	–
Informatika	2	2	–	–	144	–	–
Testnevelés	5	5	5	5	695	–	–
Osztályfőnöki	1	1	1	1	139	–	–
Kötelező komplex természettudományos tantárgy	3	–	–	–	108	–	–
Ágazathoz kapcsolódó tantárgy: Biológia	–	2	2	2	206	–	–
Kötelezően választható tantárgy: Emelet szintű	–	–	2	2	134	–	–

érettségi vagy Idegen nyelv vagy Fizika vagy Informatika vagy Szakmai tantárgy ¹							
Pénzügyi és vállalkozási ismeretek	-	1	-	-	36	-	-
Érettségire épülő (fő) szakképesítés	8	8	7	7	(1045+ 453) 1498	31	961
Érettségi vizsga keretében megszerezhető szakképesítés	3	4	3	3		-	-
Rendelkezésre álló órakeret / hét	35	36	35	35		35	
Tanítási hetek száma	36	36	36	31		31	
Éves összes óraszám	1260	1296	1260	1085	4901	1085	1085

¹ Az órakeret a Katonai alapismeretek tantárgy oktatására is fordítható

Szakgimnázium

Gépészet IX., Agrárgépész XXXI., ágazatok esetében

Tantárgyak	9. évf.	10. évf.	11. évf.	12. évf.	9–12. óraszám összesen	13. évf.	13. évf. óraszám összesen
Magyar nyelv és irodalom	4	4	4	4	556	–	–
Idegen nyelvek	4	4	4	4	556	4	124
Matematika	3	3	3	3	417	–	–
Történelem	2	2	3	3	345	–	–
Etika	–	–	–	1	31	–	–
Informatika	2	2	–	–	144	–	–
Művészetek	–	–	1	–	36	–	–
Testnevelés	5	5	5	5	695	–	–
Osztályfőnöki	1	1	1	1	139	–	–
Kötelező komplex természettudományos tantárgy	3	–	–	–	108	–	–
Ágazathoz kapcsolódó tantárgy: Fizika	–	2	2	2	206	–	–
Kötelezően választható tantárgy: Emelt szibtű érettségi vagy Idegen nyelv vagy Kémia vagy Informatika vagy Szakmai tantárgy ²	–	–	2	2	134	–	–
Pénzügyi és vállalkozói	–	1	–	–	36	–	–

² Az órakeret a Katonai alapismeretek tantárgy oktatására is fordítható

ismeretek							
Érettségire épülő (fő) szakképesítés	8	8	7	7		31	961
Érettségi vizsga keretében megszerezhető szakképesítés	3	4	3	3	(1045+453) 1498	–	–
Rendelkezésre álló órakeret / hét	35	36	35	35		35	
Tanítási hetek száma	36	36	36	31		31	
Éves összes óraszám	1260	1296	1260	1085	4901	1085	1085

**Kétéves szakgimnáziumi szakképesítések óratervtáblázata
minden ágazat esetében**

Tantárgyak	1/13. évf.	2/14. évf.	1/13–2/14. évf. óraszám összesen
Szakmai idegen nyelv	4	4	268
Érettségire épülő szakképesítés órakerete	31	31	2077
Rendelkezésre álló órakeret / hét	35	35	
Tanítási hetek száma	36	31	
Éves összes óraszám	1260	1085	2345

3.5. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei

3.5.1. Törvényi háttér:

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény

A nemzeti köznevelés tankönyvellátásáról szóló 2013. évi CCXXXII. törvény

A tankönyvvé, pedagógus-kézikönyvvé nyilvánítás, a tankönyvtámogatás, valamint az iskolai tankönyvellátás rendjéről szóló 17/2014. (III. 12.) EMMI rendelet

3.5.2. Kiválasztásukról a munkaközösségek döntenek az alábbi elvek szerint:

- szakmai színvonal, korszerűség
- nyelvezet, használhatóság
- az osztály adott óraszám
- a tantárgyi kimenet céljainak és követelményeinek biztosítása (érettségi, felvételi, szakmai-vizsga, műveltség megalapozása)
- esztétikai megjelenés

3.5.3. Feleljenek meg:

- a technikai, műszaki feltételeknek (előadó, szaktanterem, taniroda, tornaterem, könyvtár, nyelvi szaktanterem)
- az egészségügyi előírásoknak (fizika, kémia, tornaterem)
- a balesetvédelmi szabályoknak (eszközök, gépek tanulmányi szolgáltatások)
- környezetvédelmi szempontoknak

3.5.4. A tankönyvek és a taneszközök kiválasztásának elvei

Iskolánkban a nevelő-oktató munka során a pedagógusok csak olyan nyomtatott taneszközöket (tankönyv, munkafüzet, térkép, stb.) használnak a tananyag feldolgozásához, amelyeket az oktatásért felelős miniszter hivatalosan tankönyvvé nyilvánított. A nyomtatott taneszközökön túl néhány tantárgynál egyéb eszközökre is szükség van (pl. tornafelszerelés, rajzfelszerelés, stb.)

Az egyes évfolyamokon a különféle tantárgyak feldolgozásához szükséges kötelező tanulói taneszközöket a pedagógusok szakmai munkaközösségei (illetve, ahol nincs munkaközösség, ott az egyes szaktanárok) határozzák meg az iskola helyi tanterve alapján.

A kötelezően előírt taneszközök beszerzése a tanév kezdetére a szülők feladata.

A taneszközök kiválasztásánál a szakmai munkaközösségek a következő szempontokat veszik figyelembe:

- szerepeljen a hivatalos tankönyvjegyzékben,
- illeszkedjen az iskola helyi tantervéhez,
- az egyes taneszközök kiválasztásánál azokat az eszközöket részesítik előnyben, amelyek több tanéven keresztül használhatók,
- legyen színes, változatos, motiváló, képei, ábrái, szövegei legyenek egyértelműek és érthetőek,
- legyen tartós, több évig használható,
- ára legyen minél olcsóbb.

3.6. A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályait

1. A hit- és erkölcsstan oktatása

Intézményünkben minden év szeptemberében felmérjük a hitoktatás igényét. Amennyiben van olyan tanuló, aki igényli a hitoktatást, úgy biztosítjuk számára azt.

2. Természettudományos nevelés

A kerettantervnek megfelelően biztosítjuk a természettudományos tantárgyak megfelelő óraszámú való oktatását. A tantervi kereteken kívül tanórán kívüli tevékenységek biztosítják a tanulók természettudományos érdeklődésének felkeltését. Minden évben a Diákönkormányzatok beleépítik éves programjukba azokat a rendezvényeket, amelyek kapcsolódnak a természettudományokhoz. (pl. Föld világnapja, Víz világnapja...)

3. Mindennapos testnevelés

Az intézmény a mindennapos testnevelést az Nkt. 27. § (11) és (11a) bekezdésében meghatározottak szerint szervezi meg.

4. Az idegennyelv-oktatás

Intézményünk biztosítja, hogy a hozzánk jelentkező 8. osztályos tanulók folytathassák az általános iskolában megkezdett idegen nyelv tanulását. A szakgimnáziumi osztályokban egy idegen nyelv tanulása kötelező. A tanulók idegen nyelvi tudását a 9. osztályokban szeptemberben felmérjük, majd tudásszintjüknek megfelelően kerülnek csoportokba. Differenciáltan biztosítjuk diákjainknak idegen nyelvből az érettségire való felkészülést. Kialakítunk egy nívvó csoportot, ahol a diákoknak lehetőségük van felkészülni az adott idegen nyelvből nyelvvizsgára, vagy emelt szintű érettségi vizsgára idegen nyelvből.

Intézményünkben a szakgimnáziumi, érettségit biztosító osztályokban az érettségi idejére biztosítjuk az idegen nyelv legalább B1 szintű elsajátítását.

5. Emelt szintű képzés

Intézményünkben emelt szintű képzés nem folyik.

6. A szakgimnáziumi nevelés-oktatás (felmenő (új) rendszerben 2016.09.01.)

Feladatunk a szakmai érettségi végzettséget adó érettségire, szakirányú felsőfokú iskolai továbbtanulásra, szakirányú munkába állásra felkészítő oktatás megvalósítása. A 9-12. évfolyamokon az általános műveltségek megalapozása mellett szakmai elméleti és gyakorlati oktatás is folyik. A képzés óraterve párhuzamosan biztosítja a felkészülést az érettségi vizsgákra, valamint a szakmai ismeretek elsajátítását. A szakgimnáziumi osztályainkban az Országos képzési jegyzékről szóló kormányrendeletben meghatározott ágazatokban tehető munkakör betöltésére képesítő szakmai érettségi vizsga.

7. A szakközépiskolai nevelés-oktatás (felmenő (új) rendszerben 2016.09.01.)

A szakközépiskolai nevelés-oktatás a szakközépiskolai kerettantervek alapján valósul meg. Biztosítjuk a szakképzési törvény által meghatározott időkeretet a NAT követelményeinek megvalósítására.

8. A szakközépiskolai nevelés-oktatás – kimenő (régi) rendszerben

Feladatunk a szakmai érettségi végzettséget adó érettségire, szakirányú felsőfokú iskolai továbbtanulásra, szakirányú munkába állásra felkészítő oktatás megvalósítása. A 9-12. évfolyamokon az általános műveltségek megalapozása mellett szakmai elméleti és gyakorlati oktatás is folyik. A képzés óraterve párhuzamosan biztosítja a felkészülést az érettségi vizsgákra, valamint a szakmai ismeretek elsajátítását. A szakközépiskolai osztályainkban az Országos képzési jegyzékről szóló kormányrendeletben meghatározott ágazatokban tehető munkakör betöltésére képesítő szakmai érettségi vizsga.

9. A szakiskolai nevelés-oktatás – kimenő (régi) rendszerben

A szakiskolai nevelés-oktatás a szakiskolai kerettantervek alapján valósul meg. Biztosítjuk a szakképzési törvény által meghatározott időkeretet a NAT követelményeinek megvalósítására.

10. A sajátos nevelési igényű tanulók nevelésének-oktatásának elvei

Jelen Pedagógiai Program erről részletesen nyilatkozik a 2.6.2 pont alatt.

11. A nemzetiségi nevelés

Intézményünkben a településen élő nemzetiség (román és cigány) kultúrájának megismerését az osztályfőnöki órákon valósítjuk meg.

3.7. A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja

Az intézmény a mindennapos testnevelést az Nkt. 27. § (11) és (11a) bekezdésében meghatározottak szerint szervezi meg.

Úszás:

A mindennapos testnevelés keretében a rendszeres úszásoktatás biztosított a Makói Városi uszodában.

A szakgimnáziumi osztályokban kéthetente két óra úszásoktatást biztosítunk legalább egy úszásnem biztonságos elsajátítása céljából.

A **gyógytestnevelés** a 15/2013. (II. 26.) EMMI rendelet a pedagógiai szakszolgálati intézmények működéséről, (10. A gyógytestnevelés) 28. §-ban megfogalmazottak szerint valósul meg. A megyei pedagógiai szakszolgálat makói tagintézményének segítségével biztosítjuk tanulóink részére a gyógytestnevelési ellátást.

3.8. A választható tantárgyak, foglalkozások, továbbá ezek esetében a pedagógusválasztás szabályai

Az iskola pedagógiai programjának megfelelően a jogszabályok szerint meghatározott időpontig kell a tanulónak jelentkeznie a kötelezően választható tantárgyakra, az érettségire történő (középszintű) felkészítő oktatásra. A tanuló jogviszonyának megkezdésekor írásban nyilatkozik arról, hogy tudomásul veszi a kötelezően választható tantárgyakat.

A választható foglalkozásokról az intézményvezető által meghirdetett időpontban írásban nyilatkozik és tudomásul veszi, hogy az általa választott foglalkozásra köteles egész tanévben járni.

Az iskola személyi feltételrendszere nem teszi lehetővé, hogy a szorgalmi időszakban a tanuló pedagógust válasszon. Erre minden tanév június 30-ig az igazgatóhoz benyújtott írásbeli kérelem alapján nyílik lehetőség, mely a következő tanévre vonatkozatható, de annak elfogadása az iskolavezetés részéről nem kötelező.

3.9. Választható érettségi vizsgatárgyak megnevezése

Az intézményben tanult bármely tárgyból tehet a tanuló érettségi vizsgát, feltéve hogy az adott tárgyból teljesítette a vizsgakövetelményekben megfogalmazott feltételeket.

3.10. Az egyes érettségi vizsgatárgyakból a középszintű érettségi vizsga témakörei

Az érettségi vizsga részletes követelményeiről szóló 40/2002. (V. 24.) OM rendelet az érettségi vizsga részletes követelményeiről, rendeletben meghatározott.

3.11. A tanuló tanulmányi munkájának írásban, szóban vagy gyakorlatban történő ellenőrzési és értékelési módja, valamint a magatartás és szorgalom minősítésének elvei

3.11.1. Ellenőrzés

Tanulók ellenőrzése kiterjed

- a helyi tantervben előírt követelmények teljesítésének szintjére, az egyes tantárgyakból nyújtott teljesítményre,
- iskolai és az osztályközösségben végzett tevékenységre,
- a tanuló magatartására, fegyelmezettségére, viselkedésére.

A tanulók munkájának ellenőrzése folyamatos (az iskola helyi tanterve, illetve a nevelők által összeállított tanmenetek és munkatervek alapján).

3.11.2. Értékelés

Az értékelés az iskolai élet minden területére kiterjed, így:

- az ismeretek és készségek elsajátítási szintjére,
- a magatartásra, a tanórán és a tanórán kívül,
- a szorgalomra, a feladatvállalásra és feladatvégzésre a szükséges felszerelés meglétére.

Az értékelés célja:

- motiválja a tanulókat,
- jelezze a tanuló számára tudásának szintjét,
- jelezze a pedagógus számára a tanuló fejlődését,
- jelezze a szülő számára gyereke viszonyát a tantervi követelményekhez.

Az értékelésnél szem előtt kell tartani a tanulók képességét, szorgalmát, befektetett munkáját. Tárgyilagosan fel kell tárni a hiányosságokat, megerősíteni a pozitívumokat, hogy ezzel is fejlődjön a tanulók önismerete.

3.11.3. Az ellenőrzési és értékelési rendszer követelményei:

- a tanév kezdetekor pontosan meg kell határozni a tanulóknak a követelményeket, ennek számonkérési módját,

- az ellenőrzés legyen következetes és felelősségteljes, folyamatos munkára és kötelességtudatra neveljen,
- az értékelés legyen tárgyilagos, objektív, erősítse a pozitívumokat, és tárja fel a hiányosságokat,
- az értékelés legyen sokoldalú és ösztönző hatású.

3.11.4. A tanulók értékelésének helyi rendszere:

Az értékelést megalapozó ellenőrzés célja:

- a tanulók minősítése,
- visszajelzés a szülőknek, az iskolának a tanuló tudásáról, az esetleges hiányosságokról,
- az önértékelés képességének kialakítása,
- személyiség fejlesztése
- szembesíteni a tanulót saját teljesítményével

Az ellenőrzés és az azt követő értékelés legyen:

- pedagógiaiilag kifogástalan,
- folyamatos, rendszeres, tervszerű és aktuális,
- kiszámítható, nem kampányszerű,
- sokoldalú, vegye figyelembe a tanuló valamennyi pedagógiai szempontból fontos tevékenységét
- módszertanilag változatos,
- konkrét, objektív és igazságos, szükség esetén méltányos,
- lehetőség szerint kollektív: vegye figyelembe az osztályközösség véleményét is,
- természetes kísérője a tanulási folyamatnak, ne kísérje túlzottan feszült légkör

Az ellenőrzés és értékelés során figyelembe kell venni a tanulók életkori sajátosságait, a tantárgy jellegét a tanuló önmagához viszonyított fejlődését is.

Az osztályzás nem lehet a fegyelmezés, büntetés eszköze.

3.11.5. Az ellenőrzés, értékelés formái:

- **szóbeli:** beszélgetés, összefüggő felelet, kiselőadás, stb.
- **írásbeli:** feladatlap, teszt, dolgozat, témazáró, stb.
- **gyakorlati:** gyűjtőmunka, sportteljesítmény, szakdolgozat, gyakorlati munka

Mindezekből kiválasztva a pedagógus maga tervezi meg az ellenőrzést, értékelést, - ügyelve a szóbeli és írásbeli, gyakorlati formák helyes arányára. Az esetleges speciális ellenőrzési formákat a helyi tantervek tartalmazzák.

3.11.6. Az iskola értékelési és vizsgarendszere

A tanulók teljesítményének értékelése

A Nemzeti Köznevelésről szóló 2011.évi CXC. törvény 54. §-2. bekezdés.

A tanulói értékelés módjai, fajtái:

- *Nyomon követő értékelés (mérés):* Az adott tanuló (osztály) önmagához viszonyított teljesítményének nyomon követése, a fejlődés minőségének és ütemének regisztrálása.
- *Diagnosztikus és formatív értékelés:* Az alapkészségek mélységének megismerése, a következő időszak fejlesztési feladatainak megtervezése.
- *Szummatív értékelés:* Az egyes évfolyamok végén a helyi tanterv által meghatározott tananyag elsajátítása szintjének meghatározása, konzekvenciák levonása.

Az értékelés módjai:

- Érdemjegy nélküli értékelés, ami lehet írásbeli vagy szóbeli teljesítmény minősítése.(pl. diagnosztizáló értékelés)
  - Érdemjeggyel történő értékelés
1. A szaktanár önálló összefüggő feleletet legfeljebb 3 órai anyagra visszamenően követelhet, de bármely a továbbhaladáshoz szükséges fogalmat, törvényt ellenőrizhet a **szóbeli** felelet során.
  2. A szaktanár önálló összefüggő feleletet legfeljebb 3 órai anyagra visszamenően követelhet, de bármely a továbbhaladáshoz szükséges fogalmat, törvényt ellenőrizhet. az **írásbeli** felelet során.
  3. A szaktanár a tanuló tudásszintjét minősíti az adott témakörben. A **témazáró dolgozatot** a szaktanár egy héttel korábban bejelenti a tanulócsoporthoz. A témazáró dolgozatot megelőzi az adott tananyag összefoglalása. Egy tanítási napon maximum kettő témazáró dolgozat íratható egy tanulócsoporthoz.
  4. **Szintvizsgákkal** történő értékelés

Szintvizsgát az intézményben a pedagógiai program 2.10. fejezetében foglaltak szerint tartunk. A célja kettős, egyrészt tájékoztatást adjon a szülőnek, pedagógusnak és a tanulónak az elért követelmények teljesítéséről, másrészt motiváljon a tanulásra, segítse a tananyag ismétlését és rendszerezését, adjon lehetőséget a vizsgaszituáció kipróbálására.

A szintfelmérő vizsga minden tanuló számára kötelező. A szaktanár az év során a kiemelkedően dolgozó tanulók részére felmentést adhat. Igazolt hiányzás esetén a szintmérőt nem minősítjük, igazolatlan hiányzás esetén a szintfelmérőt elégtelennek tekintjük.

A szintvizsgák anyaga az évközi témazáró dolgozatok anyagára épül, ezt a szaktanárok minden évben október 15-ig közlik a tanulókkal. A számonkérés a tantárgy sajátosságainak megfelelően írásban vagy szóban, vagy mindkettőben történik. Az érdemjegy döntő súllyal szerepel a többi érdemjegy között.

A számonkérés történhet tanítási órán, tanítás nélküli munkanapon, illetve tanítási napokon délután. A feladatokat a munkaközösségek állítják össze, figyelembe véve a NAT, az érettségi vizsga és a szakmai vizsga követelményeit.

A szintvizsga eredményét súlyozottan számítjuk be az osztályzatok meghatározásánál. Ha a tanuló a vizsgán nem jelenik meg, akkor osztályzatát az adott tárgyból a nevelőtestület dönti el az osztályozóértekezleten.

A döntés kétféle lehet:

- a megfelelő érdemjegyek alapján egy konkrét osztályzat kialakítása,
- jegyek hiányában, vagy a szükségesnél kevesebb jegy esetén az adott tárgyból osztályozhatatlanság megállapítása, ami a továbbhaladás szempontjából az elégtelen osztályzattal azonos következményekkel jár.

3.11.7. Egyéb vizsga:

Hiányzást pótló vizsgák

Az iskola nevelőtestülete – a diákönkormányzat és a szülői közösség egyetértésével – a hiányzások csökkentése érdekében bevezette a „100 órás hiányzás” utáni vizsgát.

A vizsga célja az, hogy a tanulók amennyiben elérik a száz tanítási órai hiányzást, bepótolják a hiányzások idejére eső tanítási anyagot.

A vizsgát a hiányzási nap hónapját követő hónap végéig kell letenni a szaktanárok által előírt tananyagból.

A vizsgán elért érdemjegy egy témát lezáró érdemjeggyel egyenértékű.

Az érdemjegyek értéke: írásbeli (röpdolgozat), szóbeli felelet egyszeres súllyal
témazáró dolgozat kétszeres
szintvizsga négyszeres értékű.

Az értékelés alapja:

A helyi tanterv követelményrendszere

Az értékelés formái

Személyes, verbális értékelés

Az iskola tanárainak tevékenységét tudatos, rendszeres szóbeli értékelés jellemzi. Értékelési rendszerünkben helyet kap a személyre szóló értékelés a tanítási órán és az órán kívüli tevékenységben egyaránt, ami a pedagógus, segítő és tanácsadó készségét tükrözi.

A kiemelkedő teljesítményeket, versenyek eredményeit az egész iskola közössége előtt értékeljük.

A közösségre káros hatással lévő megnyilvánulásokat, az elmarasztalásokat is a közösség tudtára hozzuk figyelembe véve a tanuló személyiségi jogait.

A tanuló önfejlődése érdekében az osztályban tanító pedagógus és az osztályfőnök végezhet hosszabb helyzetfeltáró beszélgetést a diákokkal, a szülőkkel.

Írásbeli szöveges értékelés

A szaktanár a tanulók írásbeli munkájáról szöveges értékelést adhat. A kritikus teljesítményt nyújtó tanulók szüleinek az osztályfőnök értékelő levélben figyelmeztető célú tájékoztatást ad gyermeke tanulmányi munkájáról félév, illetve év vége előtt egy hónappal.

Az igazolatlanul sokat hiányzó tanulók szüleit szintén írásban értesítjük gyermeke munkafegyelmének lazulásáról.

Osztályozás

Év elején a szaktanár tájékoztatja a tanulókat az értékelési rendszeréről.

Az osztályzat kialakításánál figyelembe kell venni a tanuló teljesítményének javulását vagy gyengülését az osztályozási időszak alatt.

Ha az osztályfőnök véleménye alapján a szaktanár az osztályzatot a tanuló számára hátrányosan állapította meg, kezdeményezheti a tanuló számára kedvezőbb osztályzat megállapítását. Ilyen esetekben az osztályozó értekezlet dönt. Az osztályozó értekezleten az osztályban tanító pedagógusok – a tanulót tanító pedagógusok - egyszerű szótöbbséggel döntenek. Egyenlő szavazat esetén az osztályfőnök szavazata a döntő.

Minden tantárgyból a heti óraszám plusz egy, de legalább három jegynek kell lennie félévenként.

Félévkor és tanév végén az érdemjegyek alapján osztályzattal értékelünk. Érdemjegyeket szóbeli és írásbeli ellenőrzés alkalmával szerezhethetnek a tanulók. Az év végi osztályzatnál az egész évi teljesítményt kell figyelembe venni.

Az írásbeli feladatokat a szaktanárok a megíratást követően két héten belül kijavítják, a tanulóknak kiosztják, és az érdemjegyeket beírják a naplóba.

A magatartás és a szorgalom jegyeket a félévi és tanévvégi osztályozó értekezlet határozza meg az osztályfőnökök előterjesztése alapján.

Félévkor az ellenőrző könyvbe 1 - 5-ig számmal írjuk be a tantárgyak osztályzatait, a magatartás és a szorgalom értékelését szövegesen.

Tanév végén a bizonyítványba az osztályzatokat betűvel. /jeles, jó, közepes, elégséges, elégtelen kifejezésekkel / a magatartás és szorgalom értékelését /példás - jó - változó - rossz illetve példás, jó, változó, hanyag.

Az osztályfőnök egy félévben legalább kétszer egyezteteti az ellenőrzőket és az e-naplót. Ha a tanuló tanulmányi eredményében tartós hanyatlás tapasztalható, erről a szülőt mielőbb írásban értesíti.

Az osztályzat (érdemjegy) akkor:

- ***jeles (5)*** Ha a tanuló a helyi tanterv követelményeit megbízhatóan elsajátította, tudását alkalmazni is képes
- ***jó (4)*** Ha a tanuló kevés hibával elsajátította a helyi tanterv követelményeit, s kisebb bizonytalanságokkal tudja alkalmazni tudását.
- ***közepes (3)*** Ha a tanuló a helyi tanterv követelményeit pontatlanul, esetenként felszínesen és több hibával teljesíti, s csak tanári segítséggel tudja alkalmazni tudását.

- **elésleges (2)** Ha a tanuló a helyi tantervnek csak minimális, a továbbhaladáshoz szükséges ismereteit sajátította el, s kizárólag tanári segítséggel képes önálló feladatvégzésre.
- **elégtelen (1)** Ha a tanuló a helyi tanterv követelményeinek minimum szintjét sem sajátította el, nem rendelkezik a továbbhaladáshoz szükséges ismeretekkel, s tanári segítséggel sem képes önálló feladatvégzésre.
  - o Ha a tanuló felróható okból/okokból nem jelenik meg, ill. nem pótolja a követelményeket. (hiányzását nem igazolja).

Az érdemjegy (osztályzatok) osztálykönyvi bejegyzésének formái:

piros színnel:	dolgozatok
vastag pirossal	témazáró dolgozatok
vastag piros kétszer beírva	szintvizsga érdemjegyei (egy teljesítmény 2 db érdemjegy)
kékkel	szóbeli és írásbeli felelet - szakmai gyakorlaton kapott érdemjegyek
zölddel:	gyűjtőmunka, szorgalmi feladatok, kiselőadások, füzetvezetés

Tanulásmódszertan értékelése a Galamb József Mezőgazdasági Szakképző Iskolában

A tantárgy tanításának a célja, hogy megtanítsuk az iskolába kerülő tanulókat tanulni.

A tantárgy által elsajátított ismereteket nem osztályozzuk, csak szövegesen értékeljük:

- nem felelt meg
- megfelelt,
- jól megfelelt,
- kiválóan megfelelt.

Etika tárgy értékelése a Galamb József Mezőgazdasági Szakképző Iskolában

A tantárgy tanításának a célja, hogy nyújtson fogalmi keretet az ember sajátos léthelyzetének és az emberi együttélés alapelveinek helyes értelmezéséhez. A tanulók ismerjék meg az emberi természet világát és a társas kapcsolatok sajátosságait. Tudatosítsa azokat az értékdilemmákat, melyek a tetteiért felelős lény, az ember sorsától elválaszthatatlanok. Ismertessen meg a jó és a rossz mibenlétével, a helyes magatartás és a jó döntés vezérelveivel,

az erényekkel, a fontosabb etikai álláspontokkal, nézetekkel, értékelvekkkel és érvelési módokkal.

A tantárgy által elsajátított ismereteket nem osztályozzuk, csak szövegesen értékeljük:

- nem felelt meg
- megfelelt,

Úszás értékelése a Galamb József Mezőgazdasági Szakképző Iskolában

Minden félévben egy érdemjegyet kapnak a tanulók az úszás teljesítményük értékelésére

A gyógytestnevelés értékelése a Galamb József Mezőgazdasági Szakképző Iskolában

A II/B kategória érdemjegyeit a gyógy testnevelő állapítja meg, akként, hogy minden hónapban kell kapniuk érdemjegyet a teljesítményükre.

A II/A kategória jegyeit a testnevelő tanár valamint a gyógy testnevelő közösen állapítják meg. Gyógytestnevelésből egy félévben két érdemjegyet kell kapnia a tanulónak. a többi jegyet a testnevelő tanár adja.

3.12. A tanulók tanulmányi munkájának, magatartásának és szorgalmának ellenőrzése és értékelése

3.12.1. Az iskolai értékelés kiterjed:

- a tanuló tanórai és tanórán kívüli, gyakorlatokon tanúsított magatartására, szorgalmára, munkához való hozzáállására
- az ismeretek elsajátításának szintjére
- a korábbi ismereteihez mért fejlődésére

3.12.2. Az értékelés feladata:

- tárgyilagosan minősíteni a tanulók tudását
- a tanulót magasabb teljesítményre ösztönözni
- felvilágosítást ad a szülőknek és a tanulóknak arról, hogy milyen a tanuló viszonya az iskolai követelményekhez és az iskolához

3.12.3. Az értékelés formái:

A szaktanárok változatos szóbeli és írásbeli módszerekkel mérhetik a tanulók tudását. Az értékelés 1-től 5-ig terjedő érdemjeggyel történik. A tanulók érdemjegyeit a tanárok az e-naplóba írják. Az egyes tantárgyakból félévenként legalább annyi érdemjegyük legyen a tanulóknak, mint a heti óraszám + 1, de legalább 3 jegy. A témazáró dolgozatok kijavításának határideje két hét, s a szaktanároknak egy évig kell megőrizniük azokat.

A tanuló az iskola magasabb évfolyamába, illetve érettségi vizsgára csak akkor léphet, ha az előírt tanulmányi követelményeket legalább elégséges szinten teljesítette.

3.12.4. A tanulók magatartásának, szorgalmának értékelése, minősítési formája

A magatartás és a szorgalom minősítése

A tanuló magatartását, magaviseletét, ill. a tanuláshoz való viszonyát, szorgalmát félévkor és év végén a nevelőtestületi konferencián értékeljük példás, jó, változó, rossz illetve hanyag minősítéssel.

A tanulók magatartását minősítő osztályzatok elbírálásának szempontjai

Példás

- *a tanuló fegyelmező intézkedésben és fegyelmi büntetésben az elbírált időszakban nem részesült*
- *igazolatlanul maximum 1 órát mulasztott*
- *a tanítási órákon és tanórán kívüli foglalkozásokon pontosan megjelent*
- *a házirend előírásait megtartotta, igyekezett azokat tanuló társaival is megtartatni*
- *az iskolán kívüli magatartásában kifogás nem merült fel*
- *külső megjelenése kulturált, tanáraival, szüleivel, a felnőttekkel és tanuló társaival szemben tisztelettudó és udvarias*
- *a közösségben önként vállalt feladatokat, jó értelemben véve kezdeményező*
- *megbízatásait lelkiismeretesen teljesítette*

Jó

- *a tanuló az elbírált időszakban egy osztályfőnöki intést vagy figyelmeztetést kapott*
- *igazolatlan mulasztása maximum 8 óra (egyéb magatartástól függően)*

- *a házirend előírásait megtartotta, igyekezett azokat tanulótársaival is megtartatni*
- *külső megjelenése kulturált, tanáraival, szüleivel, a felnőttekkel és tanulótársaival szemben tisztelettudó, udvarias*
- *felhívásra bekapcsolódott a közösségi tevékenység valamilyen formájába*
- *a rábízott feladatokat végrehajtja*

Változó

- *a tanuló az elbírált időszakban osztályfőnöki intést, vagy annál súlyosabb fegyelmi büntetést kapott*
- *tapasztalható hibáinak kiküszöbölésére három, vagy több fegyelmező intézkedés hatására sem törekedett*
- *igazolatlanul mulasztott 4-15 óra (a mulasztásokkal kapcsolatos eljárási rend szerint)*

Rossz

- *ha a tanulóközösséggel szembehelyezkedik,*
- *a közösséget negatívan befolyásolja*
- *tetteit felelőtlenység jellemzi,*
- *a házirend előírásait tudatosan és sorozatosan megsértette*
- *zavarja a tanítási órát*
- *emberi magatartásában kirívó hiányosságok mutatkoznak*
- *a tanévben fegyelmi büntetésben részesült*
- *tizenöttnél több igazolatlan órája van*

A tanulók szorgalmát minősítő osztályzatok elbírálásának szempontjai

Példás

- *tanulmányi munkafegyelme kifogástalan, kötelességeit adottságainak, képességeinek megfelelően teljesíti*
- *a tanórákon nem jelenik meg készületlenül, kötelező jellegű írásbeli házi feladatait rendszeresen elkészíti*

- *képességeinek megfelelően bekapcsolódik a szakköri munkába, indul tanulmányi versenyeken vagy egyéb, a tanulmányi munkához kapcsolódó többletfeladatot vállal*
- *tanítási órákon aktívan segíti a tanár munkáját*
- *társai tanulmányi munkáját segíti*
- *feladatait önállóan és megbízhatóan elvégzi*

Jó

- *tanulmányi munkafegyelme kissé ingadozó, tanulmányi eredménye egy-két tantárgy esetében nem a képességeinek megfelelő*
- *a tanítási órákra általában felkészül, kötelező jellegű írásbeli házi feladatait elkészíti*
- *az órákon aktivitása megfelelő*
- *tanulmányi versenyekbe igyekszik bekapcsolódni*

Változó

- *tanulmányi munkafegyelme ingadozó, eredményei általában elmaradnak az adottságai és körülményei által nyújtott lehetőségektől*
- *iskolai kötelezettségeiből adódó feladatait hiányosan végzi*

Hanyag

- *rendszeresen készületlenül jelenik meg a tanítási órákon*
- *kötelezettségeit nem teljesíti*
- *képességeit nem fejleszti*
- *egy vagy több tantárgyból elégtelen osztályzatot kap*
- *a tanítási órákat figyelmetlenségével, készületlenségével hátráltatja*
- *a munkavégzésben megbízhatatlan*

3.13. A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei

3.13.1. Az osztályba, csoportba sorolás szempontjai

Az oktatás az egyes évfolyamokon osztálykeretekben folyik. Az osztályokba sorolás a felvételi eljárásban meghatározott szempontok alapján történik és az igazgató, illetve az általános igazgatóhelyettes hatáskörébe tartozik. Az osztályok, csoportok szervezésénél az igazgató figyelembe veszi a közoktatási törvény létszámokra vonatkozó szabályait.

A csoportbontásban legfontosabb alapelv a nívócsoportok szerinti csoportszervezés. A továbbhaladásban a tanulók egyéni fejlődési üteméhez kell igazodni.

- Az idegen nyelvi csoportokba való besorolás alapja a tanuló tudásszintje, melynek felmérésére tanév elején (szeptember 10-ig) kerül sor. A 9. évfolyam kivételével (félévkor változhat) a nyelvi csoportokba való besorolás egy tanévre szól (indokolt esetben lehet csak változás). A besorolásnál a tanuló tudásszintjén kívül fontos szempont a csoport létszáma is.
- Az informatika tantárgy – a tanév eleji felmérés alapján – a szakmai munkaközösség dönt a tanulók csoportba sorolásáról.
- A szakmai tárgyak oktatását szintén csoportbontásban valósítjuk meg.

3.14. A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzetiség kultúrájának megismerését szolgáló tananyag

Intézményünkben a településen élő nemzetiség (román és cigány) kultúrájának megismerését az osztályfőnöki órákon valósítjuk meg.

3.15. A tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszerek

Törvényi háttér:

A nemzeti köznevelésről szóló törvény 80. § (9) bekezdése

A fizikai teljesítmény mérését az Oktatási Minisztérium által készített „Útmutató a tanulók fizikai állapotának méréséhez” c. kiadvány alapján végeztük a 2013/2014-es tanévig.

A próbarendszerrel nevelési eszköznek tekintettük, amelyek lehetővé tették a tanulók fejlődése során az alapvető fizikai tulajdonságok mérését. A teszt nem képezte a tanterv tartalmát, a cél,

hogy a felmérés megvalósuljon és nem szabad azokat betanítani és gyakoroltatni. A felmérés jó volt arra, hogy kimutassa a tanulók fizikai állapotát.

A próbarendszer nem igényelt nagy eszközigényt.

A próbarendszer 2000-ben készült, amióta megkaptuk, alkalmaztuk. A tanulók szívesen vettek részt a felméréseken. A tesztekét évente kétszer a tanév elején és végén végeztettük. A tesztekét a kézikönyvben szereplő sorrendben végeztük, ezért az állóképességi futás az utolsó, a tanulók mindig elegendő pihenési időt kapnak a tesztek között. A tanulók folyamatosan motiváltuk, hogy a tesztekét miért csináljuk és hogyan értelmezzék az eredményeiket.

Valamennyi tanulónak azonos végrehajtási körülményeket biztosítottuk. A tesztek eredményeit minden tanuló számára személyre szólóan adtuk meg.

A Magyar Diáksport Szövetség bevonásával kialakításra került a fizikai állapot új mérési rendszere. Ennek köszönhetően a 2014/2015-ös tanévtől kezdődően teljesen új mérési módszer segítségével mérhetjük a tanulók fizikai, fittségi állapotát.

Az új fizikai fittségmérési rendszer a NETFIT, vagyis a Nemzeti Egységes Tanulói Fittségi Teszt elnevezést kapta.

A Magyar Közlöny 2014. október 27-én tette közzé a 20/2012. (VIII.31.) **EMMI rendelet** módosítását, amely nevesíti a NETFIT-et, mint a tanulók fizikai fittségi mérésének rendszerét, valamint szabályozza annak tartalmi kereteit. Ennek köszönhetően a NETFIT® rendszer segítségével mérik fel a testnevelők a diákok fittségi állapotát az adott tanév meghatározott mérési időszakában.

3.15.1. A NETFIT felmérés gyakorlati haszna:

- A NETFIT 4 fittségi profilban 9 mérés segítségével jellemzi a tanulók állóképességét, erejét, hajlékonyságát és testösszetételét.
- A mérések eredményei tesztől függően két illetve három zónába kerülhetnek: egészségzónába, fejlesztési zónába, fokozott fejlesztési zónába.
- A NETFIT szoftveres alkalmazása olyan személyre szabott értékelési lehetőséget kínál minden tanuló számára, amely vizuálisan is szemlélteti a fittségi állapotot, valamint konkrét ajánlásokat fogalmaz meg a fejlesztés érdekében.
- A mérések szorosan kapcsolódnak a mindennapos testnevelés rendszeréhez, s azok eredményei részletes információkkal szolgálnak a tanulók aktuális fizikai, fittségi állapotáról, mind a tanulók, a szülők és a testnevelők részére.

- Motiválni lehet a tanulókat a test-kulturális alapismeretekre, a tudatos testedzésre, a rendszeres fizikai aktivitásra szánt idő és anyagi ráfordítás többszörös megtérülésére.

3.15.2. A NETFIT® újszerűsége:

- a tudományos megalapozottság;
- a tanulók minősítésének kritériumorientált módszere;
- a személyre szabott visszajelentő és értékelő modul;
- az egészségközpontúság;
- a motoros tesztek ízület- és gerincvédelmet biztosító végrehajtásában;
- pedagógiai alkalmazhatósága;
- online adatkezelő rendszer.

3.15.3. A testnevelő fontos feladata:

- egységes minőség-ellenőrzés: tanév elején és a tanév végén felmérés, a fizikai állapot minősítése a pontértékek alapján
- a leglényegesebb kondicionális képességek területén mutatkozó esetleges hiányosságot differenciált módon történő felszámolása
- folyamatos visszacsatolás: a tanulók aktív közreműködésével

3.15.4. A fizikai fittségi méréshez kapcsolódó iskolai adminisztrációs feladatok:

- mérési azonosító generátor használata
- Nemzeti Egységes Tanulói Fittségi Teszt informatikai rendszer (NETFIT rendszer) használata
- a tanulói adatokat a tanár kezeli
- a mérési adatlapok generálását a tanár végzi
- a mérési eredmények rögzítését a tanár végzi
- az osztályonkénti mért értékeket is a tanár kezeli és összesíti
- a Mérési azonosító generátor programból történő adatküldést a NETFIT rendszerbe a tanár végzi
- a tanév végén a mért adatokat leadjuk az iskola egészségügynek is

3.16. Az egészségnevelési és környezeti nevelési elvek

3.16.1. Egészségnevelési elvek

Törvényi háttér

Magyarország Alaptörvénye (2011. IV. 25) XX. cikk

3.16.2. Egészségügyi jogszabályok

A *Nemzeti Környezet-egészségügyi Akcióprogram* (1996) 9.5 pontja részletesen foglalkozik a környezet-egészségügy oktatásával, nevelésével. Az oktatás, nevelés és szakképzés környezet-egészségügyi feladatait két nagy területre osztja:

Környezet-egészségtani szakismeretekre és módszerekre azoknak a szakembereknek van szükségük, akiknek ez munkakörükkel közvetlenül összefügg. Számukra ezt a képzés során a képzési követelmények előírják.

A környezetegészség kultúrája ugyanakkor az életvitel részeként a hétköznapi tudás és szokásrendszer egyik fontos eleme, minden embert érintő kulturális tényező. E kultúra az emberek életviteli szokásaiban, életmódjukban, értékrendjükben tükröződik. Kialakulása a családi szocializációban kezdődik, később az intézményes nevelés, oktatás és az iskolarendszeren kívüli hatások együttesen formálják.

1998-ban, Koppenhágában a WHO Európai Regionális Bizottsága elfogadta az *Európai Egészség 21.* nyilatkozatot, amelynek célkitűzései többek között kimondják, hogy 2015-re a lakosságnak a társadalom minden rétegében egészségesebb életmódot kell kialakítani, és hogy a régió lakosságának olyan biztonságosabb fizikai környezetben kell élnie, ahol az egészségre veszélyes szennyező anyagok nem haladhatják meg a nemzetközileg elfogadott határértékeket.

Az Egészségügyi Világszervezet számos idevonatkozó dokumentuma, az „Egészség 21” Regionális Stratégia szakmai háttérrel nyújt a hazai az *„Egészség évtizedének Johan Béla Nemzeti Programja”* 2002 kidolgozásához. Előzménye a Nemzeti Népegészségügyi Program (1066/2001 Kormányhatározat). A Program illeszkedik az EU népegészségügyi prioritásaihoz, és hazánk uniós csatlakozása további lendületet ad a sikeres végrehajtásnak

„Legfőbb érték az ember”, amelynek alapja az egészség. Az egészség azonosítható a testi, lelki és szociális harmónia állapotával. Fontos, hogy tanulóink felismerjék az egészség

értékjellegét. E cél akkor érhető el, ha kialakítjuk tanítványainkban az önmagukért és másokért érzett felelősség tudatát.

3.16.3. Környezeti nevelési elvek

Törvényi háttér

Magyarország Alaptörvénye XXI. cikk

Környezet- és természetvédelmi jogszabályok

Környezetvédelmi törvény (1995. évi LIII. Törvény a környezet védelmének általános szabályairól). A törvény célként az ember és környezete harmonikus kapcsolatának kialakítása, a környezet elemeinek és folyamatainak védelme és a fenntartható fejlődés környezeti feltételeinek biztosítását fogalmazza meg.

Legfontosabb alapelvei: a megelőzés, az elővigyázatosság, a leghatékonyabb megoldás, a helyreállítás, a felelősség, az együttműködés, a tájékozódás és a nyilvánosság. A törvény 54. § 1. cikkelye szerint „minden állampolgárnak joga van a környezeti ismeretek megszerzésére és ismereteinek fejlesztésére”. A nevelés állami és önkormányzati feladat. Legfontosabb dokumentumaként a NAT-ot, a *Nemzeti Környezetvédelmi Programot* (illetve annak részeként a Nemzeti Környezet-egészségügyi Akcióprogramot) említi.

A **Természetvédelmi törvény** (1996. évi LIII. Törvény) kimondja, hogy a természeti értékeink védelme, a természetvédő szemlélet kialakítása elsődleges állami feladat. Kiemelt szerepet kell biztosítani a természet értékeinek megóvásában a civil szférának, az állampolgároknak, hiszen a nemzeti kincsnek minősülő természeti értékeink megőrzése az állampolgárok és önszerveződő csoportjaik aktív részvétele nélkül nem lehetséges.

Az 1997. évi XLI. **Törvény a halászatról és a horgászatról** is számos környezeti nevelési feladatot tartalmaz (tanfolyamok, vizsgák, fajismeret, természetvédelem).

A **géntechnológiai tevékenységről** szóló XXVII. **Törvény** 30. és 31. §-a foglalkozik az oktatással, a képzéssel és a tájékoztatással. Ennek értelmében „Az állami feladatok ellátása során a Kormány gondoskodik arról, hogy a géntechnológiával módosított szervezetek felhasználóival, fogyasztóival az iskolai és az iskolán kívüli oktatás, képzés, tájékoztatás keretében ismertetésre kerüljön a géntechnológia lényege és alkalmazásai, az így módosított szervezetek használatának környezeti, egészségügyi, gazdasági, társadalmi hatásai és kockázatait”.

Az *állatok védelméről és kíméletéről* szóló 1998. évi XXVIII. **Törvény** célja, hogy elősegítse az állatvilág egyedeinek védelmét, fokozza az emberek felelősségtudatát az állatokkal való kíméletes bánásmód érdekében, valamint meghatározza az állatok védelmének alapvető szabályait. A törvény kimondja, hogy az oktatás során állatkísérletek elvégzésére a diákokat nem lehet kötelezni.

Nemzeti Környezetvédelmi Program (a Kormány 2031/1998. határozata) helyzetértékelése szerint: „A környezetvédelemben felmerülő problémák jelentős része vezethető vissza arra a tényre, hogy Magyarországon még nem megfelelő szintű a környezeti tudatosság foka. A lakosság ismeretei a környezetről, a környezetvédelemtől, annak megóvásáról hiányosak, és többnyire nem megfelelő színvonalúak.”. A társadalmi részvétel és tudatosság erősítésében kiemelkedő szerepe van a közoktatási, felsőoktatási és kulturális intézményekben folyó tevékenységnek.

1999-ben elkészült a **Nemzeti Biodiverzitás Stratégia**, a Globális Környezeti Alap és az UNEP (ENSZ) támogatásával. Az akcióprogram elkészítését az 1992-es Rió de Janeiróban megrendezett *Környezet és Fejlődés Konferencián* aláírt – általunk 1995-ben ratifikált biodiverzitás egyezmény – tette feladatunkká. E szerint minden államnak joga és kötelezettsége megőrizni saját természeti értékeit, gazdaságát, és az abból szerzett tudást. Ez csak társadalmi összefogással valósítható meg.

A 2000. évi **Hulladékgazdálkodásról** szóló XLIII. **Törvény** 54. §-a kimondja, hogy a Kt. 54-55. §-ában foglaltak alapján a hulladékgazdálkodással kapcsolatos ismereteket oktatni kell, azok a Nemzeti Alaptanterv részét képezik. Ezeknek az ismereteknek az oktatásával és terjesztésével – az állami, önkormányzati intézmények és más szervezetek bevonásával, valamint közszolgálati hírközlő szervek igénybevitelével – elő kell segíteni, hogy a társadalom környezeti kultúrája növekedjen.

Az iskola környezetvédelmi alapelvei, céljai:

A környezeti nevelés legfontosabb alapelvei:

- az emberben eredendően benne rejlő természetszeret kibontakoztatása,
- a természet- és embert tisztelő szokásrendszer kialakítása,
- a belső késztetések esztétikai, érzelmi, erkölcsi megalapozása,
- az intellektuális és érzelmi hatások felhasználásával a szokásrendszerek elmélyítése,

- az ökológiai gondolkodás és a környezettudatos szemlélet kialakítása.

Alapelv az egyetemes természetnek (a világegyetem egészének), mint létező értéknek tisztelete és megőrzése, beleértve az összes élettelen és élő létezőt, így az embert is, a maga alkotta környezetével és kultúrájával együtt.

A 14-20 éves korosztály számára elérendő nevelési célok

- fenntarthatóságra való nevelés (élethosszig tartó), az ökológiai szemléletmód segítségével
- rendszerszemléletre való nevelés,
- holisztikus (a világ oszthatatlan egész) és globális szemléletmód kialakítása, a kultúra fontossága,
- tolerancia és segítő életmód, az állampolgári – egyéb közösségi – felelősség felébresztése,
- a környezettudatos magatartás és életvitel segítése, kialakítása,
- az életminőség fogyasztáson túlra mutató alkotóinak keresése,
- az egészség és a környezet összefüggéseinek vizsgálata,
- helyzetfelismerés, ok–okozati összefüggések, problémamegoldó gondolkodás, döntésképesztés fejlesztése,
- globális környezetvédelmi összefüggések megértése,
- fogyasztás helyébe életminőség helyezése,
- létminőség választásához szükséges értékek, viselkedési normák kialakítása.

Helyi célok, értékek

- Helyi értékek és problémák feltérképezése (lakóhely, iskola)
- Természeti, épített, szociális környezetünk ismerete, óvása, fejlesztése
- Helyi célok megfogalmazása: szelektív hulladékgyűjtés népszerűsítése, az iskolai büfé “zöldítése”, energiatakarékosság, egészségvédelmi kérdések feldolgozása az osztályfőnöki órákon és az iskolai rendezvényeken.
- Lakóhely megismerése Makó város értékeinek, gondjainak (csatornázás, ivóvíz, parkosítás) megoldási módjai.
- Hagyományok megismerése és védelme: (család – iskola – település)

- Pozitív értékrend, egészséges életvitel iránti igény alakítása példamutatással, meggyőzéssel.

3.16.4. Iskolánk környezeti nevelési hitvallása:

- Az iskola minden dolgozója a szemléletformáló, alapozó környezeti ismereteket a szakképzés minden területe tekintse feladatának.
- A szaktanárok törekedjenek minden tantárgyból a környezettudatos szemléletmód kialakítására.
- Az ismereti háttér átadása mellett a környezeti nevelés főként személyiségfejlesztő feladat az értékrendszer és magatartás fejlesztésén keresztül!

A környezeti nevelés integráló hatása az iskola tevékenységében

Az iskola az egyik legfontosabb színtere a környezeti nevelésnek. Az iskola, mint helyszín, mint "zöld milió" jelenjen meg és járuljon hozzá a gyerekek személyiségének formálásához. Az intézmény hulladék-, energia- és vízgazdálkodása komoly nevelési erővel hat a diákokra és rajtuk keresztül a családok otthoni takarékoságára, életvitelére. A pedagógusok, dolgozók példamutatása nagymértékben segíti a fenntarthatóságra nevelés elveit, az állampolgári és egyéb közösségi felelősség tudat kialakulását.

A környezeti nevelés – az oktatás valamennyi elemében megjelenik, és lehetővé teszi, elősegíti a tantárgyközi kapcsolatok erősítését. A programunkban lefektetett elveknek megfelelően a tanmenetekben jelenjen meg a zöld tartalom. Növekedjen a tanórán kívüli tevékenység a tanítási munkánkban, mivel ez nemcsak a közösségformálásra, illetve szabadidős programok szervezésére korlátozódhat, hanem a környezeti nevelés színteréül is szolgálhat.

Az intézményben dolgozó pedagógusok részt vesznek továbbképzéseken, ahol a környezeti neveléshez is kapcsolható különféle tanórán belüli és tanórán kívüli módszereket is elsajátíthatnak.

3.17. A gyermekek, tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

Biztosítani kell az intézményben az esélyegyenlőség megvalósulását az egyenlőtlenséget okozó különböző területeken: hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű, az SNI-s valamint a beilleszkedési és magatartási zavarokkal küzdő tanulóknál, illetve az egyéb hátránnyal rendelkező tanulók esetében.

3.17.1. Pontos felmérés és nyilvántartás

Az esélyegyenlőség előmozdítása érdekében alapvető fontosságú az adatok pontos ismerete azokról a tanulókról, akik az érintett réteghez tartoznak. Folyamatosan fel kell mérni és a nyilvántartást szükséges pontosítani arról, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő családok közül hánynál valószínűsíthető, hogy hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetűek. Feltétlenül meg kell próbálni az iskolai végzettségről szóló nyilatkozatot a szülőkkel kitöltetni. A megfelelő személyes kapcsolat esetén fel kell hívni a szülők figyelmét arra, hogy milyen előnyökhöz juthatnak e nyilatkozat révén gyermekük.

Fontos feladat az SNI tanulók státuszának folyamatos követése, részükre a bizottság által meghatározott foglalkozások biztosítása.

3.17.2. Tájékoztató tevékenység

Fontos, hogy a hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű családokkal kapcsolatba kerülő pedagógusok ismerjék az országos támogatási rendszereket, kellő tájékoztatást és segítséget nyújtsanak az érintetteknek. A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek oktatását támogatják: az Útravaló Ösztöndíjprogram valamint a szociálisan hátrányos helyzetű fiatalok felsőfokú tanulmányait elősegítő program. Tájékoztatni szükséges az iskolai mentorálási lehetőségekről, mentor párokról.

3.17.3. Az iskoláztatás figyelemmel kísérése

Lehetőleg elkerülendő, hogy a hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű vagy SNI tanulók magántanulói státuszba kerüljenek, hiszen így lazulnak a kapcsolataik az iskolával, s a sikeres iskola befejezés esélyei csökkennek. A magántanulói státusz csak olyan kivételes tehetségeknél javasolható, akik pl. turnéznak, vagy egy év alatt két évfolyam elvégzésére vállalkoznak. A többi esetben mindent meg kell tenni a tanulók integrált nevelése érdekében.

3.17.4. Eredményesség követése

Beavatkozás megszervezése szükséges abban az esetben, amikor a halmozottan hátrányos helyzetű tanuló iskolai sikeressége veszélybe kerül. Ennek okai lehetnek:

- igazolt és igazolatlan hiányzások mértéke,
- elégtelen tantárgyi érdemjegyek és osztályzatok,
- évfolyamismétlés.

Ezekben az esetekben a tanulók egyéni adottságaihoz igazodó, szükség esetén felzárkóztató foglalkozások szervezése. Egyéni fejlesztést lehetővé tevő, pedagógiai módszerek adaptálása a törésmentes továbbhaladás biztosításának céljából.

3.17.5. Pedagógusok továbbképzése

A továbbképzésre történő jelentkezésnél élvezzenek előnyt azok a pedagógusok, akik a sajátos nevelési igényű, a hátrányos helyzetű és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók tanulókkal foglalkoznak, s a választott továbbképzés a velük való foglalkozás módszertani ismereteit bővíti.

Különös gondot fordítunk a tanítás-tanulás módszertani kultúrájának fejlesztésére, ezért támogatjuk pedagógusaink ilyen irányú továbbképzését, illetve az IKT tartalmak oktatásban történő alkalmazásának elsajátítására irányuló továbbképzéseket.

3.18. A tanuló jutalmazásával összefüggő, a tanuló magatartásának, szorgalmának értékeléséhez, minősítéséhez kapcsolódó elvek

3.18.1. Az iskolában adható elismerések, dicsérek

a, Egyéni jutalmazás

Az iskolában adható elismerések, dicsérek

Szaktanári dicséret:

A szaktanár a tanulót példaként állítja az osztályközösség elé, a dicséretet az ellenőrző útján a szülő tudomására hozza

Osztályfőnöki dicséret:

Az osztályfőnök vagy a szaktanár a tanulót példaként állítja az osztályközösség elé, és dicséretét az ellenőrző könyv útján, indoklással a szülőknek is tudomására hozza.

Igazgatói dicséret:

Az igazgató az iskola hírnevét növelő tanulót dicséretben részesíti, erről a szülőket írásban értesíti

Nevelőtestületi dicséret:

Az iskolai közösség érdekében folyamatosan végzett, igen jelentős, a kötelességén túlmenő tevékenységéért a nevelőtestület dicséretben részesíti a tanulót. Ezt az igazgató az iskolai közösség előtt nyilvánosan ismerteti.

Az egész évben kiemelkedő munkát végzett tanulók tantárgyi, szorgalmi és magatartási dicséretét a naplóba, a törzslapba és a bizonyítványba kell bevezetni. Ezek a tanulók a tanév végén oklevéllel, könyvvel, ajándékutalvánnyal, tárgyjutalommal, kirándulással vagy pénzzel jutalmazhatók.

Az a tanuló, akinek intézményi szinten is kiemelkedő a teljesítménye, jutalmát a ballagáson vagy a tanévzáró ünnepségen az iskola közössége előtt nyilvánosan veszi át.

b, Az egyes tanulóközösségek jutalmazása

- A kiemelkedő eredménnyel végzett együttes munkát, valamely nemes cél érdekében; vagy

- A közösen kifejtett eredményes erőfeszítést, a példamutatóan egységesen helytállást tanúsító tanulói közösséget, osztályt, diákköri vagy más csoportot – csoportos jutalomban lehet részesíteni.

A csoportos jutalmazás formái lehetnek:

- kirándulás,
- színház-, filmlátogatás, stb.

3.18.2. A tanuló magatartásának, szorgalmának értékeléséhez, minősítéséhez kapcsolódó elvek

A tanulók magatartásának, szorgalmának értékeléséhez, minősítéséhez kapcsolódó elveket jelen dokumentum 3.9. pontja tartalmazza.

4. Szakmai program

A szakmai programok jelen dokumentum mellékletét képezik.

5. Köznevelési Hídprogram (HÍD I.)

2016.09.01. – felmenő (új) rendszerben

5.1. Jogsabályi háttér:

A 2011. évi CXC számú, „A nemzeti köznevelésről” alkotott törvény 12. fejezete 14. §-a Köznevelési Hídprogramokat a következőképpen definiálja:

A Köznevelési és Szakképzési Hídprogramok segítséget nyújtanak a tanulónak a középfokú nevelés-oktatásba, szakképzésbe való bekapcsolódáshoz vagy a munkába álláshoz, valamint az önálló életkezdéshez, szükséges ismeretek megszerzéséhez a komplex, tanulmányi, szociális, kulturális, képességbeli és személyiségfejlesztést támogató pedagógiai tevékenységgel.

5.2. Köznevelési Hídprogram (Híd I. program)

5.2.1. Bevezetés

Magyarországon évente 5-7 ezerre tehető az alapfokról a középfokra való átmenet időszakában a képzésből kimaradók, lemorzsolódók száma. Esetükben nagy a valószínűsége annak, hogy elkallódnak, azaz a későbbiekben csak nehezen, vagy egyáltalán nem szereznek szakképesítést, alkalmi munkavállalóként vagy munkanélküliként tengetik életüket. Köznevelési Hídprogramok fontossága és jelentősége abban áll, hogy ezeket a fiatalokat célozza meg, szándékai szerint őket segíti abban, hogy bennmaradjanak, vagy visszataláljanak az oktatás-képzés világába.

Az Európai Unió 2020-ra kitűzött öt stratégiai céljának egyike – amelyet hazánk is célul tűzött ki –, hogy az évtized végére 10%-nál kevesebb legyen azon 18-24 éves fiatalok aránya, akiknek nincs befejezett középszintű végzettsége, azaz akik szinte teljesen esélytelenül lépnek be a munkaerőpiacra. Az Európai Bizottság 2010-ben készült, a korai iskolaelhagyás mérséklését célzó dokumentuma alapján azok a fiatalok válnak jóval nagyobb eséllyel a rendszer elhagyóivá, akik

- szegény, szociálisan hátrányos helyzetű, alacsony iskolázottságú családi háttérrel rendelkeznek;
- hátrányos helyzetű kisebbségekhez tartoznak (roma származás);
- a sérülékenyebb csoportokba tartozók, így az állami gondozottak, tinédzser korban szülővé válók, a sajátos nevelési igényű fiatalok;

- családtagjaikról kell anyagi vagy más értelemben gondoskodniuk;
- alig kötődnek az iskolához – pl. iskolakerülők, bomlasztó magatartásuk, magántanulónvá váltak;
- nincsenek iskolai sikereik, évismétlők.

5.2.2. Helyzetelemzés

Intézményünkbe 2006 óta az SZFP II. program elindítását követően folyik szakképzést előkészítő évfolyam képzése. Az esélyegyenlőséget figyelembe véve és elősegítve intézményünkben ezen az évfolyamokon kompetencia-alapú oktatás folyik. A hagyományos tanórai és tantárgyi oktatás helyett projekteket készítenek a tanulók. Ezek felölelik érdekes feladatok formájában az elsajátítandó tananyagot. Ennek keretében alapkészségek fejlesztése, szocializáció, pályaorientáció és szakmai alapozás történik. A 10 hónapos képzés során a szakképzés megkezdéséhez szükséges bemeneti kompetenciák megszerzése a fő cél. Az oktatásban az egyéni különbségekre alapozott nevelés kialakítása elsődleges fontosságú. A differenciálás mindenki számára a saját komplex személyiségstruktúrájának leginkább megfelelő, számára optimális fejlesztés biztosítását jelenti, figyelembe véve előzetes tudását, annak gyengébb és erősebb területeit, a tanuló igényeit, törekvéseit, érdeklődését, személyiségének rá jellemző vonásait, speciális erősségeit és gyengeségeit. A nevelés, az oktatás igazodik a fiatalhoz, s ez azt is jelenti, hogy igazodik ahhoz a közeghez, amelynek a tanuló részese. Kiindulópontja, hogy a szakképzést előkészítő évfolyam tanulóinak az egyes szakmacsoportokra kidolgozott bemeneti kompetenciák elsajátításával fel lehet készülniük a szakképzés sikeres megkezdésére. (Az előkészítő évfolyam képzésére Módszertani központ címet nyertünk az előző programunkban az NSZFH-től.)

5.2.3. Pedagógiai alapelveink

A célok elérését az iskola, mint partnerközpontú szervezet működésének minden folyamatában a nevelés előtérbe helyezésével segíti. Alapvető fontosságú, hogy a szakmatanuláshoz szükséges bemeneti kompetenciák kialakításának folyamata a személyre szóló fejlesztés módszereivel, eljárásaival, az egyéni különbségekre alapozott nevelés kialakításával valósul meg a heterogén tanulócsoportokban.

Alapelvünk a személyközpontúság: a fiatal szükségleteire támaszkodva tervezzük az oktatást-nevelést. A tanulási kudarcok csökkentését, a további tanulói életút sikerességét csak az egyéni haladási ütemet lehetővé tevő differenciált oktatásszervezés, a projektoktatás, a

kooperatív tanítási-tanulási technikák alkalmazása biztosítja. A tanuló jelen iskolai fejlődését folyamatosan figyelemmel követni az egyéni fejlesztési terv alapján.

A szakképzést előkészítő évfolyam a tanulási utak sajátos, komplex támogatását tűzi ki feladatként, s ezzel túllép az oktatás – nevelés - képzés hagyományos rendszerén.

5.2.4. A Köznevelési Hídprogram célcsoportja

Az a tanköteles korú tanuló, aki alapfokú iskolai végzettséggel rendelkezik, de középfokú iskolába nem nyert felvételt, tanulmányait az általános iskola kezdeményezésére a Köznevelési Hídprogramban folytathatja. A Köznevelési Hídprogramban nyújtott képzés pótolja a továbbtanuláshoz szükséges, de hiányzó alapvető ismereteket, kompetenciákat, felkészít tanulási módszerek elsajátításra, fejleszti a szakma elsajátításához szükséges készségeket. A Köznevelési Hídprogramban keretében a tanuló középfokú iskolába történő felvételi vizsgát tehet. A program végén a tanulmányi követelmények teljesítéséről a szervező iskola tanúsítványt állít ki.

A Köznevelési Hídprogramba bekapcsolódó fiatalok között jelentős azoknak a száma is, akik vagy nem igazán tudják, hogy milyen irányba induljanak, vagy már elkezdtek (akár többször is) valamelyik iskola kilencedik évfolyamát, amelyet nem tudtak sikerrel befejezni, azaz nem megfelelően választottak iskolát. A korszerű, tudatosan végzett iskolán belüli életpálya-építési tevékenység hozzásegíti a tanulókat számukra megfelelő irányú képzés megkezdéséhez, a felnőtt létre való felkészüléshez, hosszú távú foglalkoztathatóságuk megalapozásához, illetve a tanulásból a munkába való lehetőség szerinti zökkenőmentes átmenethez.

5.2.5. A Köznevelési Hídprogram sajátosságai jellemzői

A nemzeti köznevelésről szóló törvényben megfogalmazott Köznevelési Hídprogramok akkor érik el valós céljukat, ha megvalósításuk során bizonyos pedagógiai feltételeknek eleget tesznek. Jellemző rá a személyekhez igazodó pedagógiai gyakorlat.

A diákok felelősségvállalása

A diákok aktív, felelős résztvevői saját tanulásuknak, fejlődésüknek. Nem csak reagálnak, válaszolnak a tanulás során, de aktív és ösztönző tényezői is a különféle szituációknak. Egyéni tanulási útjaikat nem csak a tanárok jelölik ki, lehetőségük nyílik önálló döntésekre is. Egyéni sajátosságaiktól függően bevonódnak az értékelésbe, az önértékelésbe, saját fejlődési tervük készítésébe.

A tanulás szempontjából előnyben részesülnek az aktív, cselekedtető tanulási eljárások, a frontális munkával szemben az egyéni, párban és csoportban végzett tanulás.

Egyéni fejlődési terv

A személyiség fejlesztéséhez elengedhetetlen, hogy a tanuló az éppen aktuális egyéni fejlettségi szintjének megfelelő tevékenységeket végezhesse az iskolában, tehát a külső hatások a megfelelő belső fejlettségi szakaszban érvényesüljenek. Ezzel nemcsak a tanulási folyamatban lesz sikeresebb, hanem munkakedve is nő. Az egyéni fejlesztés olyan tevékenység, amelynek során úgy avatkozunk be a fiatal fejlődési menetébe, hogy a külső környezeti feltételek a tanuló egyéni sajátosságaihoz, fejlődési folyamatához igazítottak legyenek. A fejlesztés tervszerű, következetes megvalósításához a vezérfonalat a háromhavonta újragondolt, értékelést és újratervezést tartalmazó egyéni fejlődési terv adja.

Differenciált követelmények

A program célja, hogy minden diák a saját képességei szerinti legtöbbet hozza ki magából. A személyre szabott célokat a tanulás tekintetében is rögzíti az egyéni fejlődési terv (EFT), melyben a fő célokat lehet és kell konkretizálni rövidebb periódusokra, ill. apróbb feladatokra, tevékenységekre bontani és ennek alapján megfogalmazni a vállalásokat mind a diák, mind a tanár részéről. A fejlesztő munka akkor eredményes és sikeres, ha a tanár megkeresi azokat a tanulásirányítási módokat, amelyek alkalmazása biztosítja, hogy diákjai képességeiknek, egyéni fejlődési ütemüknek és érdeklődésüknek egyaránt megfelelő tevékenységeket végezzenek. Ebben nyújtanak segítséget az egyéni haladási ütemet segítő differenciált tanulásszervezés, és az egyéni fejlesztés. A legtökéletesebben megvalósuló differenciálás valójában az egyénre szabott fejlesztés, ami nagy odafigyelést és következetesen felépített koncepciózus pedagógiai tevékenységet feltételez.

Valós élethelyzetekhez és a személyes élményekhez kapcsolódó tanulás

A diákoknak az iskolával, a tanulással kapcsolatos motiváltságát a valós élethelyzetekhez és a személyes élményekhez kapcsolódó tanulás teremti meg. A pozitív motiváció kialakulásában, fenntartásában támaszkodik a program a diákok érdeklődésére, és az új, a tanulók által kedvelt információhordozókra.

Egyéni tanulási utak

A tanulás-tanítás megszervezésének legfontosabb alapelve az egyéni szükségletekhez, fejlődési igényekhez való igazodás. Ez alapvetően azt feltételezi, hogy a pedagógiai gyakorlat reális esélyt teremtsen az eltérő fejlesztési szükségletek kezelésére egyéni fejlődési utak biztosításával. Így a személyre szabottság érinti a tantervi kereteken belül a célokat, a tartalmakat, azok mélységét, mennyiségét, a tanítás, tanulás szervezési módjait, az oktatás módszereit, a tanulási időt, az értékelést, a teljes tanulási környezetet.

Előzetes tudás, meglévő kompetenciák megismerése

A tanulás, az egyéni fejlődés támogatásában kiemelt jelentősége van az előzetes tudás és a meglévő kompetenciák megismerésének, figyelembevételének, ehhez alkalmazkodó fejlesztési célok kijelölésének, tanulási/fejlesztési stratégiák alkalmazásának és sokféle tanulási módszer és forrás biztosításának.

Egyéni, személyre szabott fejlesztő értékelés

A tanulás támogatására szolgáló fejlesztő értékelés központi gondolata az egyéni fejlődés támogatásában fejezhető ki a leginkább. Vagyis elsődleges célja nem külső normáknak, követelményeknek való megfeleltetés, az azokkal való összemérés, hanem az adott diák továbblépését igyekszik támogatni oly módon, hogy kiindulva a diák hozott tudásából, képességeiből, attitűdjeiből (helyzetelemzés) határozza meg a fejlesztési célokat, ehhez rendeli a módszereket és eszközöket, majd időszakonként újra értékelve és tervezve támogatja a diák egyéni fejlődését és rögzíti önmagához képest elért eredményeit.

Életpálya-építés

Az életpálya-építés feladata, hogy a tanulókat olyan kompetenciák megszerzésében támogassa, amelyek életük során segítik őket döntések sorozatának meghozatalában. A számtalan döntés és választás ahhoz szükséges, hogy egészséges életvezetésű, önmagukban bízó, az állandó változásban lévő munkaerő-piachoz alkalmazkodni képes felnőtt válják belőlük, aki képes egészséges egyensúlyt tartani a munkája és magánélete között.

Az életpálya-építés, azon belül a pályaaorientáció kiemelt szerepét az is indokolja, hogy a lemorzsolódásban jelentős tényező gyakran a nem vagy nem kellően megalapozott szakmaválasztás.

Fontos, hogy a diákok kellő önismerettel és pozitív énképpel, a szakmák világával kapcsolatban kellő tájékozottsággal, valamint a munkavállalói létező kapcsolódó nélkülözhetetlen ismeretekkel rendelkezzenek.

Kompetencia alapú program

A kompetencia a tudás, készségek és attitűdök egysége, amellyel mindenkinek rendelkeznie kell ahhoz, hogy személyiségét kiteljesítse és fejleszthesse.

A hagyományos oktatási tartalomról, a tananyagról a hangsúly a „személyes” és a szociális kompetenciába beágyazódó tudásra helyeződik. A tartalom, az ismeretek pedagógiai funkciója átstrukturálódik. A kompetencia alapú fejlesztés során a diákok az iskolában használható, érvényes, a legváltozatosabb helyzetekben működő tudást kell, hogy elsajátítsanak. Azaz nem a tudástartalom az, ami a képességek és attitűdök fejlesztésének szervező elve, hanem a kompetenciák képesség és attitűd elemei köré szerveződik a tartalom, ismeret. A kompetenciák kiválasztásánál figyelembe vesszük, hogy a középfokú oktatásba való belépéshez, vagy a középfokú intézményrendszerből lemorzsolódó fiataloknak a „visszaailleszkedésre” milyen kompetencia-területeken van szükségük fejlesztésre.

Modulrendszerű tartalom, sok egyéni feladattal

A modulokban építkező, oktatási tartalom változatos felhasználási lehetőségeket rejt, rugalmasan alkalmazható annak érdekében, hogy a felhasználók igazodni tudjanak a körülményekhez, illetve az egyéni tanulói igényekhez. A modulszerkezetű programcsomag legfőbb jellemzője, hogy moduljai, részmoduljai relatíve önálló egységek, sokszínű feladatok tárházát nyújtva. Az oktatási programcsomag szerkezeti egységei változatos sorrendben szerepelhetnek a tanulás folyamatában, megváltoztathatók. A modulok tartalma, módszerei, eszközei változtathatók, bővíthetők a tanulócsoporthoz sajátos igényeinek megfelelően – a pedagógus kreativitásának érvényesülésével úgy, hogy a modul alapvető céljai, a kiemelt kompetenciák fejlesztése továbbra is fókuszban maradnak.

A Köznevelés Hídprogramhoz nyújtandó modulrendszer (47 modult tartalmaz) a hagyományosabb, jogi szabályozó feladatot ellátó tantervekhez, tankönyvekhez viszonyítva lényegesen részletesebbek és konkrétabbak. Megadják a pedagógus számára, hogy adott kompetencia-fejlesztéshez milyen konkrét feladatokat, módszereket, eszközöket alkalmazhat egy-egy tanítási részfeladat során, ehhez megadja a lépéseket, s ha szükséges, ezeket meg is magyarázza, illetve megadja hozzájuk az összes szükséges eszközt, beleértve a differenciálást segítő konkrét javaslatokat is.

Integrálja a tartalom és a ténylegesen megoldandó feladatok leírását is, sőt a programcsomag részeként az alkalmazó pedagógusok számára rendelkezésre bocsátja magukat az eszközöket (tanári és diák munkalapok, önértékelési, értékelési sablonok, portfólióba kerülő anyagokra vonatkozó javaslatok, stb.), mégpedig gazdagabb kínálatot biztosítva, amelyből a pedagógusok az adott csoport és annak egyes diákjai fejlődési szükségleteihez igazodva tudnak választani.

5.2.6. A megvalósításhoz szükséges feltételek

A feladat tudatos és elkötelezett vállalása az intézmény vezető(i) számára

Az új kihívás integrálása az intézmény egészébe, a megvalósító pedagógusok szervezeti támogatása. Az intézmény vezetői a szakmai munka erkölcsi és anyagi elismerésével, a program megvalósításához szükséges feltételek biztosításával, a szükséges szervezeti és szervezési keretek kialakításával, valamint a Köznevelési Hídprogram iskolán belüli elfogadtatásával és eredményeinek terjesztésével szükséges, hogy támogassák a változó pedagógusokat.

A feladat tudatos és elkötelezett vállalása az intézmény részéről

*Együttműködő, elkötelezett **pedagógusok kiválasztása***, olyan pedagógiai kultúrát szükséges kialakítaniuk, illetve megerősíteniük az intézményükben, mely képes a korábbi tanulmányaik során kudarcos diákokat a középfokú nevelés-oktatásba, szakképzésbe való bekapcsolódáshoz, vagy a munkába álláshoz, egy eredményesebb életpálya-építéshez.

A Köznevelési Hídprogram csoporttal foglalkozó pedagógussal szemben kívánalmak:

- Kész a tanulás, nevelés szociális közegének megismerésére; képes hatásának értelmezésére és a szociális, pedagógiai befolyásolási lehetőségek kiaknázására.
- Jól felkészült saját tantárgyában, műveltségterületén. Képes nem tantárgyakban gondolkodni, s látni a célok, a tartalom és a tanulásszervezés, valamint eredmények közötti összefüggéseket.
- Érti, elfogadja a program pedagógiai prioritásait: ismeri és érti a személyre szabott nevelési szemléletmódot, vagy megismeri, elfogadja azt.
- Folyamatosan reflektál saját pedagógiai tevékenységére, együttműködik a pedagógus team többi tagjával, kész pedagógus társával közös óravezetésre (páros munkára).
- Személyre szabott nevelés gyakorlatát alkalmazza a nevelés tervezésében, megvalósításában, fejlesztésében. Képes a tanulók egyéni fejlődési igényeire építve a

diákokat önálló, felelős fejlesztő tevékenységekre, tudáskonstruálásra ösztönözi. A fejlesztő, támogató értékelést alkalmazza.

- Pedagógiai kihívásként értelmezi a programban való részvételt. Érdeklődik a pedagógus szakmában felmerülő új megközelítések, új módszerek iránt.
- Minden egyes személy egyéni fejlődését, bizalmon alapuló légkörben támogatja a nevelés előtérbe helyezésével segíti.

Alapelve a személyközpontúság: a fiatal szükségleteire támaszkodva tervezze az oktatást-nevelést.

A Köznevelési Hídprogram sikerének legfőbb kulcsa a pedagógus, aki tud dolgozni csapatban [teamben], és a teamben eredményesebbé tudja tenni a pedagógiai munkáját. A Köznevelési Hídprogram csoportban tanuló diákokkal tervezetten csak 3 – 4 pedagógus dolgozzon állandóan, akik lehetőség szerint különböző szakmai területet képviseljenek. A sikeres intézményesítés érdekében érdemes a kezdetektől fogva 2-3 team működéséhez elegendő (10-12 fő) pedagógust felkészíteni erre a feladatra, ami egyrészt – igény és lehetőség esetén – több párhuzamos Híd csoport indítását teszi lehetővé, másrészt megkönnyíti az intézményen belüli egyenletesebb óraterheléseket, továbbá módot ad az egymástól tanulásra egy mentor támogatása mellett. A hosszútávon fennmaradó intézményes változás, fejlődés szempontjából az a kívánatos, hogy az iskola minél több érintett munkatársa vegyen részt ebben a munkában. Minden diáknak segítő (pedagógus) párja van, rendszeres beszélgetések az egyén fejlődéséről, ebbe (lehetőség szerint) a szülők, szükség esetén külső segítő szervezetek bevonása, megállapodások a diák és a támogató környezet vállalásaival.

Megváltozott tanulási környezet biztosítása, a Híd program tanulási környezete

Az oktatás világtól elidegenedett, önmagukban nem bízó, magukat alulértékelő fiatalokat a korábbi tapasztalataikhoz képest gyökeresen megváltoztatott tanulási környezet tudja sikeresen visszavezetni az oktatás-képzés világába, ez segíti őket ahhoz, hogy saját értékeiket felismerve a későbbiekben meg tudják állni helyüket a munka világában.

Az iskolában minimálisan olyan osztályterem kialakítására van szükség, ahol:

- A tanterem kellő nagyságú ahhoz, hogy a tanulók egyéni munkájához, a csoportmunkákhoz, és a pihenéshez is megfelelő legyen.
- A teremben mobilizálható asztalok találhatóak.
- A teremben kézikönyvtár van a tanulás segítésére.

- A tanterem fel van szerelve minimálisan 3 Internet kapcsolattal rendelkező számítógéppel, nyomtatóval; a tanulás-szervezési folyamat során hozzáférhető digitális fényképezőgép, projektor, televízió, DVD és CD lejátszó, videó. A teremben rendelkezésre állnak a rész munkálatok eredményeinek elhelyezésére alkalmas felületek, a taneszközök elhelyezésére alkalmas tároló eszközök.
- A diákok rendelkezésére állnak a sportolás, szabadidő eltöltés helyben biztosítható eszközei és feltételei.

5.2.7. A Köznevelési Hídprogramot megvalósító pedagógusok és vezetők felkészítése és szakmai támogatása

Pedagógus továbbképzés:

A program tényleges megvalósulása más hangsúlyok kialakítását, más módszerek alkalmazását teszi szükségessé, olyan pedagógusi attitűdöt kíván, amelyben a pedagógus a tanulókat segítő funkciókat is betölt, vagyis probléma esetén megkeresi az okokat és megpróbál megoldási alternatívákat keresni. A Köznevelési Hídprogram eredményességének egyik feltétele, hogy a bekapcsolódó iskolák kiválasztott pedagógusai felkészültek legyenek erre a munkára, részt tudjanak venni pedagógus továbbképzéseken

Mentorálás:

Szükséges a Köznevelési Hídprogramba bekapcsolódó iskolák kiválasztott pedagógusait mentorok útján támogatni. Ezek a segítő személyek folyamatosan fejlesztik a Híd csoporttal foglalkozó pedagógus csapatot. Ennek eredményeként:

- fokozatos gyakorlatává válik a team munka, a pedagógiai tevékenység eredményeire adott reflektálás, a személyre szabott pedagógiai gyakorlat alkalmazása;
- a pedagógusok a diákokkal együttműködve egyéni fejlődési tervet tudnak készíteni;
- ismerik és alkalmazzák a fejlesztő értékelést;
- képesek az eredményeket a tanulói portfóliók alkalmazásával dokumentálni;
- a modulrendszerű programcsomag alkalmazása során egyéni tanulási utakat biztosítanak és támogatják az életpálya-tervek alapjainak lerakását.

Kiterjedt (bővülő) külső kapcsolatrendszer biztosítása

A diákok egyéni fejlődésének eredményes támogatása érdekében a Köznevelési Hídprogramba bekapcsolódó tanároknak, team tagoknak számos partnerrel kell kölcsönös párbeszédre épülő, folyamatos szakmai kapcsolatot tartania, ezzel az intézmény szintjén egy

komplex támogató szolgáltatási rendszert kiépítenie a legkülönbözőbb segítő szervezetekkel (szociális, család- és ifjúságsegítő szervezetek, ilyen tevékenységet végző egyházi- és civil szervezetek, stb.)

- *állandó kapcsolat:* iskolapszichológus, gyermekvédelmi felelős, gyógypedagógus, pedagógus; valamint az iskolán kívüli partnerek közül a szülők, valós munkahelyek képviselői stb. Örömteli számunkra hogy mind ifjúságvédelmi felelőssel, mind gyógypedagógussal rendelkezik iskolánk.
- *időszakos kapcsolat:* családgondozó, pályaválasztási tanácsadó, munkaügyi központ, nevelési tanácsadó, diákokat támogató civil szervezetek, az iskolán kívüli kulturálódás, sportolás, szabadidőtöltés színterei stb.

5.2.8. A Köznevelési Hídprogram heti és napi időbeosztása

Az Nkt. szerint a tanulók kötelező óraszám: heti 25 óra + 5 óra testnevelés, a Híd évfolyamra fordítható, törvényben engedélyezett óraszám heti 56 óra. A program egy tanévre tervezett, és ajánlott tananyagot biztosít az első, bevezető hétre, illetve az utolsó, záró hétre is. A tanév további részében az ajánlott heti beosztás a következő:

Az idő 40%-a, vagyis heti 2 nap a munka világára való közvetlen felkészítésre fordítandó, olyan módon, hogy egyik napot az iskolában töltik a tanulók. Ezen a napon az Alapvető munkavállalói és életpálya-építő modulok által ajánlott anyag feldolgozására, illetve a Munka világa modulok szakmacsoportjaival való ismerkedésre kerül sor. A második napon a munkahelyi megfigyeléssel, későbbi munkatapasztalat szerzés előkészítésével, majd a szerzett élmények feldolgozásával foglalkoznak. A hét fennmaradó 3 napja a nemzeti alaptanterv műveltségterületeihez kapcsolódó modulokkal való tevékenységre fordítandó.

A tanítási-tanulási folyamat szervezhető a hagyományos, 45 perces időbeosztásban, de ettől inkább javasolt eltérni: az időbeosztás kövesse az aktuális tanulási tevékenység igényeit, akár tanulónként vagy kiscsoportonként is, a tanulás differenciáltságának megfelelően. A napi munka tervezése során – együttműködve a tanulókkal – a pedagógus figyelembe veszi a következő feladatokat:

- a nap kezdetén szervezendő, a napi feladatokra, együttműködésre ráhangolást;
- az akár nagyobb egységekben szervezendő, a kiválasztott tananyaggal, projekt munkával való foglalkozást;
- mindennapos kötelező testnevelést;

- a fáradtság leküzdését, a pihenést, más jellegű kompetenciák fejlesztését, a társas aktivitást szolgáló, kötetlenebb foglalkozási részt (pl. közös tánc, sport, drámajáték, beszélgetés);
- a nemzeti köznevelésről szóló törvény 14. § 4. bekezdése alapján azt, hogy a tanulók komplex fejlesztését szolgáló tevékenységek, foglalkozások és programok a délelőtti és délutáni időszakban arányosan elosztva kerüljenek megszervezésre;
- a nap zárását szolgáló megbeszélést, értékelést.

5.2.9. Ajánlás a napok tervezéséhez

Az iskolában töltött heti négy nap általános struktúrája

	Tevékenység	Munkaforma	Cél
4 nap/hét (iskolai nap)	1. rész: Indítás	Csoportban.	Ráhangelődés. Tervezés.
	2.- 3. rész: Modulmunka	Egyéni és csoport sajátosságokhoz illeszkedő tanulásszervezés.	Kompetenciafejlesztés.
	4. rész: Sport, pihenés, szünet	Csoportban.	Egészségnevelés, rekreáció, a kommunikációs és szociális kompetenciák informális fejlesztése.
	5. rész: Modulmunka	Egyéni és csoport sajátosságokhoz illeszkedő tanulásszervezés.	Kompetenciafejlesztés.
	6. rész: Napzárás	Egyéni és csoport szint.	Tanár - diák beszélgetés, a portfoliók áttekintése.

A feldolgozásra szánt tananyagok kiválasztása, a foglalkozások tervezése az egyéni fejlődési tervek, illetve az egész osztály tevékenységének megtervezése alapján történik. A pedagógus szerepe a program alkalmazása során szakértői, mentori, facilitátori segítő szerep. A program feladatainak végrehajtásába más szakemberek, így elsősorban gyógypedagógusok, pszichológusok, szabadidő-szervezők, családsegítők, és más pedagógiai segítő feladatokat ellátó szakemberek bekapcsolódása számára indokolt megteremteni a feltételeket.

5.2.10. A tanulás szervezési keretei:

A törvény által előírt alacsony csoportlétszámmal (8-10 fő diák) maximum 4-5 főből álló pedagógus team dolgozik. A napokat a tanulásra ráhangoló és minden napot lezáró elemek és nagyobb időegységekbe szervezett tanulási blokkokba rendeződő napi ritmus jellemzi; heti rendszerességgel iskolán kívüli tanulási lehetőséget is biztosítva, és lehetőség szerint **az időkeret 40 százalékában páros foglalkozásvezetéssel**, amelyet a törvény által a csoport számára biztosított heti 56 órás időkeret tesz lehetővé.

5.2.11. A Köznevelési Hídprogram tartalmi keretei:

Az egyes tanulók egyéni fejlődési terveihez igazodik, ennek tükrében történik az egyéni és csoportos tanulási tevékenységeknek a meghatározása. A Köznevelési Hídprogram kerettanterve a pedagógusok által használható modulok tartalmát adja meg. Ez a tartalom egyfajta keretet jelent a konkrét iskolai tervezőmunka számára. A pedagógus rugalmasan kezeli a modulokban lévő tartalmakat, az ajánlott módszereket, eszközöket, kiegészítheti az általa fontosnak tartott, a csoport összetételét, az egyének optimális fejlesztését segítő tartalmakkal, módszerekkel, eszközökkel.

A kerettanterv nemzeti alaptantervet és a tanulók sajátos fejlesztési szükségleteit figyelembe véve öt kompetenciaterületet emel ki úgy, hogy az ezekre épülő modulok a Nat. valamennyi fejlesztési feladatára tekintettel vannak.

5.2.12. A Köznevelési Hídprogramban kiemelten fejlesztendő kompetenciák

A kompetencia alapú fejlesztés során a diákok az iskolában használható, érvényes, a legváltozatosabb helyzetekben működő tudást kell, hogy elsajátítsanak. Azaz nem a tudástartalom az, ami a képességek és attitűdök fejlesztésének szervező elve, hanem a kompetenciák képesség és attitűd elemei köré szerveződik a tartalom, ismeret. A kompetenciák kiválasztásánál figyelembe kell venni, hogy a középfokú oktatásba való belépéshez, vagy a középfokú intézményrendszerből lemorzsolódó fiataloknak a „visszaailleszkedésre” milyen kompetencia-területeken van szükségük fejlesztésre. A kerettanterv nemzeti alaptantervet és a tanulók sajátos fejlesztési szükségleteit figyelembe véve öt kompetenciaterületet emel ki úgy, hogy az ezekre épülő modulok a Nat valamennyi fejlesztési feladatára tekintettel vannak.

A Köznevelési Hídprogram kiemelt kompetenciái	A NAT fejlesztési területei
A) Kommunikációs kompetenciák	
1. A kommunikáció, mint társadalmi érintkezési forma	Médiatudatosságra nevelés Nemzeti és európai azonosságtudat – egyetemes kultúra
2. Beszédkészség, szóbeli szövegek megértése, értelmezése és alkotása	Nemzeti és európai azonosságtudat – egyetemes kultúra
3. Olvasás, írott szöveg megértése	Nemzeti és európai azonosságtudat – egyetemes kultúra
4. Írás, szövegalkotás	Nemzeti és európai azonosságtudat – egyetemes kultúra
5. Vizuális, képi kommunikáció	Nemzeti és európai azonosságtudat – egyetemes kultúra
6. Elektronikus média útján történő kommunikáció	Médiatudatosságra nevelés
7. Művészeti tevékenységekben megnyilvánuló kommunikáció	Nemzeti és európai azonosságtudat – egyetemes kultúra
8. A kommunikáció értékelése	A tanulás tanítása
B) Tanulási kompetenciák	
1. Önmagáról, mint tanulóról alkotott elképzelések	Önismeret, társas kapcsolati kultúra
2. A tanulásról alkotott elképzelések	A tanulás tanítása
3. A tanulási folyamat tervezése és szervezése	A tanulás tanítása
4. Tanulási források keresése	Médiatudatosságra nevelés A tanulás tanítása
5. Tanulási források feldolgozása	A tanulás tanítása
6. Tanulási források felhasználása	Médiatudatosságra nevelés
7. Tanulási módszerek ismerete, alkalmazása, értékelése	A tanulás tanítása
8. A tanulási folyamat értékelése	A tanulás tanítása

C) Szociális kompetenciák	
1. Pozitív énkép kialakítása és fenntartása	Önismeret, társas kapcsolati kultúra Testi és lelki egészség
2. Másokkal történő pozitív és eredményes interakció	Önismeret, társas kapcsolati kultúra A hátránnyal élők segítése, önkéntesség
3. Az egész életen át tartó fejlődés és változás	Erkölcsei nevelés, szolidaritás Testi és lelki egészség Aktív állampolgárságra, demokráciára, honvédelemre nevelés Fenntarthatóságra – környezettudatosságra nevelés
D) Alapvető munkavállalói és életpálya-építési kompetenciák	
1. A munkalehetőség keresésével, megtartásával és megteremtésével kapcsolatos kompetenciák	Gazdasági nevelés
2. Az életpálya fejlődését támogató döntéshozatal	Pályaorientáció, munkára nevelés Aktív állampolgárságra, demokráciára, honvédelemre nevelés
3. A magánélet és a munka közötti egyensúly fenntartása	Testi és lelki egészség Családi életre nevelés
4. A magánéletben és a munka világában betöltött szerepek változó jellegének megértése	Erkölcsei nevelés, szolidaritás Gazdasági nevelés
5. Saját életpálya-építési folyamatok megértése, változtatások kezdeményezése	Pályaorientáció, munkára nevelés
E) A munkavégzéssel kapcsolatos kompetenciák	
1. Az életpálya-építést és munkavállalói célokat támogató egész életen át tartó tanulás	Pályaorientáció, munkára nevelés
2. Az életpályával és a munkavállalással, az adott munka végzésével kapcsolatos információk feltérképezése és hatékony	Gazdasági nevelés Pályaorientáció, munkára nevelés

alkalmazása	
3. A munka, a társadalom és a gazdaság kapcsolatának megértése	Gazdasági nevelés Fenntarthatóságra – környezettudatosságra

E kompetenciák fejlesztése érdekében a **Köznevelési Hídprogram** kerettanterve a következő **műveltségterületek**be rendezett modulok köré szerveződik:

- Kommunikáció és anyanyelv
- Élő idegen nyelv (angol, német)
- Matematika
- Társadalom és jelenkor ismeret
- Természetismeret
- Alapvető munkavállalói és életpálya-építési modulok
- Szakmaismeret
- Testnevelés és sport

5.2.13. Értékelés a Köznevelési Hídprogram:

A Köznevelési Hídprogramban *fejlesztő értékelés* vagy *tanulást támogató értékelés alkalmazása* történik. A tanulás támogatására szolgáló *fejlesztő értékelés központi gondolata az egyéni fejlődés támogatásában fejezhető ki* a leginkább. Vagyis elsődleges célja az adott diák továbblépésének a támogatása. Ez persze nem jelenti azt, hogy nincsenek célok, elérendő követelmények, de mint ahogy a diákok is mind – mind mások, így a fejlődésük üteme, tartalma is sajátos. Vagy épp más úton érnek el ugyanazon célhoz, mint társaik.

A Köznevelési Hídprogramot elvégzett tanulók a tanév végén bizonyítvánnyal egyenértékű tanúsítványt kapnak, nem vizsgáznak. A diákok a *személyes portfóliójukkal* tudják igazolni, hogy az adott tanévben az egyéni fejlődési tervükben (EFT) meghatározott követelményeket teljesítették.

Az értékelés elemei:

- Egyéni fejlődési terv (EFT)
- Portfólió
- Egyénizés
- Modul értékelő lapok
- Nyitó és zárókör

5.2.14. A tanév javasolt beosztása a Köznevelési Hídprogramban

Tartalom	Időkeretek
Bevezető hét: ismerkedés, támogató ajánlások	1 hét (30 óra)
Búcsúzó hét: visszacsatolás, támogató ajánlások	1 hét (30 óra)
Folyamatos munka	34 hét
Óra/hét	30 óra
Felhasználható óraszám a tanévben	1020
Életpálya-tervezés, szakmaismeret	40% (cca.400 óra)
Műveltségterületekhez köthető fejlesztési idő	60 % (cca.600 óra)
Felhasználható óra/modul	18-50 óra

5.2.15. Műveltségterületek és ajánlott óraszámok a Köznevelési Hídprogram

Műveltségi területek	<i>kerettanterv szerint</i> <i>tanévi óraszám</i> 34 héttel számolva
Kommunikáció és anyanyelv	180 óra-5 modul
Élő idegen nyelv (angol, vagy német)	50-50-2 modul
Matematika	60 óra-2 modul
Társadalom és jelenkor-ismeret	50 óra-2 modul
Természetismeret	100 óra-4 modul
Alapvető munkavállalói és életpálya-építési modulok	200 óra-8 modul (a sorrend nem változtatható)
Szakmaismeret	200 óra-6-22 modul
Testnevelés és sport	180

5.2.16. Az egyes műveltségterületek rövid bemutatása

Kommunikáció és anyanyelv

A Kommunikáció és anyanyelv modulok célja fejleszteni a meghatározott kommunikációs kompetenciákat, és ezzel együtt hangsúlyt helyezni a személyiségfejlesztésre, az önismeretre, valamint a tanuláshoz szükséges motivációk erősítésére. Mindezek mellett célul tűzik ki, hogy a kommunikációs kompetenciák fejlesztését szolgáló tartalmak egyszersmind segítsék a diákokat körül vevő valóság jobb megismerését, az abban való biztosabb eligazodást. A modulok mindegyike feladatul tűzi ki a kommunikációhoz nélkülözhetetlen szövegértési és szövegalkotási képességek fejlesztését hagyományos (papíralapú) tevékenységekhez kötötten és a digitális írásbeliség közegeiben egyaránt.

Élő idegen nyelv (angol, német)

Az idegen nyelvi modulok célja: könnyű, lehetőség szerint élvezhető tanulás annak érdekében, hogy a tanuló nyelvi környezetben megértse az alapvető, egyszerű mondatokat, kifejezéseket. A nyelvi kompetenciák megszerzése folyamatos gyakorlás által lehetséges. Ugyanakkor szinte a legnagyobb kihívást jelenti hangosan megszólalni, küzdeni a bizonytalansággal. Ezért elsődleges cél: ha keveset is, de azt magabiztosan alkalmazza adott helyzetben. Azon felül, hogy „kedvet találjon” a nyelvtanulásban, fontos a „hasznosítható” kifejezések bevésése. Cél továbbá a digitális kompetencia fejlesztése, ennek is eszköze lehet az idegen nyelven történő kommunikáció.

Matematika:

A matematika modulok célja jól alkalmazható, a mindennapi élethez kapcsolódó alapvető matematikai ismeretek alkalmazása. Megtalálni, kiválogatni a felhasználandó adatokat, eszközöket ahhoz, hogy egy-egy problémát meg tudjanak oldani a tanulók. Cél továbbá, hogy a tanulók merjenek és tudjanak véleményt alkotni egy probléma különböző megoldásairól, azt megfelelően tudják kifejezni. Megtalálni annak módját, hogy az alapvető matematikai ismereteket játékos formában, egymástól tanulva, egymást meggyőzve, egymást segítve szerezzék meg a tanulók

Társadalom és jelenkor-ismeret:

A modulok tanításának az a célja, hogy a tanulóknban kifejlessze és megerősítse a történelmi szemléletet, valamint azokat a képességeket, amelyek alkalmassá teszik az egyént arra, hogy megértse a történelmi múlttól a jelenig tartó folyamatokat, a változások és konfliktusok természetét. Ezekkel összefüggésben megismerje a nemzeti és különféle kisebbségi (hazai) kultúrák történetét, sajátosságait és azokat a jellemző vonásokat, amelyek másoktól megkülönböztetik őket.

Természetismeret:

A modulok célja hogy a tanulóknban formálódjanak a természeti-, valamint az embernek a természetben játszott szerepével kapcsolatos folyamatokra vonatkozó elképzeléseik, azok az átfogó struktúrák, amelyek a természethez való viszonyukat, de a későbbi természettudományos, technikai, szakmai tartalmú tanulásukat is meghatározzák. A témák kiválasztásában a következő szempontok vezérelték a programrészlet megalkotóit: (1) lehetőleg érdekes, motiváló témakörök szerepeljenek, (2) a természet folyamataiban megnyilvánuló alapösszefüggésekben a lehetséges mértékig juthassanak el a tanulók.

Alapvető munkavállalói és életpálya-építési modulok

Az alapvető munkavállalói és életpálya-építési modulok a sikeres munkavállaló számára nélkülözhetetlen szociális kompetenciák fejlesztését, valamint a munkakereséssel és munkavállalással kapcsolatos ismeretek elsajátítását biztosítják. Az alapvető munkavállalói és életpálya-építési tartalmi terület nyolc modulja közül az 1. és 8. modul a tanév első, illetve utolsó hetének programját tartalmazza. A második modul a munkahelyi megfigyeléseket és a tanév folyamán megismerendő szakmacsoportok közös kiválasztását, meghatározását készíti elő. A 3–7. modulok a releváns munkavállalói ismeretek megszerzésének és a nélkülözhetetlen szociális kompetenciák fejlesztésének biztosítanak keretet.

Szakmaismeret:

A munka világa modulok a sikeres életpálya tervezéshez és –építéshez nélkülözhetetlen tájékozottságot nyújtvák a szakmacsoportok világában és alapvető ismereteket biztosítanak annak érdekében, hogy megalapozott legyen a tervezés, a további célok felállítása. A szakmacsoportokkal való ismerkedés a hét egy napján közvetlen és valós munkahelyi tapasztalatszerzést jelent.

A munka világával való közvetlen személyes találkozásra két formában valósul meg: strukturált szempontok mentén történő munkahelyi megfigyelés (job-shadowing) útján, valamint az utolsó nyolc héten át azonos munkahelyen „folyamatos” munkavégzés, ún. munkahelyi tapasztalatszerzés formájában. A programban elvárás, hogy a tanulók számára biztosított legyen legalább hat, maximum kilenc szakmacsoporttal való megismerkedés. A modulok feldolgozása nem igényel az adott szakmacsoportban képzett oktatót, nyitott, érdeklődő és vállalkozó szellemű pedagógus a modul részletes útmutatásai alapján képes a foglalkozások levezetésére. A legalább hat szakmacsoport feldolgozása azért indokolt, mert így nagyobb az esély arra, hogy a tanuló az érdeklődésének megfelelő területtel ismerkedhet meg, és nem csupán az adott oktatási intézmény által kínált képzési palettából választhat. A tartalmi terület összesen 22 modulból áll. Az 1-21. modulok mindegyike egy-egy szakmacsoportot mutat be. A 22. modul felépítése és tartalma eltér a többitől, mert funkciója a folyamatos munkatapasztalatra történő felkészítés, illetve az ott szerzett élményekre történő reflektálás elősegítése.

Testnevelés és sport:

A testnevelés és sport műveltségterületre módszertani ajánlás készül, nem kötöttebb szerkezetű modulok. A napi időtervben szerepel 1-1 óra mozgásra, melyet az iskola lehetőségeinek megfelelően vagy más csoporttal közös testnevelés órák keretében, vagy egyéb szabadidős sport rendszeres művelésével lehet kitölteni. (Labdajátékok, asztalitenisz, sakk, aerobic, kerékpározás, futás, mozgásos egyéb játékok stb.)

6. Szakképzési Hídprogram (HÍD II. – B variáció)

2016.09.01. felmenő (új) rendszerben

6.1. Bevezetés:

2016. szeptember 1-jétől a Köznevelési Hídprogramok szakképzési ága **Szakképzési Hídprogram** néven a szakképzési törvény szabályozási körébe kerül, annak minden részletszabályával.

6.2. Jogszabályi háttér:

2011. évi CLXXXVII. törvény a szakképzésről 24/A.§.

A 2011. évi CXC számú, „A nemzeti köznevelésről” alkotott törvény 12. fejezete 14. §-a Köznevelési Hídprogramokat a következőképpen definiálja:

A Köznevelési és Szakképzési Hídprogramok segítséget nyújtanak a tanulónak a középfokú nevelés-oktatásba, szakképzésbe való bekapcsolódáshoz vagy a munkába álláshoz, valamint az önálló életkezéshez szükséges ismeretek megszerzéséhez a komplex, tanulmányi, szociális, kulturális, képességbeli és személyiségfejlesztést támogató pedagógiai tevékenységgel.

6.3. Szakképzési Hídprogram:

A Szakképzési Hídprogram két évfolyamos képzési idejű és záróvizsgával, valamint részsakképesítés megszerzésére irányuló komplex szakmai vizsgával zárul. A Szakképzési Hídprogram keretfélévben is indítható.

Az a tanuló, aki annak a tanévnek a végéig, amelyben betölti a tizenötödik életévét, és legfeljebb hat általános iskolai évfolyamot végzett el sikeresen, további tanulmányait a Szakképzési Hídprogramban folytatja. E határidő egy évvel meghosszabbodik abban az esetben, ha a tanuló az általános iskola első évfolyamán a tanulmányait a hetedik életévében kezdte meg, az első évfolyamot megismételte, továbbá ha a tanulmányi követelményeket azért nem tudta teljesíteni, mert tartós gyógykezelés alatt állt vagy a tanulmányait külföldön folytatta.

A Szakképzési Hídprogramban részt vehet az is, aki már nem tanköteles és a képzésbe való belépés időpontjáig legfeljebb a huszonharmadik életévét töltötte be.

A Szakképzési Hídprogramot a tanuló nem ismételheti meg.

A Szakképzési Hídprogram záróvizsgája sikeres teljesítése esetén a szervező iskola alapfokú iskolai végzettséget igazoló tanúsítványt állít ki az alapfokú iskolai végzettséggel nem rendelkező tanuló számára.

A Szakképzési Hídprogramban résztvevő tanuló ösztöndíjat kap.

6.4. Szakképzési Hídprogram: B variáció

6.4.1. Célok, feladatok

Az EU 2020 szerinti irányelveknek megfelelően a korai iskolaelhagyás arányát sikeresen mérsékelő oktatási formaként jelenik meg a közoktatásban a Hídprogramok szerinti képzés.

A Szakképzési Hídprogramban a szakképző intézmények a lemorzsolódott vagy az iskolai kudarcok miatt lassabban haladó, de tanköteles korú vagy idősebb - általános iskolai végzettség nélküli - fiatalokat képeznek. Elsődleges cél a későbbi foglalkoztathatóság érdekében a szakképzésbe történő bekapcsolódás biztosítása, de legalább a munkavállalásra felkészítés a rész- szakképesítés megszerzésének lehetőségének biztosításával.

A Szakképzési Hídprogramban a képzés különös hangsúlyt helyez arra, hogy a tanítási-tanulási folyamat megalapozza és továbbfejlessze a tanulók képességeit, motivációit az egész életen át tartó tanuláshoz; és ennek megfelelően az egész tanítási-tanulási folyamatot a szakmatanuláshoz nélkülözhetetlen kompetenciák fejlesztésének szolgálatába állítsa. Emellett a közismereti program törekszik a NAT-ban megfogalmazott célok lehetőség szerinti teljesítésre.

A Szakképzési Hídprogram további célja, hogy az integrált vagy hagyományos tartalmakat hordozó műveltségterületek segítségével érvényesítse a közismereti és szakmai tananyagok interdiszciplináris és problémaközpontú szemléletét és szervezését; valamint a tartalmak feldolgozását.

Az egyes műveltségterületek témakörei, témái a valóság problémáit és az azok felismeréséhez, megértéséhez, kezeléséhez szükséges tudásokat, képességeket is a mindennapi élet kontextusába helyezik, kiemelve ezzel a társadalmilag releváns, alkalmazható tudás fontosságát.

6.4.2. Fejlesztési területek - nevelési célok

Az erkölcsi nevelés

A tanulóban kialakul a kötelességtudat, érti egyéni és közösségi (társadalmi) felelősségének jelentőségét. Felismeri, hogy az egyes törvények és társadalmi egyezségek általában azért érvényesek, mert saját magunk által választott etikai elvek követésén alapszanak. Megérti és belátja a normakövetés társadalmi jelentőségét és a normaszegés következményeit. Ismer közösségi egyezségeket és normákat, képes egy-egy közösség etikai elveinek felismerésére és a különböző kultúrák etikai elveinek összevetésére. Képes bizonyos értékkonfliktusok felismerésére, ismer eseteket, példákat ezek kezelésére.

Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

Megnevez és felismer magyar történelmi személyiségeket, feltalálókat, tudósokat, művészeket, sportolókat, tudatosul benne munkásságuk jelentősége. Tisztában van nemzeti ünnepeink jelentőségével, hagyományaival. Ismeri lakóhelye és iskolája környékének természeti és kulturális örökségét. Ismeri a nemzeti kultúrák jelentőségét, tiszteli a különböző népek és kultúrák hagyományait.

Állampolgárságra, demokráciára nevelés

A tanuló érti az egyén felelősségét a közösség fenntartásában és a normakövetésben. Ismeri alapvető állampolgári jogait és kötelességeit. Ismeri a normaszegések társadalmi jelentőségét, belátja az antidemokratikus eljárások, a korrupció és a hatalmi visszaélések veszélyét. Gyakorolja jogait és kötelességeit környezetében, ismeri és tiszteli szűkebb közösségei tagjait, törekszik a helyi közösségekkel való jó együttműködésre.

Önismeret és a társas kapcsolati kultúra fejlesztése

A tanulóban tudatosul, hogy számos olyan mindennapi élethelyzet van, ahol az ember személyisége alapvető befolyással bír céljai elérésére, a társas kapcsolatai alakítására, feladatai elvégzésére. Tisztában van a társas kapcsolatok építésének lényegével, és az emberi együttműködés lehetőségeivel. Tud különbséget tenni az ideális és a reális énkép között, és tisztában van azzal, hogyan befolyásolhatja a társas környezet az önmagukról alkotott képet. Felismeri a normakövetés szerepét, fontosságát.

A családi életre nevelés

A tanuló jártas a munkaeszközök célszerű, gazdaságos használatában, kialakítja egyéni, eredményes munkamódszereit. Megismeri a háztartásban, közvetlen környezetében alkalmazott, felhasznált anyagokat (különös tekintettel az egészségkárosító anyagokra). Képes önálló életvitelét, önmaga ellátását megszervezni. Képes szükségletei tudatos rendszerezésére, rangsorolására, megismeri a takarékoskodás alapvető technikáit. Készül az örömteli, felelősségteljes párkapcsolatra, a családi életre. Ismeri a családtervezési módszerek alkalmazásának módját, ezek előnyeit és kockázatait, tud ezzel kapcsolatban információkat keresni és azokat döntéseiben felhasználni. Tud információkat szerezni a szexuális problémákkal kapcsolatban, ugyanakkor képes felismerni egyes információforrások veszélyeit. Tudja, hová fordulhat krízishelyzetekben. Képes tájékozódni a gyermekszülést és az örökbefogadást érintő kérdésekről. Érti a családnak a társadalomban betöltött szerepét.

Érti a családtagok felelősségét a család egységének megtartásában, belátja a szerepek és feladatok megosztásának módjait, jelentőségét. A tanuló értelmezi a szülői és gyermeki felelősség fogalmát, tiszteli a különböző generációk tagjait.

A testi és lelki egészségre nevelés

A tanuló tudja, hogy környezetünk is hatással van testi és lelki egészségünkre, ezért igényévé válik környezetének tisztán tartása, szépítése és a személyes higiéné. Tájékozott az e témakörben meglévő elemi lakossági szolgáltatásokról, azok használatáról. Ismeri a kultúra szerepét a lelki egészség megőrzésében. Tudatában van annak, hogy életvitelét számos minta alapján, saját döntéseinek sorozataként alakítja ki, és hogy ez a folyamat hatással van testi és lelki egészségére. Ismeri az egészségre káros, szenvedélybetegségek kialakulásához vezető élvezeti szerek használatának kockázatait, tudatosan tartózkodik ezektől. Ismeri a rizikófaktor fogalmát, képes értelmezni erre vonatkozó információkat. Tudja, milyen szakemberek segítenek testi és lelki egészségünk megőrzésében és helyreállításában. Tud a gyász szakaszairól és az ilyenkor alkalmazható segítő technikákról, ismeri a hospice-szolgáltatás fogalmát. Képes értelmezni a gyógyszerekhez tartozó betegtájékoztatót. Ismeri az egészségügyi ellátáshoz való hozzáférés módját, képes tájékozódni a betegjogokról és az orvosválasztás lehetőségeiről. Tisztában van a védőoltások szerepével, tud példákat sorolni védőoltásokra.

Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

A tanuló felismeri, ha szűkebb vagy tágabb környezetében egyes emberek vagy csoportok segítségre szorulnak. Az adott helyzethez és lehetőségeihez mérten kötelességének érzi a segítségnyújtást, és próbálja ebbe társait is bevonni. Egyes helyzetekben képes felelősséget vállalni másokért (társaiért, a környezetében élő rászorultakért), és vállalásaiért helyt is áll. Felismeri, hogy a beteg, sérült, fogyatékkal élő embereken egyes helyzetekben kötelessége segíteni. Tisztában van az önkéntesség értékével, jelentőségével, formáival.

Fenntarthatóság, környezettudatosság

A tanuló érti a fenntartható fejlődés jelentőségét. Belátja, hogyan vezetett az emberiség tevékenysége környezeti problémák kialakulásához, érti ezek kockázatát, és látja ezzel kapcsolatos felelősségét. Ismer egyes globális problémák és a lokális cselekvések, valamint az egyéni életvitel közötti összefüggéseket. A tanulóban felelősség ébred abban, hogy saját életvitelével legyen tekintettel a fenntarthatóság kritériumaira.

Képes a fenntarthatósággal kapcsolatban információkat keresni és értelmezni. Érti a nemzetközi összefogás jelentőségét a fenntarthatósággal kapcsolatban.

Pályaorientáció

A tanuló tisztában van azzal, milyen személyes tulajdonságokkal, ismeretekkel, gyakorlatokkal és képességekkel rendelkezik. Érti, hogy ezek közül melyek piacképesek, és melyek állnak kapcsolatban az általa kitűzött céllal, illetve, hogy a munkáltató érdeklődését melyek keltik fel igazán. Megfelelő ismeretekkel rendelkezik tervezett szakmájával kapcsolatban, munkaerő-piaci lehetőségeiről, munkavállalói szerepéről. Rendelkezik ismeretekkel, és tapasztalatot szerez a felkészült álláskereséshez. Képes önéletrajzot készíteni, vagyis képes írásban összegezni céljait, képességeit, végzettségét, felkészültségét és mindazt, amit az alkalmazónak egy konkrét állással kapcsolatban nyújtani tud.

Gazdasági és pénzügyi nevelés

A tanuló törekszik arra, hogy a fejlődési, megélhetési, biztonsági, önérvényesítési, társas szükségleteit minél magasabb szinten, tartalmasabb életvitelben elégítse ki. Érzékeli az anyagi és a kapcsolati tőke értékét és szerepét a társadalomban. Képes információkat keresni és értelmezni különböző egyéni pénzügyi döntésekkel (pl. befektetések, hitelek) kapcsolatban. Kellő ismerettel rendelkezik ahhoz, hogy számlát nyisson, és azt használja.

Médiatudatosságra nevelés

A tanuló tudatosan választ a tanulását, művelődését és szórakozását segítő médiumok között. Képes a média által alkalmazott figyelemfelkeltő eszközöket, képi és hangzó kifejező-eszközöket értelmezni, médiatartalmakat használni, megfelelő kommunikációs stratégiával rendelkezik a nem kívánatos tartalmak elhárítására.

A tanulás tanítása

A tanuló megismer olyan alapvető tanulást segítő technikákat, amelyek segítségével hatékonyabbá teszi az önálló felkészülését, pl. a tanuláshoz szükséges külső (rend, fény, csend) és belső (munkakedv, jutalom, kíváncsiság, elérendő cél) feltételeket. Tud a tanult témák kapcsán tájékozódni a könyvtárban (pl. egyszerűbb kézikönyvekben) és a világhálón. Ismer tudásmegosztó és tudásépítő platformokat. Képes gondolatait, megállapításait kifejezni, nyelvileg szabatosan indokolni. Megismeri saját tanulási stílusát, ezzel hatékonyabb információfeldolgozásra képes, tudatában van, mely területeket kell fejlesztenie.

Elegendő önismerettel, önértékeléssel, önbizalommal rendelkezik ahhoz, hogy megfelelő teljesítményt nyújtson, de tisztában van vele, hogy ehhez megfelelő fizikai állapotban kell lennie. Ismer olyan módszereket, amelyekkel ezt megteremtheti.

6.4.3. Kulcskompetenciák, kompetenciafejlesztés

Anyanyelvi kommunikáció

A tanuló hétköznapi kommunikációs helyzetekben alkalmazza a különféle beszédműfajok kommunikációs technikáit. Beszélgetés, vita során képes mások álláspontjának értelmezésére, saját véleménye megosztására, megvédésére vagy korrekciójára. Önállóan olvas és megért nyomtatott és elektronikus formájú irodalmi, ismeretterjesztő szövegeket.

Képes *elemi szintű szövegalkotásra* a társadalmi (közösségi) élet legfontosabb területein a papíralapú és az elektronikus műfajokban. Törekszik a normakövető helyesírásra. Képes egyes nem verbális természetű információk verbális leírására, értelmezésére.

Idegen nyelvi kommunikáció

Megérti és használja a gyakoribb mindennapi kifejezéseket és a nagyon alapvető fordulatokat, amelyek célja a mindennapi szükségletek konkrét kielégítése. Képes egyszerű interakcióra, ha a másik személy lassan, világosan beszél és segítőkész.

Matematikai kompetencia

A tanuló képes matematikai problémák megoldása során és mindennapi helyzetekben egyszerű modellek alkotására, illetve használatára. Felismer egyszerű ok-okozati összefüggéseket, logikai kapcsolatokat, és törekszik ezek pontos megfogalmazására. Gyakorlott a mindennapi életben is használt mennyiségek becslésében, a mennyiségek összehasonlításában. Képes következtetésre épülő problémamegoldás során egyszerű algoritmusok kialakítására, követésére.

Természettudományos és technikai kompetencia

A tanuló ismereteinek segítségével, a megfelelő módszerek felhasználásával képes leírni és magyarázni a természet egyszerűbb jelenségeit és folyamatait. A technikai fejlődés fontosságának felismerése mellett belátja az alkalmazott technikák és technológiák előnyeit, korlátait és kockázatait. Belátja a fenntarthatóságot középpontba állító környezeti szemlélet fontosságát, képes és akar cselekedni ennek megvalósulása érdekében.

Digitális kompetencia

A tanuló képes a számítógép nyújtotta lehetőségek önálló alkalmazására a tanulásban és a mindennapi életben. A tanulóban kialakul az IKT alkalmazásához kapcsolódó helyes magatartás, elfogadja a kommunikáció és az információ-felhasználás etikai elveit. Felismeri az IKT interaktív használatához kapcsolódó veszélyeket, tudatosan törekszik ezek mérséklésére.

Szociális és állampolgári kompetencia

A tanuló nyitott más kultúrák, más népek hagyományainak, szokásainak megismerésére, megérti és elfogadja a kulturális sokszínűséget. Ismeri és helyesen használja az állampolgársághoz kapcsolódó alapvető fogalmakat. Képes együttműködni a társaival az iskolai és az iskolán kívüli életben egyaránt, vállal feladatokat különböző, általa választott közösségekben. Képes társai számára segítséget nyújtani ismert élethelyzetekhez kapcsolódó problémák megoldásában. Megérti és elfogadja, hogy a közösség tagjai felelősek egymásért, ennek figyelmen kívül hagyása pedig akár súlyos következményekkel is járhat. Képes megfogalmazni véleményét a közösséget érintő kérdésekben, meghallgatja és képes elfogadni mások érvelését.

Kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia

A tanuló képes csoportos munkavégzésben részt venni, továbbá a közös feladatok, az iskolai élethez kapcsolódó problémák megoldása során a munka megtervezésére. Képes együttműködni társaival, igényli és képes a feladatmegoldást segítő információk megosztására. Vannak elképzelései az egyén társadalmi gazdasági feladataival, boldogulásával kapcsolatban. Nyitott a gazdaság működéséhez, az egyén gazdasági szerepéhez (pl. vállalkozás) kapcsolódó témák iránt, egyre reálisabb elképzelései vannak saját jövőjét illetően

Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképeség

A tanuló felismeri, hogy a művészetek érzelmi, gondolati, erkölcsi, esztétikai élmények, a tapasztalatszerzés forrásai. Nyitott műalkotások befogadására.

A hatékony, önálló tanulás

A tanuló rendelkezik a hatékony tanuláshoz szükséges alapvető készségekkel, azaz tud írni, olvasni, számolni, továbbá nem idegenek számára az IKT-eszközök. A tanuló képes kitartóan tanulni, a figyelmét összpontosítani, törekszik arra, hogy saját tanulását megszervezze.

A tanulás iránti attitűdje pozitív. Képes arra, hogy szükség esetén tanácsot, információt, támogatást kérjen.

6.4.4. Egységesség és differenciálás

A nevelési-oktatási folyamat egyszerre egységes és differenciált: megvalósítja az egyéni sajátosságokra tekintettel levő differenciálást és az egyéni sajátosságok ismeretében az egységes oktatást.

Az egyéni különbségek figyelembevételének fontos területe a felzárkóztatás és a tehetség gondozás, amelyeknek feladatai, hogy felismerjék a kiemelkedő közismereti vagy szakmai teljesítményre képes tanulókat, és ellenkezőleg, azokat, akik a jelzett területen támogatásra szorulnak. A program célja, hogy segítse őket a képességeiknek megfelelő szintű eredmények elérésében. A tanuló csak akkor képes erre, ha lehetőséget és bátorítást kap. A megfelelő oktatási módszerek, munka- és tanulásszervezési formák serkenthetik az egyéni különbségek kibontakozását. Az egyéni fejlesztési programok, a differenciálás különböző lehetőségei során a közismereti és szakmai tárgyakat tanító pedagógusok megfelelő feladatokkal fejlesztik a tehetséges tanulókat, figyelik fejlődésüket, és az adott szakasznak megfelelő kihívások elé állítják őket.

A sajátos nevelési igényű tanulók eredményes szocializációját, iskolai pályafutását elősegítheti a nem sajátos nevelési igényű tanulókkal lehetőség szerint együtt történő - integrált - oktatásuk. Esetükben a tartalmi szabályozás és a gyermeki sajátosságok összhangja ugyanolyan fontos, mint más gyermekeknél. Iskolai nevelés-oktatásuknak alapvető célja a felnőtt élet sikerességét megalapozó kulcskompetenciák fejlesztése, az egész életen át tartó tanulásra és a munkába állásra való felkészítés.

A sajátos nevelési igényű tanulók együttnevelésében, oktatásában, fejlesztésében részt vevő pedagógus megközelítése az elfogadás, tolerancia, empátia és az együttneveléshez szükséges kompetenciák megléte. A pedagógus a differenciálás során figyelembe veszi a tantárgyi tartalmak - egyes sajátos nevelési igényű tanulók csoportjaira jellemző - módosulásait. Szükség esetén egyéni fejlesztési tervet készít, ennek alapján egyéni haladási ütemet biztosít. A differenciált nevelés, oktatás céljából individuális módszereket, technikákat alkalmaz; egy-egy tanulási, nevelési helyzet, probléma megoldásához alternatívákat keres. Együttműködik különböző szakemberekkel, a gyógypedagógus iránymutatásait, javaslatait beépíti a pedagógiai folyamatokba. A sajátos nevelési igényű tanulók számára szükséges többlétszolgáltatásokhoz tartozik a speciális tankönyvekhez és tanulási segédletekhez, továbbá a speciális gyógyászati, valamint tanulást, életvitelt segítő eszközökhöz való hozzáférés.

6.4.5. A Szakképzési Hídprogram program óraszám: B variáció

B) hosszabb képzési idejű részszakképesítés mellett alacsonyabb arányú közismereti képzés a felkészültebb tanulók számára.

B) Szakképzési Hídprogram óratervezet hosszabb képzési idejű rész-szakképesítés oktatásához:

	SZH/1. évfolyam heti óraszám (36 hét)	öf. gyak. 3 hét	SZH/2. évfolyam heti óraszám (35 hét)
Közismeret	16,5		10
Szakmai elmélet és gyakorlat együtt	15	105	21,5
Összesen	31,5	105	31,5
8-10% szabad sáv (közismereti rész)	2,5	-	1
8-10% szabad sáv (szakmai rész)	1	-	2,5
Mindösszesen (teljes képzési ideje)	heti 35	-	heti 35

(A rész-szakképesítés oktatására fordítható idő összesen: 1521 óra nyári összefüggő gyakorlattal és szakmai szabad sávval együtt)

6.4.6. A Szakképzési Hídprogram közismereti óraszámjai

(Az alábbi táblázatban foglalt óraszámok a Szakképzési Hídprogram közismereti programjának az óraszámait tartalmazzák a B variáció számára.)

Évfolyam/ Tantárgyak	SZH/1. heti 16,5 közismereti óra B: 2 éves 1. év	SZH/2. heti 10 közismereti óra B: 2 éves 2. év
Kommunikáció és anyanyelv	3	2,5
Élő idegen nyelv (angol, német)	3	2,5
Matematika	3	2,5
Társadalom és jelenkor-ismeret	2	1,5
Természetismeret	3	2,5
Alapvető munkavállalói és életpálya-építési modulok	1	1
Testnevelés és sport*	4	-
Osztályfőnöki (osztályközösség-építő program)	1	1
Összesen	20	13,5

Az első évfolyamon, a szabadon tervezhető 3,5 közismereti, illetve 1 szakmai óra (összesen 4,5 óra) felosztása a következő:

Társadalom és jelenkor ismeret   0,5 óra

Természetismeret   1,5 óra

Alapvető munkavállalói és életpálya-építési modulok   0,5 óra

Testnevelés   2 óra

A második évfolyamon, a szabadon tervezhető 1 közismereti, illetve 2,5 szakmai óra (összesen 3,5 óra) felosztása a következő:

Kommunikáció és anyanyelv	0,5 óra
Élő idegen nyelv	0,5 óra
Matematika	0,5 óra
Társadalom és jelenkor ismeret	0,5 óra
Természetismeret	1,5 óra

A legfontosabb - és *minden évfolyamra értendő* - a *tanulói személyiség komplex fejlesztése*, amelynek középpontjában az iskola, a tanulás, a közösség elfogadása áll.

Ezen belül a kiemelt célok és azok kapcsolódásai a NAT kiemelt fejlesztési területeihez az alábbi táblázatban olvashatók.

(A táblázat célkitűzései minden évfolyamra *egyaránt érvényesek!*)

Az Osztályközösség-építés (OKÉ) programban fejlesztendő kompetenciák	A NAT fejlesztési területeinek, nevelési céljainak elemei
A) Kommunikációs kompetenciák	
A <i>kommunikációs készség</i> fejlesztése, amely olyan társadalmi érintkezési forma, amely nélkülözhetetlen az iskolai és az osztályközösség életében való <i>aktív részvételhez</i> . A fejlesztés háttérében az a törekvés húzódhat meg, hogy a tanuló a közösség tagjaival pozitív és eredményes interakciókat folytasson, amely csökkentheti és tompíthatja az iskolai konfliktusok számát, az agresszivitás mértékét.	Médiatudatosságra nevelés. Nemzeti és európai azonosságtudat - egyetemes kultúra.
Beszédképesség, szóbeli szövegek megértése, alkotása	
<i>Beszédképesség</i> , szóbeli szövegek megértése, értelmezése és alkotása. Ennek a területnek a fejlesztése kiemelkedően fontos, hiszen közismert, hogy a tanulók egy része az általános iskolai tanulmányok befejezését követően sem rendelkezik az ún. kapunyitogató kompetenciákkal, azaz nem tud írni és olvasni megfelelő módon, így gyakorlatilag funkcionális analfabétának tekinthető. A megfelelő szintű beszéd (készség) hiánya lehetetlenné teszi a tanuló részvételét az osztályban történő, <i>tanórákhoz kötött</i> interakciós folyamatokban. Ennek a területnek egy másik komponense az olvasás, az írott szövegek megértése, és esetenként írott szövegek létrehozása, a szövegalkotás is. Az egyéni szintű fejlesztési programok tervezésének alapját éppen ezen kompetenciák hiányának regisztrálása képezi. A szaktárgyi szintű fejlesztési tervek számára e program kulcsfontosságú információkat nyújthat.	Médiatudatosságra nevelés. Nemzeti és európai azonosságtudat - egyetemes kultúra.
B) Szociális kompetenciák	
A <i>szociális kompetenciák</i> fejlesztése egyrészt a tanuló közösségben elfoglalt helyéről, az ott betöltött szerepéről szól, arról, hogy a program mit tehet a	Erkölcsei nevelés, szolidaritás. Testi és lelki egészség. Aktív állampolgárságra, demokráciára, honvédelemre nevelés.

<p>tanulói ön- és énkép pozitív irányú fejlesztésében. A fejlesztés két irányban indulhat, egyrészt erősítheti a tanulónak önmagáról mint <i>tanulóról alkotott önképét</i>, ezen keresztül befolyásolhatja az iskolai (és az iskolán kívüli) tanulásról vallott elképzeléseit; másrészt módosíthatja a tanuló a <i>közösségi emberről mint a közösség aktív tagjáról vallott nézeteit, elképzeléseit is</i>.</p>	<p>Fenntarthatóságra - környezettudatosságra nevelés.</p> <p>Önismeret, társas kapcsolati kultúra.</p> <p>A hátránnyal élők segítése, önkéntesség elvének elfogadása.</p>
<p>C) Tanulással összefüggő kompetenciák</p> <p>A <i>tanulással kapcsolatos</i> kompetenciák részben a konkrét iskolai tanuláshoz kapcsolható és ott nélkülözhetetlen tényezők fejlesztésére helyezik a hangsúlyt (pl. a tanuláshoz szükséges források keresése és használata /könyvtár, internet), illetve különféle tanulási módszerek elsajátítására.</p> <p>Ezen a területen a különféle műveltségterületek szoros együttműködését kell megvalósítani. Másrészt fontos annak a felismertetése is, hogy a <i>folymatos tanulás a modern világban az egyik legfontosabb és nem megkerülhető társadalmi integrációs tényező, amelynek elmaradása dezintegrálódást, elszegényedést, kirekesztettséget eredményezhet</i>.</p>	<p>A tanulás tanítása.</p> <p>Önismeret, társas kapcsolati kultúra.</p>
<p>D) Alapvető életpálya- és karrierépítési, valamint a munkavégzéshez kapcsolható kompetenciák</p> <p>Az <i>életpálya- és karrierépítéshez</i> szükséges kompetenciák fejlesztése elsősorban az iskolai éveket követő időszak folyamatainak megértését és azok tervezését segítheti elő (munka és magánélet, döntéshozatal az életút meghatározó pontjain stb.). Ennek első állomását azonban a jelen képezi, azok az iskolai évek, ahol a tanulók a választott szakma alapjait elsajátíthatják. Ennél az elemnél különösen fontos a közismereti és szakmai tárgyakat tanítók együttműködése, mert nem kerülhető meg a fejlesztés során az, hogy a tanulók már az iskolai évek alatt a munkavégzéshez szükséges kompetenciákkal is megismerkedjenek.</p> <p>Ehhez - mint az eltérő területeken zajló „diák munkához” - nyújthat jelentős támogatást a köz- és szakismereti, valamint a szakmatanuláshoz kapcsolódó gyakorlati tantárgyak együttese.</p>	<p>Pályaorientáció, munkára nevelés. Gazdasági nevelés (munkaerő-piaci ismeretek)</p> <p>Családi életre nevelés (egészséges életmód, egészségtudatosság)</p> <p>Önismeret, társas kapcsolati kultúra (munkahelyi beilleszkedés)</p>

Az egyes kompetenciaterületek fejlesztése a tantárgyak és a tananyag sajátos elrendezése következtében minden évfolyamon elvégzendő feladat. Ennek indoklásához bemutatjuk azt, hogy a közismereti program tartalmi elemei hogyan kapcsolódnak össze a szakiskolai programban. Az ábra egyrészt az osztályfőnöki programelem integráló szerepét hangsúlyozza, másrészt pedig a hozzá kapcsolódó komplex tantárgyak rendszerét mutatja be. Ez utóbbiak esetében a komplexitást a hagyományos tantárgyak tartalmi elemeinek integrációja jelenti, amely biztosítja, hogy az alacsony óraszám mellett is a legfontosabb, a korszerű általános műveltség szempontjából nélkülözhetetlen tartalmak megjelenhessenek a programban.

7. Záró rendelkezések

Felülvizsgálata: a hatálybalépést követően 3 év múlva, 2019. augusztus 31-ig, illetve ha a jogszabályok úgy rendelkeznek

I. A pedagógiai program értékelése, felülvizsgálata

1. A pedagógiai programban megfogalmazott célok és feladatok megvalósulását a nevelőtestület folyamatosan vizsgálja.
2. A nevelők szakmai munkaközösségei minden tanév végén írásban értékelik a pedagógia programban megfogalmazott általános célok és követelmények megvalósulását.

II. A pedagógiai program módosítása

A pedagógiai program módosítására évente legfeljebb egyszer kerülhet sor akkor, ha:

- jogszabályi változások szükségessé teszik
- a nevelőtestület több mint 50 %-a kezdeményezi
- az iskola igazgatója kezdeményezi
- a kibővített iskolavezetés több mint 50 %-a kezdeményezi

A módosító javaslatok elfogadásához a nevelőtestület 2/3-ának igenlő szavazata szükséges. Az ezt követő legitimitációs eljárás és a képviselőtestület által történő módosítás, elfogadás esetén, határozat formájában a pedagógiai program mellékletét képezi.

A pedagógiai program módosítását a nevelőtestület fogadja el, és az a fenntartó jóváhagyásával válik érvényessé.

A módosított pedagógia programot a jóváhagyást követő tanév szeptember első napjától kell bevezetni.

III. A pedagógiai program nyilvánosságra hozatala

- 1) Az iskola pedagógiai programja nyilvános, minden érdeklődő számára megtekinthető.

- 2) A pedagógiai program egy-egy példánya a következő személyeknél, illetve intézményeknél tekinthető meg:
  - az iskola fenntartójánál;
  - az iskola irattárában;
  - az iskola nevelői szobájában;
  - az iskola igazgatójánál;
  - az iskola honlapján

- 3) Az érvényes pedagógiai programot megkapja:
  - Az iskolaszék elnöke
  - A szülői szervezet elnöke
  - Az IDB titkára

8. Jóváhagyása

Nyilatkozatok

A Galamb József Mezőgazdasági Szakképző Iskola Pedagógiai Programját és módosításait valamint annak mellékleteit az Intézményi tanács 2016. év augusztus hó 05. napján tartott ülésén véleményezte, a benne foglaltakkal egyetértett.

A Galamb József Mezőgazdasági Szakképző Iskola Pedagógiai Programját és módosításait valamint annak mellékleteit az iskola szakmai munkaközösségei és nevelőtestülete 2016. év augusztus hó 31. napján tartott ülésén elfogadta.

Alulírott Horváth Zoltán, a Galamb József Mezőgazdasági Szakképző Iskola igazgatója nyilatkozom, hogy az elfogadott Pedagógiai Programjában a fenntartóra, működtetőre többletkötelezettség nem hárul.

Kelt: Makó, 2016.augusztus 31.

.....
igazgató

Fenntartói nyilatkozat

A Galamb József Mezőgazdasági Szakképző Iskola Pedagógiai Programját és módosításait valamint annak mellékleteit az iskola fenntartója megismerte és azzal egyetért.

Kelt: Budapest, 2016.

Dr. Fazekas Sándor
Földművelésügyi Miniszter
a Galamb József Mezőgazdasági
Szakképző Iskola Fenntartója